

ANALÝZA ÚZEMÍ MAS POLIČSKO Z.S.

Dokument Analýza území MAS POLIČSKO z.s. bude sloužit jako podklad pro tvorbu Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) MAS POLIČSKO z.s., která je zpracovávána pro období 2020 - 2027 a stane se hlavním nástrojem pro podporu rozvoje území MAS v programovacím období EU 2021 - 2027 a pro uplatnění komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD).

SCLLD má čtyři části :

Koncepční část SCLLD	1) Popis územní působnosti MAS a popis zahrnutí komunity do tvorby strategie 2) Analytická část – zachycení situace v území ve všech oblastech venkova. 3) SWOT analýza a analýza potřeb 4) Návrhová část – vize, strategické cíle a opatření, která navazují na potřeby území
Strategická část SCLLD	5) Strategická část – stanovení směřování rozvoje a způsobů naplňování cílů. V rámci strategické části SCLLD je vypracován akční plán zahrnující programové rámce specifikující vazby strategie k jednotlivým operačním programům. 6) Implementační část – stanovení mechanismů, jak bude strategie realizována, kompetence orgánů a procesy rozhodování.

Strategie vychází z množství informací shromážděných v území a z reálných potřeb jednotlivých subjektů v území. Komunitní přístup tvorby strategie a diskuse místních aktérů byly kombinovány s konzultacemi odborníků v daných oblastech.

Byly zároveň vytvořeny pracovní skupiny pro tvorbu SCLLD, jejíž členové jsou odborníci a přímí zástupci z jednotlivých oblastí, které strategický dokument pokrývá. Bylo zároveň využito i předchozích zkušeností z úspěšného implementování SCLLD v programovacím období 2014 – 2020.

ZÁKLADNÍ INFORMACE O MAS

Název subjektu:	MAS POLIČSKO z.s.
Adresa:	Sulkovská 340, 569 92 Bystře
Datum vzniku:	27.4. 2006
Právní forma:	zapsaný spolek
IČO:	270 308 22
Webové stránky:	www.maspolicsko.cz
Seznam členů MAS:	https://www.maspolicsko.cz/o-nas/clenska-zakladna
Stanovy a vnitřní předpisy:	https://www.maspolicsko.cz/dokumenty

Nejvyšším a ustavujícím dokumentem MAS jsou stanovy, jejichž aktuální a platná verze účinná od 17.9.2020 je zveřejněna na webových stránkách MAS. Stanovy jsou schváleny v souladu s Výzvou pro podání žádosti o kontrolu dodržování standardů MAS vyhlášenou v roce 2020.

1. VALNÁ HROMADA

V rámci MAS je nejvyšším orgánem valná hromada, která je tvořena všemi členy spolku. Veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin nepředstavuje více než 49% hlasovacích práv.

Do působnosti valné hromady náleží:

- a) schvalování stanov spolku a jejich změn,
- b) rozhodování o zřízení povinných orgánů spolku
- c) schvalování jednacího řádu valné hromady a dalších vnitřních předpisů spolku, pokud jejich vydání nesvěří valná hromada jinému orgánu spolku,
- d) stanovení výše členských příspěvků a ostatních příspěvků, stanovení lhůty k jejich splatnosti,
- e) volba a odvolání členů povinných orgánů spolku – programový výbor, výběrová komise, kontrolní komise; stanovení počtu členů těchto orgánů pro konkrétní funkční období,
- f) volba případných náhradníků volených orgánů spolku,
- g) schvalování výroční zprávy o činnosti a hospodaření spolku,
- h) schvalování rozpočtu spolku,
- i) rozhodování o fúzi spolku,
- j) rozhodování o zrušení spolku,
- k) rozhodování o dalších otázkách, které jí budou předloženy k rozhodnutí jiným orgánem spolku.

Volnými orgány jsou:

2. PROGRAMOVÝ VÝBOR

Je rozhodovacím orgánem spolku, má min. 5 členů volených valnou hromadou, žádná ze zájmových skupin ani veřejný sektor nepřevyšuje více jak 49% hlasovacích práv.

Programový výbor:

- a) schvaluje přijetí nových členů spolku,
- b) volí a odvolává předsedu spolku (statutární orgán), předseda musí být v době volby členem programového výboru,
- c) bere na vědomí vystoupení členů spolku,
- d) rozhoduje o vyloučení členů spolku,
- e) vede seznam členů,
- f) schvaluje jednací řád programového výboru a další vnitřní předpisy spolku,
- g) zajišťuje hospodaření s majetkem spolku podle pravidel stanovených valnou hromadou a v souladu s právními předpisy,
- h) vypracovává alespoň jednou za rok výroční zprávu o činnosti a hospodaření spolku a předává je k projednání kontrolní komisi a ke schválení valné hromadě,
- i) schvaluje SCLLD a její změny
- j) schvaluje způsob hodnocení a způsob výběru projektů, zejména výběrová kritéria pro výběr projektů,
- k) připravuje rozpočet spolku,
- l) rozhoduje o počtu a zaměření zájmových skupin
- m) schvaluje uzavření a ukončení pracovněprávního vztahu s vedoucím zaměstnancem pro realizaci SCLLD (manažerem); samotné uzavření pracovněprávního vztahu a jeho ukončení se řídí příslušnými ustanoveními zákoníku práce,
- n) schvaluje výzvy k podávání žádostí,
- o) vybírá projekty k realizaci a stanovuje výši alokace na projekty na základě návrhu výběrové komise,
- p) svolává valnou hromadu minimálně jedenkrát ročně,
- q) schvaluje podání žádostí o dotace spolkem (např. projekty MAS) a realizaci projektů,
- r) dává předchozí souhlas k právnímu jednání spolku uzavíranému předsedou spolku ve výši nepřesahující peněžní limit podle vnitřního předpisu spolku vydaného na základě *článku VI. C. odst. 4 těchto stanov*; Pokud vnitřní předpis nestanoví výši peněžního limitu, dává programový výbor předchozí souhlas k právnímu jednání předsedy spolku v hodnotě nepřesahující částku 50.000,- Kč (jako jednorázové nebo roční plnění);
- s) schvaluje členství spolku v jiných právnických osobách.
- t) Schvaluje evaluační plán SCLLD a dohlíží na jeho plnění

3. PŘEDSEDA MAS

Předseda je statutárním orgánem spolku, zastupuje spolek navenek samostatně ve všech jeho záležitostech. Je volen a odvoláván programovým výborem.

Do působnosti předsedy náleží vše, co stanovy, právní předpisy nebo rozhodnutí orgánu veřejné moci nesvěří do působnosti jiného orgánu spolku.

4. VÝBĚROVÁ KOMISE

Je hodnotícím orgánem spolku, má min. 3 členy volené valnou hromadou, žádná ze zájmových skupin ani veřejný sektor nepřevyšuje více jak 49% hlasovacích práv.

- a) navrhuje objektivní kritéria, dle kterých budou hodnoceny projekty žadatelů,
- b) provádí věcné hodnocení projektů na základě objektivních kritérií,
- c) navrhuje jejich pořadí projektů podle výsledku bodového hodnocení (sestupně) sloužící jako podklad programovému výboru,
- d) výsledky hodnocení a pořadí projektů nemusí být schváleny usnesením výběrové komise, nestanoví-li interní postupy MAS jinak,
- e) schvaluje jednací řád výběrové komise.

5. KONTROLNÍ KOMISE

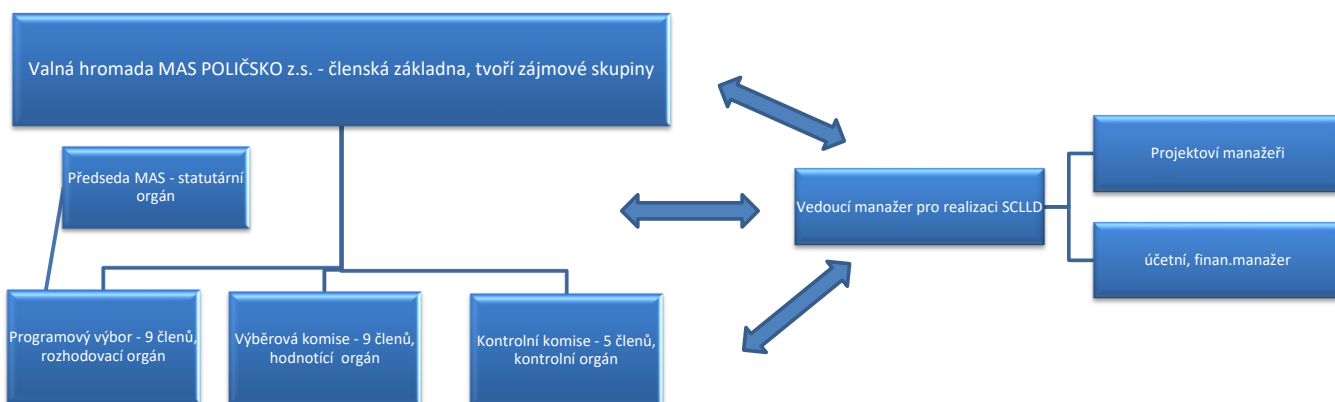
Kontrolní komise má nejméně 3 členy volené valnou hromadou, je kontrolním orgánem MAS.

- a) projednává výroční zprávu o činnosti a hospodaření spolku
- b) dohlíží na to, zda spolek vyvíjí činnost v souladu se zákony, platnými pravidly, standardy MAS a SCLLD,
- c) nahlíží do účetních knih a jiných dokladů spolku týkající se činnosti spolku a kontroluje tam obsažené údaje,
- d) svolává mimořádné jednání valné hromady a programového výboru, jestliže to vyžadují zájmy spolku,
- e) kontroluje metodiku způsobu výběru projektů MAS a její dodržování, včetně vyřizování odvolání žadatelů proti výběru MAS,
- f) zodpovídá za monitoring a hodnocení SCLLD,
- g) zpracovává a předkládá ke schválení programovému výboru indikátorový a evaluační plán SCLLD,
- h) schvaluje jednací řád kontrolní komise.

KANCELÁŘ MAS

Kancelář MAS je vedena vedoucím zaměstnancem pro realizaci SCLLD, který zodpovídá za chod kanceláře. Dále je zastoupena projektovými manažery a ekonomem, kteří zodpovídají za implementaci akčního plánu SCLLD a realizaci projektů MAS. Vedoucí manažer SCLLD úzce spolupracuje s předsedou MAS a všem členy spolku.

ORGANIZAČNÍ SCHÉMA MAS POLIČSKO z.s.

POPIS ÚZEMÍ A ZDŮVODNĚNÍ JEHO VÝBĚRU

MAS POLIČSKO z.s. patří z hlediska územního členění do Pardubického kraje, který je součástí regionu soudržnosti NUTS II Severovýchod. Celé území MAS je vnitřní periferií, leží na hranicích 3 krajů – Pardubického, Jihomoravského a kraje Vysočina.

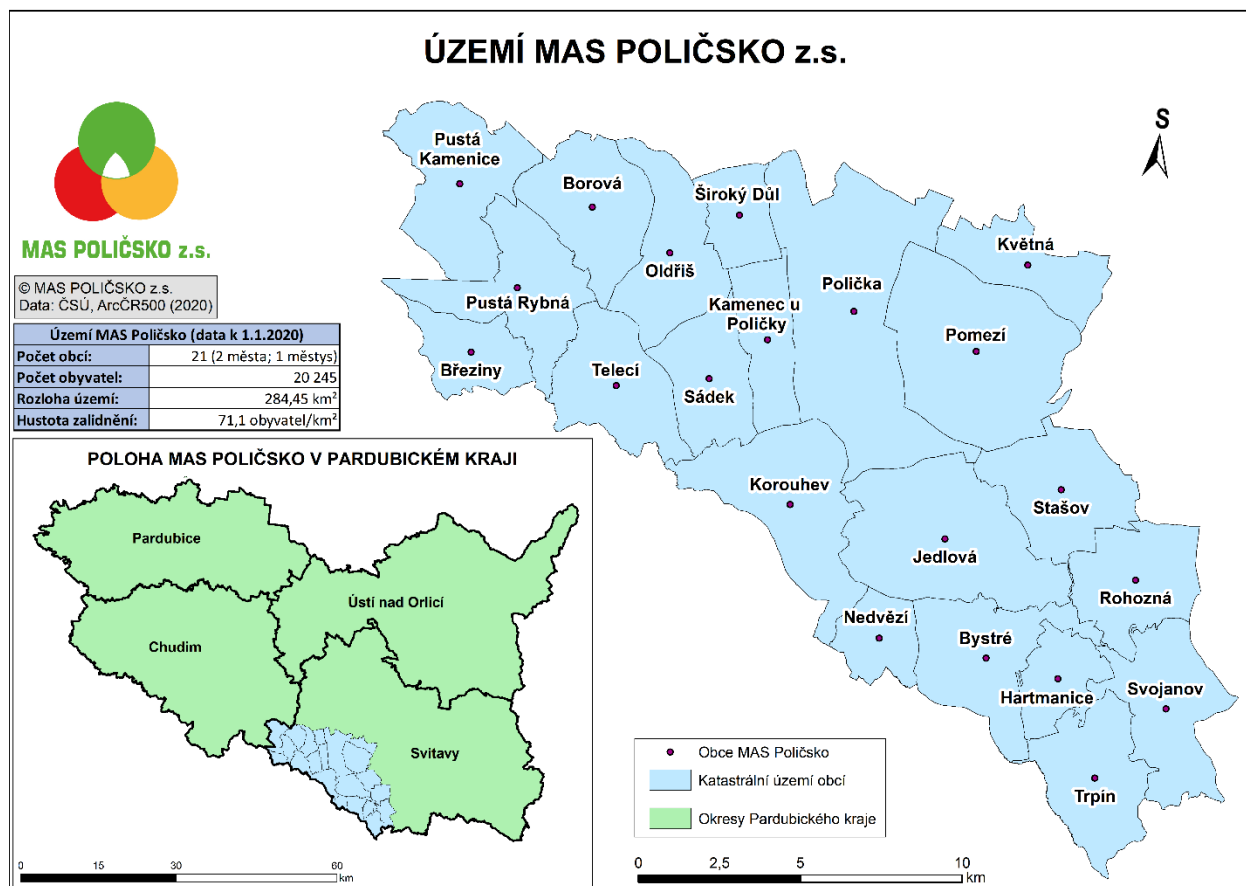
Území MAS POLIČSKO z.s. se rozprostírá v Pardubickém kraji na jižním okraji okresu Svitavy na ploše 28.444 ha. Území MAS v rámci Pardubického kraje sousedí na severu s MAS Litomyšlsko (správní obvod ORP Litomyšl) a na východě s MAS Svitava (ORP Svitavy). Na západní hranici sousedí s MAS Hlinecko (ORP Hlinsko), na jihozápadě pak sousedí s MAS Zubří Země a MAS Havlíčkův Kraj (kraj Vysočina) a na jihovýchodě MAS Partnerství venkova a MAS Boskovicko PLUS (Jihomoravský kraj).

Z hlediska spádového významu, pracovních příležitostí a počtu obyvatel mají stěžejní roli v MAS zejména města Polička a Bystré. Významná je spádovost také k Brnu, krajskému městu Jihomoravského kraje, a to výrazněji než k Pardubicím. Jedním z hlavních důvodů je lepší dopravní spojení do Brna než do Pardubic.

Území MAS POLIČSKO z.s. je tvořeno 21 členskými obcemi - Borová, Březiny, Bystré, Hartmanice, Jedlová, Kamenec u Poličky, Korouhev, Květná, Nedvězí, Oldřiš, Polička, Pomezí, Pustá Kamenice, Pustá Rybná, Rohozná, Sádek, Stašov, Svojanov, Široký Důl, Telecí a Trpín. Kromě Rohozné patří všechny obce do správního obvodu obce s pověřeným obecním úřadem Polička, která současně pro celé zájmové území plní funkci obce s rozšířenou působností. Obec Rohozná patří do správního obvodu obce s rozšířenou působností Svitavy. Statut města na území MAS má Polička a Bystré, jediným městysem v území je Svojanov.

Důvod výběru daného území:

- dlouholetý přirozený vývoj spolupráce obcí, neziskových organizací a podnikatelských subjektů, které se na tomto území rozvíjejí – realizace metody LEADER od roku 2006 a CLLD od roku 2014
- homogenní území, s podobnými ekonomickými, demografickými, sociálními, historickými a geografickými parametry
- území je spojováno společnými zájmy obcí a jejich obyvatel, kteří tyto zájmy, či problémy již mnoho let řeší společně prostřednictvím Dobrovolného svazku obcí (dále DSO) Mikroregion Poličsko a DSO Kraj Smetany a Martinů
- spolupráce obcí a jejich občanů je v regionu rozvinuta také v oblasti zdravotní a sociální. Obce vytvořily DSO s názvem AZASS – Areál zdravotnických a sociálních služeb, který samostatně provozují od roku 1998
- mnoho společných projektů bylo zrealizováno v případech, kdy nelze omezit projekt jen na území jedné obce a výsledky slouží celému nebo části regionu

1 Základní informace o území

Celkový počet obcí území MAS POLIČSKO z.s., z toho:	21
Počet obcí se statutem města	2
Počet obcí se statutem městyse	1
POZEMKY	
Výměra v ha (k.....)	28 444, 5
zemědělská půda	16 951,7
lesní pozemky	9 175,8
zastavěné plochy	314,4
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	71,1

Zdroj: ČSÚ

Historie MAS

MAS POLIČSKO z.s. vznikla registrací u Ministerstva vnitra ČR dne 27.4.2006. Byla založena z iniciativy zástupců obcí, neziskového a podnikatelského sektoru. Jejím cílem je zlepšování kvality života v regionu a celkové posilování jeho atraktivity.

V roce 2009 byla místní akční skupině schválena žádost o realizaci SPL. Od tohoto roku MAS realizovala celkem 8 výzev k podávání žádostí o dotace z Programu rozvoje venkova, osy IV. Leader. V rámci těchto výzev MAS podpořila celkem 68 projektů žadatelů z území Poličska. V tomto období se MAS zapojila do 4 projektů spolupráce v Opatření IV.2.1. V rámci své činnosti MAS organizovala akce pro veřejnost nebo se na jejich organizaci podílela s dalšími subjekty na území.

Na programovací období 2014 – 2020 má MAS POLIČSKO z.s. schválenou SCLLD, v rámci níž implementovala celkem XY výzev a podpořila XY projektů v oblasti sociální, dopravní bezpečnosti, sociálního podnikání, IZS, zemědělského podnikání, venkovského podnikání a projekty zaměstnanosti.

Během celého období spolupracuje MAS POLIČSKO se všemi MAS Pardubického kraje, aktivně se účastní krajských jednání, zastupuje KS MAS Pardubického v pracovních skupinách a na RSK Pardubického kraje.

- Dlouhodobá spolupráce významných aktérů na území – zástupci obcí, podnikatelů a neziskových organizací.
- Důvod výběru území MAS- homogenita území a dlouhodobá a systematická spolupráce obcí, neziskových organizací a podnikatelů na území
- Bohaté zkušenosti MAS s realizací projektů metodou LEADER a CLLD v letech 2009 – 2013, 2014 - 2020
- Zkušenosti MAS ve spolupráci s jinými MAS na území ČR

2. ANALYTICKÁ ČÁST

2.1. POTENCIÁL ÚZEMÍ MAS POLIČSKO Z.S.

Hlavním potenciálem území MAS POLIČSKO z.s. je přírodní bohatství, které se na území nachází, kulturně historické bohatství, které zde bylo dochováno a vybudováno našimi předky a pak je to také obyvatelstvo, které na území žije.

Do západní části území MAS POLIČSKO z.s. zasahuje **Chráněná krajinná oblast (CHKO) Žďárské vrchy**. Cílem CHKO je zachování vyvážené kulturní krajiny s významným zastoupením přirozených ekosystémů. Krajinový ráz, formovaný od středověku, je tvořen mozaikou lesů, polí a luk s venkovským osídlením a prvky horácké lidové architektury.

Nejvýznamnější historickou památkou, která láká nejvíce turistů je bezesporu hrad Svojanov, který patří k nejstarším královským hradům u nás. Hrad je již přes 100 let v majetku města Poličky, nachází se však na území městyse Svojanov.

V Poličce je městská památková zóna, Centrum Bohuslava Martinů. Bohatá historie města je základem kulturního života.

Ve všech obcích, které se již nachází na území CHKO Žďárské vrchy, je velmi dobře zachovaná lidová architektura (roubené stavby se šindelovými střechami, kostelíky se zvonicemi, polygonální stodoly aj.). Nejvýznamnějšími historickými a kulturními památkami jsou památkově chráněné objekty i stavby - zejména tradiční stavby lidové architektury, historicky hodnotné veřejné obytné budovy, kostely či drobná architektura (kapličky, pomníky, aj.).

- SYNERGIE ČINITELŮ PŘÍRODNÍHO A KULTURNĚ HISTORICKÉHO POTENCIÁLU - jsou středovou osou celé analytické části dokumentu. Každý z nich má vliv na analyzované oblasti.
- Přírodní bohatství má vliv na oblasti: životní prostředí, zemědělství, cestovní ruch, život v obcích.
- Existence kulturně historických památek má vliv na oblasti: život v obcích, cestovní ruch, podnikání.

2.2. OBYVATELSTVO

Počet obyvatel v obcích v letech 2010-2019

Název obce	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Vývoj +/-	Vývoj v %
Borová	974	982	970	972	983	984	993	1 014	1 017	1 011	37	3,8
Březiny	152	154	158	152	152	151	150	145	141	142	-10	-6,6

Bystré	1625	1628	1609	1595	1586	1 588	1 569	1 566	1 540	1 515	-110	-6,8
Hartmanice	278	280	288	284	283	286	290	284	284	287	9	3,2
Jedlová	1033	1023	1026	1030	1044	1 040	1 034	1 022	1 027	1 020	-13	-1,3
Kamenec u Poličky	563	558	565	555	547	543	541	547	546	543	-20	-3,6
Korouhev	791	802	805	816	813	807	808	814	811	816	25	3,2
Květná	392	403	416	411	401	405	409	427	426	425	33	8,4
Nedvězí	210	210	203	199	200	203	213	212	210	208	-2	-1,0
Oldřiš	663	658	650	649	657	665	662	653	655	655	-8	-1,2
Polička	8883	8971	8903	8870	8820	8 783	8 746	8 751	8 748	8 813	-70	-0,8
Pomezí	1164	1183	1208	1226	1242	1 236	1 217	1 229	1 247	1 249	85	7,3
Pustá Kamenice	332	325	319	316	325	328	319	321	327	324	-8	-2,4
Pustá Rybná	171	173	178	169	165	160	157	158	159	148	-23	-13,5
Rohozná	666	663	636	637	631	637	651	658	654	634	-32	-4,8
Sádek	484	488	504	531	520	525	528	530	536	543	59	12,2
Stašov	247	245	248	248	238	249	256	262	263	266	19	7,7
Svojanov	386	389	382	379	368	368	372	367	367	368	-18	-4,7
Široký Důl	395	392	398	398	399	410	421	420	415	408	13	3,3
Telecí	397	396	413	415	426	426	443	434	427	438	41	10,3
Trpín	433	429	428	426	425	430	422	421	428	432	-1	-0,2
Celkem	20202	20352	20307	20278	20225	20 224	20 201	20 235	20 228	20 245	43	0,02

Zdroj: ČSÚ

Tabulka výše popisuje vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích MAS od roku 2010 do roku 2019. Z dat uvedených v tabulce je patrné, že největší počet obyvatel byl v roce 2011. Nejvýznamnější úbytek obyvatel za celé období let 2010 -2019 zaznamenávají obce Pustá Rybná (13%), Březiny (7%) a město Bystré (7%). Naopak k největšímu procentuálnímu nárůstu došlo v obcích Sádek (12%), Telecí (10%) a Pomezí (8%).

SOUHRNNÁ TABULKA ZÁKLADNÍCH DEMOGRAFICKÝCH UKAZATELŮ ZA ÚZEMÍ MAS POLIČSKO z.s.2010 – 2019

Vývoj počtu obyvatel		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel celkem		20202	20352	20307	20278	20225	20224	20201	20235	20228	20245
v tom:	muži	9999	10091	10067	10228	10011	10018	10014	10037	10025	10040
	ženy	10203	10261	10240	10056	10214	10206	10187	10198	10203	10205
Věkové skupiny											

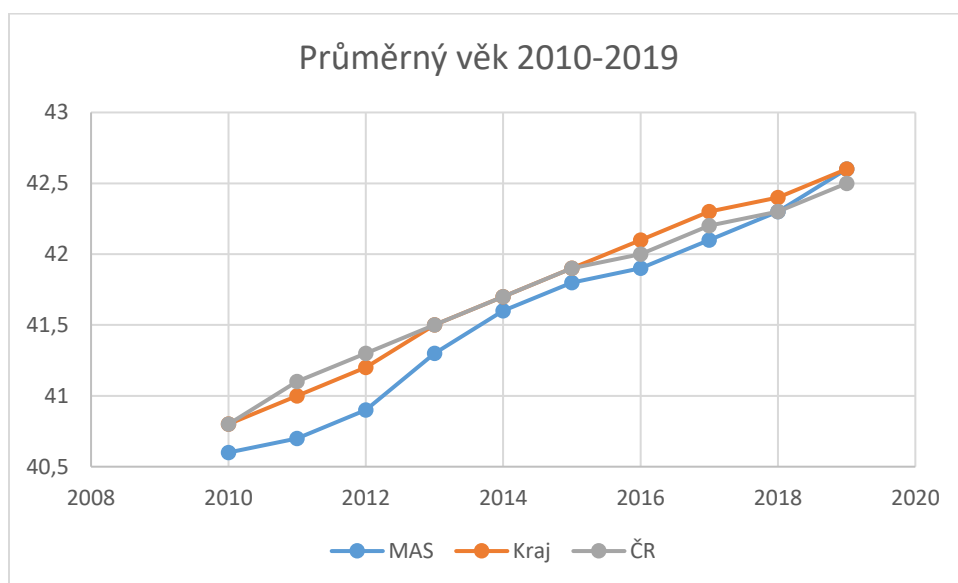
v tom ve věku:	0 - 14	3030	3102	3103	3072	3059	3123	3133	3188	3203	3198
	15 - 64	13947	13932	13790	13635	13529	13381	13230	13083	12988	12893
	65 +	3225	3318	3414	3571	3637	3720	3838	3964	4037	4154
Průměrný věk (celkem)		40,6	40,7	40,9	41,3	41,6	41,8	41,9	42,1	42,3	42,6
Index stáří (65+ / 0 -14)		1,06	1,06	1,1	1,16	1,19	1,19	1,23	1,24	1,26	1,30
Přírůstek/úbytek celkem		9	41	-45	-29	-53	-1	-23	34	-7	17
přirozený přírůstek celkem		26	4	-36	-15	-16	-12	-8	-16	-5	6
migrace celkem		-17	37	-9	-14	-37	11	-15	50	-2	11

Zdroj: ČSÚ

Celkový počet obyvatel území MAS POLIČSKO z.s. k 31.12.2019 byl 20 245 obyvatel, což je nejvyšší počet od roku 2013. Kromě roku 2013 bylo vždy více žen než mužů. V průběhu celého období postupně stoupá hodnota indexu stáří. Je zřejmé, že populace na území Poličska stárne.

Věková struktura

V roce 2019 byl průměrný věk obyvatel MAS POLIČSKO z.s. 42,6 let. Jeho hodnota se zvyšuje, stejně jako v celé ČR. Průměrný věk obyvatel Pardubického kraje k 31.12.2019 byl totožný, 42,6 let. Z hlediska srovnání byl v minulých letech průměrný věk populace na území MAS POLIČSKO z.s. trvale pod úrovní celorepublikového průměru. V roce 2018 došlo ke srovnání hodnot a v roce 2019 byl průměrný věk obyvatel MAS vyšší než celorepublikový průměr. Z grafu níže je jasně patrné, že obyvatelstvo na území MAS stárne rychleji než obyvatelstvo kraje a ČR.

Zdroj dat : ČSÚ

Demografické stárnutí

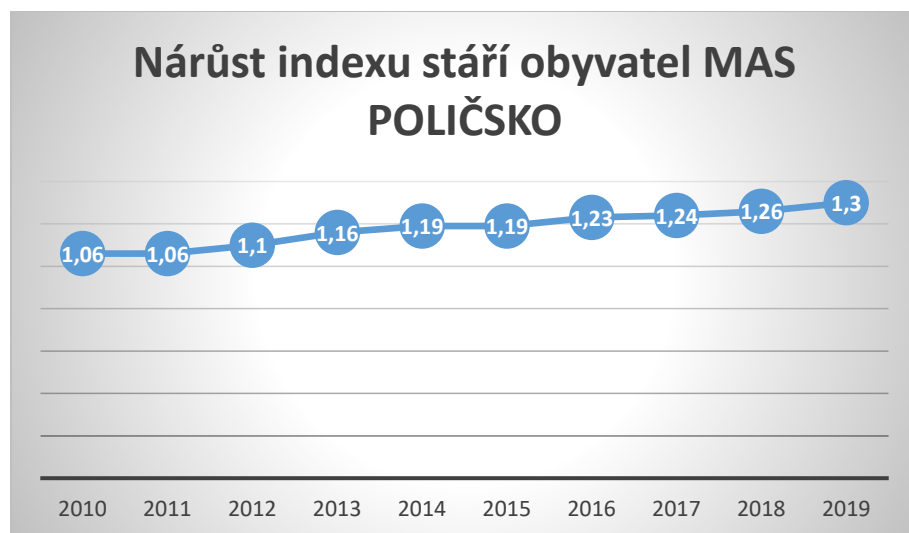
Tento ukazatel je hodnocen především na základě tří věkových skupin. Jedná se o obyvatelstvo v předproduktivním, produktivním a poproduktivním věku.

Základní ukazatelé demografického stárnutí:

- **Index stáří** vyjadřuje podíl počtu obyvatel ve věku 65+ ku počtu obyvatel ve věku 0-14 let.
- **Index závislosti II** udává počet osob ve věku 65+ na 100 osob ve věku 15-64 let.
- **Index ekonomického zatížení** znázorňuje počet dětí ve věku 0-14 let a počet obyvatel ve věku 65+ na 100 osob ve věku 15-64 let.

Demografické stárnutí je proces, při němž se postupně mění věková struktura obyvatelstva takovým způsobem, že se zvyšuje podíl osob starších 65 let a snižuje se podíl osob mladších 15 let, tj. starší věkové skupiny rostou početně relativně rychleji než populace jako celek.

Index stáří (na území MAS POLIČSKO z.s.)

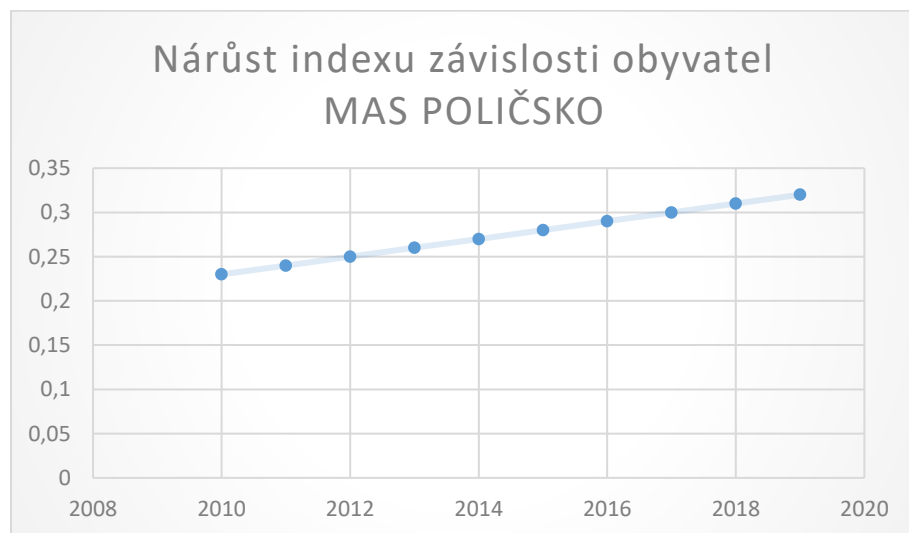

Zdroj: data ČSÚ

Grafické znázornění vyjadřuje, že v období 2010 – 2019 na 100 obyvatel ve věku 0-14 let připadlo 106 (rok 2010) až 130 (rok 2019) obyvatel ve věku 65+.

Z celého grafu je patrné, že index stáří během období 2010-2019 stoupá, populace v regionu tedy stárne. V porovnání s územím Pardubického kraje, kde na 100 obyvatel ve věku 0-14 let připadlo v roce 2019 128 obyvatel ve věku 65+ a v rámci ČR pak 125 obyvatel, je zřejmé, že index stáří území MAS POLIČSKO je vyšší než jsou průměrné hodnoty v kraji i celé ČR.

Index závislosti (na území MAS POLIČSKO z.s.)

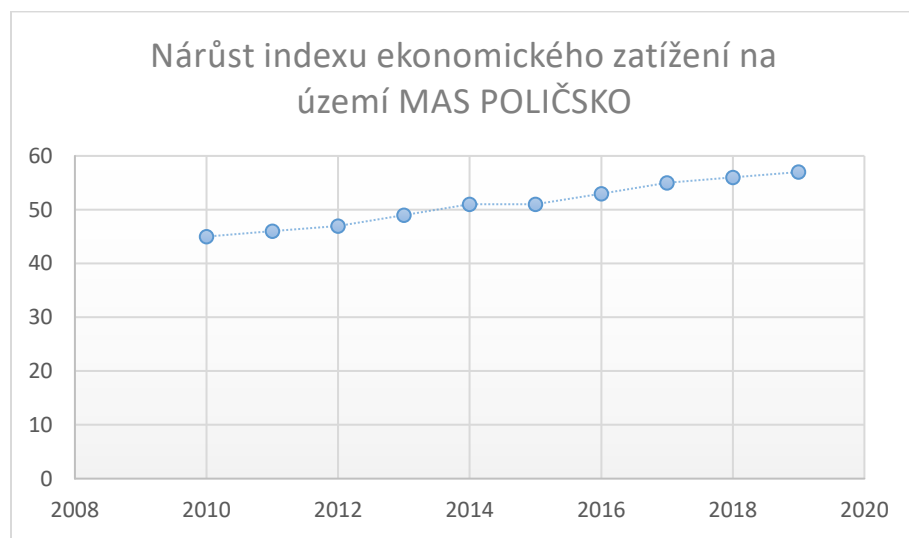

Zdroj: data ČSÚ

Grafické znázornění vyjadřuje, že v průběhu období 2010 – 2019 na 100 osob ve věku 15-64 let připadlo 23 (rok 2010) až 32 (rok 2019) osob ve věku 65+.

Index závislosti v průběhu let 2010- 2019 rovnoměrně roste. Pro území MAS POLIČSKO z.s. platí, že hodnota indexu závislosti je v porovnání s hodnotou v rámci kraje totožná. V porovnání s celou ČR mírně vyšší o hodnotu 0,01.

Index ekonomického zatížení (na území MAS POLIČSKO z.s.)

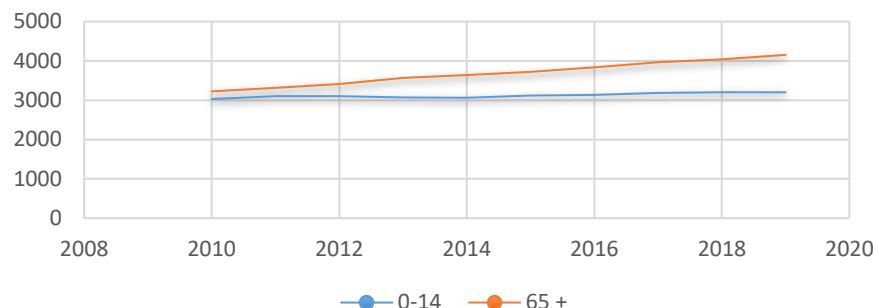
Zdroj dat : data ČSÚ

V průběhu let 2010– 2019 se zvýšil počet osob ve věku 0-14 let a 65+ na 100 osob ve věku 15-64 let ze 45 osob na 57 osob.

Index závislosti v průběhu let 2010- 2019 rovnoměrně roste. Pro území MAS POLIČSKO z.s. platí, že hodnota indexu závislosti je v porovnání s hodnotou v rámci kraje totožná. V porovnání s celou ČR (56 osob) je mírně vyšší.

Hodnota základních ukazatelů demografického stárnutí roste, což dokazuje, že obyvatelstvo stárne a pro území platí všeobecné předpoklady dalšího demografického vývoje – stárnutí obyvatelstva, nárůst obyvatelstva, které bude potřebovat zdravotní a sociální služby, snížení počtu produktivního obyvatelstva a dětí.

Vývoj počtu obyvatel ve věkových skupinách 0-14 a 65+ na území MAS POLIČSKO

Zdroj dat : ČSÚ

Oproti hodnotám z let 2005 a 2014, kdy byl patrný efekt rozvírajících se nůžek - osa vývoje počtu obyvatel ve věku 65+ se pohybovala směrem nahoru a oproti tomu se osa vývoje počtu obyvatel ve věku 0-14 let pohybovala směrem dolů, došlo v období let 2010 a 2019 k mírnému nárůstu počtu obyvatel ve věku 0-14 let. Počet obyvatel ve věku 65+ však trvale rovnoměrně narůstá.

Pohyb počtu obyvatelstva 2010 -2019

Obec	Přirozený přírůstek narození-zemřelí	Saldo migrace přistěhovalí - vystěhovalí	Přírůstek/úbytek celkem * 2010-2019
Borová	45	-3	42
Březiny	-8	-7	-15
Bystré	-63	-39	-102
Hartmanice	4	-11	-7
Jedlová	-8	11	3
Kamenec u Poličky	8	-9	-1
Korouhev	10	2	12
Květná	24	14	38
Nedvězí	-5	0	-5
Oldřiš	3	-3	0
Polička	-84	-79	-163
Pomezí	26	72	98
Pustá Kamenice	1	-12	-11
Pustá Rybná	-11	-12	-23

Rohozná	-49	20	-29
Sádek	27	43	70
Stašov	-6	26	20
Svojanov	-30	-1	-31
Široký Důl	24	-1	23
Telecí	16	25	41
Trpín	4	-9	-5

Zdroj : ČSÚ

*)Tabulka na straně 11, která uvádí vývoj počtu obyvatel v letech 2010-2019, vykazuje odlišné hodnoty, a to z následujícího důvodu: Stav obyvatel k 31.12. daného roku se rovná stavu k 1.1. následujícího roku. Zároveň platí, že stav k 1.1. plus celkový přírůstek se rovná stavu k 31.12. daného roku. Výjimečná situace nastává vždy po aplikaci výsledků sčítání lidu, kdy se údaje k 31.12. roku před sčítáním nerovnájí stavu k 1.1. roku sčítání. V období, za které jsou údaje tohoto materiálu, se to týká sčítání v roce 2011 - údaje o počtu obyvatel k 1.1. 2011 se liší od údajů k 31.12. 2010.

12 obcí MAS vykazuje za období 2010 – 2019 kladný přirozený přírůstek. Počty narozených výrazně převyšují počty zemřelých v obcích Borová, Květná, Pomezí, Sádek a Široký Důl. Příčinou je dostatek mladých rodin v těchto obcích. Většina těchto obcí leží v těsné blízkosti přirozeného centra regionu - města Poličky, které poskytuje široké spektrum služeb občanské vybavenosti i pracovních příležitostí. Menší přilehlé obce však nabízejí dostupnější bydlení pro mladé rodiny.

Obce Květná a Pomezí mají i výrazný migrační přírůstek, který souvisí s nabídkou bydlení a pozemků pro výstavbu rodinných domů.

Naopak výrazně záporný přirozený přírůstek vykazují město Bystré, obce Rohozná, Pustá Rybná a Svojanov. Důvodem je stárnoucí obyvatelstvo a odchod mladých lidí, kteří zde nezakládají rodiny. Zřejmou příčinou může být odlehlost těchto obcí od centra regionu i a s tím související nedostatek pracovních příležitostí, služeb a občanské vybavenosti.

Obec Rohozná však vykazuje vyšší migrační přírůstek.

Přestože je město Bystré druhým největším přirozeným centrem regionu, dochází v něm k postupnému úbytku obyvatel. Přirozený přírůstek neměl v žádném z posledních deseti let kladnou hodnotu a v 5 letech posledního desetiletí výrazně převažoval počet vystěhovalých před přistěhovalými. Důvodem může být nedostatek bytů i pozemků pro výstavbu.

Záporný přirozený i migrační přírůstek vykazuje v průměru za poslední desetiletí i centrum regionu-město Polička. V roce 2019 však Polička zaznamenala výrazný nárůst přistěhovalých osob a v letech 2018 a 2019 i kladný přirozený přírůstek obyvatelstva, který naposledy zaznamenala v roce 2011. Lze předpokládat, že za příznivými hodnotami posledních let stojí masivní výstavba rodinných i bytových domů.

Hustota zalidnění

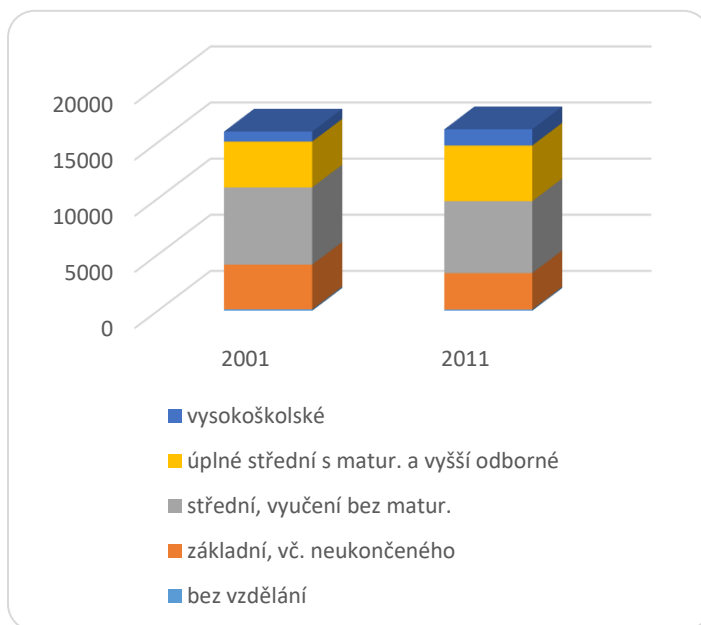
Pro celé území MAS pak platí hodnota 71,1 obyv./ km², v extravilánu a intravilánu obcí. Největší hustota zalidnění je samozřejmě v největších městech území MAS – Polička, Bystré.

V porovnání s průměrnou hustotou zalidnění v celé ČR (135,59 obyv./km²) i v Pardubickém kraji (115,65 obyv./km²) je hustota zalidnění na území MAS POLIČSKO z.s. výrazně menší.

Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Údaje o dosaženém vzdělání obyvatel jsou získávány z dat získaných při Sčítání lidu, domů a bytů. Poslední sčítání proběhlo v roce 2011.

Rok SLBD	2001	2011
Základní vzdělání, vč. neukončeného	3976	3241
Střední, vyučení bez matur.	6886	6407
Úplné střední s matur. a vyšší odborné	4085	4961
Vysokoškolské vzdělání	889	1446
Bez vzdělání	130	114

Porovnáním vývoje vzdělanosti obyvatel vycházejícím z dat SLBD 2001 a 2011 je zřejmý nárůst počtu vysokoškolsky vzdělaných a středoškolsky vzdělaných obyvatel. Naopak poklesl počet obyvatel se základním, středním a vyučen bez maturity vzdělání. Počet vysokoškolsky vzdělaných lidí vzrostl o 62,7% a středoškolsky vzdělaných s maturitou o 21,4%. Vysokoškolsky vzdělaní lidé bydlí spíše v Poličce a v Bystrém. Počet vysokoškolsky vzdělaných lidí byl v roce 2011 v rámci MAS 8,9% - celorepublikový průměr je 12,2% .

Syntetický ukazatel vzdělanosti v obcích MAS POLIČSKO z.s. a okolí

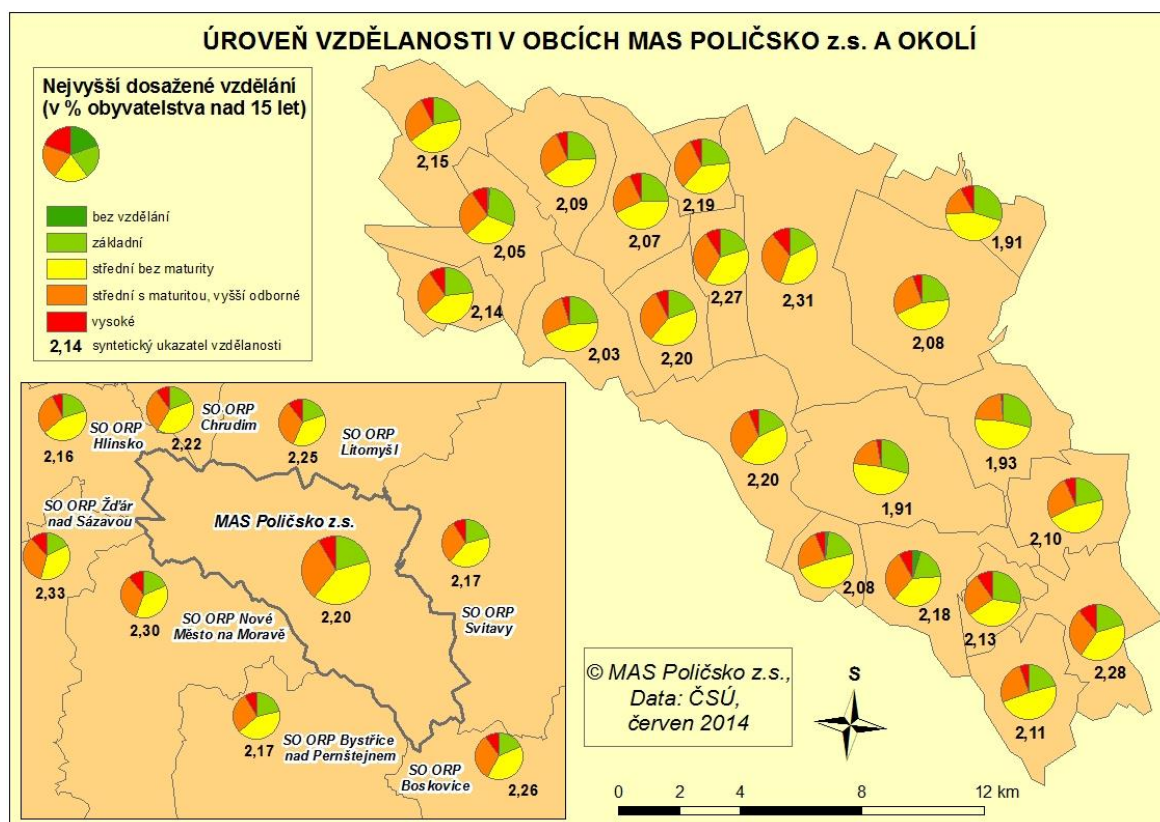
Při výpočtu syntetického ukazatele vzdělanosti, za pomoci vzorce, kde **u** je počet obyvatel 15+, **u1** je počet obyvatel bez vzdělání, se základním vzděláním a počet nezjištěných osob, **u2** je podíl

středoškolsky vzdělaných osob bez maturity, **u3** pak středoškolsky vzdělaní s maturitou a vyšším odborným vzděláním a **u4** je hodnota lidí s vysokoškolským titulem, zjistíme úroveň vzdělání v regionu.

Hodnoty v intervalu: <1 – všichni mají základní vzdělání nebo jsou bez vzdělání až 4 – všichni mají vysokoškolské vzdělání>.

Syntetický ukazatel vzdělanosti –

$$S = (u1/u) + 2 * (u2/u) + 3 * (u3/u) + 4 * (u4/u)$$

Syntetický ukazatel vzdělanosti na území MAS má hodnotu 2,20, což je průměrná hodnota ukazatele. Nejvyšší hodnotu ukazatele vykazuje město Polička (2,31), nejnižší obec Jedlová (1,91). Rozdíl je 0,4.

V porovnání se sousedními územími má nejvyšší hodnotu ukazatele vzdělanosti ORP Žďár nad Sázavou (2,33). Nejnižší hodnotu 2,16 má ORP Hlinsko. Rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší hodnotou je nepatrný (0,17).

- Z demografického vývoje je patrné, že obyvatelstvo v regionu stárne = roste počet obyvatel ve věku 65+
- Počet dětí ve věku 0-14 let za uplynulé desetiletí postupně mírně narůstá od 3030 dětí v roce 2010 po 3198 dětí v roce 2019.
- Hodnota základních ukazatelů demografického stárnutí roste, což dokazuje, že obyvatelstvo stárne a pro území platí všeobecné předpoklady dalšího demografického vývoje – stárnutí obyvatelstva, nárůst obyvatelstva, které bude potřebovat zdravotní a sociální služby, snížení počtu produktivního obyvatelstva a dětí.
- Z údajů o průměrném věku obyvatel MAS, kraje a ČR v posledním desetiletí vyplývá, že obyvatelstvo MAS stárne rychleji než obyvatelstvo kraje a ČR.
- Nejvíce obyvatel bylo v roce 2011 (20 352 ob.) V roce 2019 v regionu žilo 20 245 obyvatel.
- Hustota zalidnění je 71,1 obyv./1km², (průměrná hustota zalidnění v ČR je 135,6 obyv./1km²)
- Při porovnání let 2001 a 2011, kdy probíhalo SLBD, je patrné, že stoupá počet vysokoškolsky vzdělaných obyvatel.
- Syntetický ukazatel vzdělanosti vykazuje hodnotu 2,20, což je průměrná hodnota tohoto ukazatele.

2.3. ŽIVOT V OBCÍCH

Spolková činnost

Na společenském životě v obcích se podílí místní organizace a spolky. V obcích převažují zejména Sborny dobrovolných hasičů a Myslivecká sdružení. Dále v obcích působí TJ Sokol, České svazy chovatelů, Český červený kříž, Český svaz zahrádkářů, kluby žen, sportovní kluby, divadelní spolky, hudební tělesa, sportovní spolky a další subjekty. Aktivita těchto spolků je významná a pro život v obcích MAS nepostradatelná. Ve městě Polička se nachází celá řada neziskových organizací, které nejsou zaměřeny výlučně jenom na kulturní a společenské aktivity, ale působí i v oblasti sociálních služeb nebo sociálního začleňování (Pontopolis z.s., Cantes z.s., MaTaMi, centrum pro rodinu aj.).

Kultura a kulturní akce

Centrem kulturního dění na území MAS je město Polička, kde se nachází největší počet kulturních zařízení. Součástí Městského muzea a galerie Polička je Centrum Bohuslava Martinů v Poličce a Městská galerie. Centrum Bohuslava Martinů sídlí přímo v objektu Městského muzea a galerie Polička, zatímco Městská galerie se nachází v objektu barokní radnice. Městské muzeum

provozuje a zpřístupňuje také Městské hradby a rodnou světničku Bohuslava Martinů. Zřizovatelem Městského muzea a galerie Polička je Město Polička.

Dále je ve městě Galerie Vysočina. Městská knihovna Polička nabízí knihovní a informační služby, internet, v půdních prostorách knihovny je nově vybudované vzdělávací centrum zaměřené na robotiku. V Poličce je také Tylův dům, který je sídlem městského divadla, kina a v jeho suterénu působí divadelní klub a spoleky (Divadelní spolek Tyl) a hudební tělesa (Dechová hudba Poličanka, aj.). V Lezníku (místní část Poličky) se nachází Muzeum kuriozit a fotografií (sbírka 2300 plechových krabiček a fotografií z různých zemí, krajky a další jiné kuriozity a starožitnosti).

V Bystrém je Minimuzeum Bystré (muzeum a skanzen lidové architektury), Multifunkční dům, Sokolovna a Městská knihovna v Bystrém (knihovní a informační služby, internet, organizace besed, soutěží, anket, aj.).

Další kulturní zařízení najdeme v obci Jedlová (Galerie Jedlová) nebo v Pomezí (Galerie Na pomezí). Většina obcí nabízí pro kulturní a společenské vyžití zejména prostory v kulturních domech či dalších společenských sálech v Sokolovnách (Borová, Bystré, Korouhev) či Orlovnách (Oldřiš).

V mnohých obcích byla zrušena kina, protože nevyhovovala hygienickým a technickým podmínkám nebo byl jejich provoz neekonomický. V tomto období dochází ke znovuoživení tradice provozování letního kina v době letních prázdnin (např. obce Polička, Pomezí, Oldřiš, Bystré).

Bohaté kulturní vyžití nabízí město Polička, kde se pořádají kulturní akce nejen regionálního, ale i nadregionálního významu (hudební festivaly - „Polička Jazz“, „Polička 555“, „Martinů Fest“, „Poličské Rockoupání“, Colour Meeting a mezinárodní festival pantomimy MIME FEST).

V ostatních obcích MAS se uskutečňují také kulturní a společenské akce na hradě Svojanově probíhají významné i nadregionální akce – např. Hradní jarmark, Královské slavnosti na Svojanově nebo tradiční Svojanovské léto, Slavnosti lovu apod. Tradičními akcemi v obcích jsou maškarní průvody, poutě, sjezdy rodáků, taneční zábavy a plesy, Řezbářské sympozium v Bystrém, Masopustní rej v Kamenci u Poličky nebo Pusté Kamenici, pálení čarodějnic, tradiční chovatelské výstavy. Ve spolupráci se školami jsou pořádány školní besídky a vystoupení žáků, setkání harmonikářů v Trpíně a mnohé další. Mezi kulturní a společenské akce pořádané pro seniory patří pravidelná setkávání seniorů, besedy se seniory, posezení s dechovkou a taneční večery, vánoční koncerty, pěvecké kroužky, přednášky policie, výlety a zájezdy, univerzita třetího věku v Domě s pečovatelskou službou „Penzion“ Polička, počítačové a jazykové kurzy, a další.

Spolupráce obcí

Členská města a obce MAS jsou rovněž členy dobrovolných svazků obcí (např. svazku obcí Mikroregion Poličsko, AZASS, Kraj Smetany a Martinů, svazku obcí Zelená Energie), Svazu měst a obcí ČR, Sdružení majitelů skupinového vodovodu Poličsko (Kamenec, Květná, Pomezí, Sádek). Významné je také členství města Poličky ve svazku obcí Česká inspirace a ve svazku obcí Královská věnná města.

Mezinárodní spolupráce obcí

Město Bystré a Polička spolupracují se zahraničními partnery. Město Polička spolupracuje se zahraničními partnery Westerveld v Holandsku, Ebes v Maďarsku, Hohenems v Rakousku a Meilen ve Švýcarsku a od roku 1994 je také členem významného mezinárodního seskupení Walled towns friendship circle - Klub přátel hrazených měst, které v současnosti sdružuje 152 měst z 24 zemí.

Město Bystré je od roku 1999 účastníkem celoevropského projektu „Cultural Village of Europe“ („Kultura evropského venkova“), Do projektu je zapojeno celkem 12 obcí z evropských zemí (Dánsko, Holandsko, Francie, Itálie, Anglie, Řecko, Estonsko, Německo, Maďarsko, Španělsko, Česká republika, Rakousko). Obec Trpín má partnerskou obec Palkonya z Maďarska.

- Rozvinutá meziobecní spolupráce (SO AZASS, SO Mikroregion Poličsko) a zahraniční spolupráce
- Aktivní místní spolky a neziskové organizace = zapojení obyvatel do dění v regionu
- Polička – město festivalů – 5 tradičních hudebních či multižánrových festivalů

Sociální služby

Sociální služby v území zajišťuje 8 poskytovatelů se sídlem přímo v území a 8 poskytovatelů se sídlem mimo území MAS. Služby jsou zaměřeny na seniory, osoby se zdravotním postižením, rodiny s dětmi, děti, mládež, osoby v krizi, osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené.

Plánovací dokumenty v území MAS POLIČSKO z.s. týkající se rozvoje sociálních služeb:

- Komunitní plán sociálních služeb pro město Polička a části Střítež, Lezník a Modřec rok 2017-2020 (aktualizace plánu do konce roku 2020)
- Koncepce dostupného bydlení města Poličky 2018
- Síťování služeb pro děti a jejich rodiny – Analýza místní sítě služeb a návrh její optimální podoby pro ORP Polička
- Komunitní plán sociálních služeb Svazku obcí AZASS
- Koncepce rozvoje sociálních služeb Svazku obcí AZASS aktualizace VII vypracovaná v roce 2015.
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb (dále jen SPRSS) pro území Poličska – práce byly zahájeny v dubnu 2020, pro realizaci bude připraven v březnu 2022, doba realizace do března 2025.

Pro získání informací a dat byla při tvorbě analýzy území prováděna dotazníková šetření u předem stanovených skupin respondentů. Dále byly vedeny cílené rozhovory se zástupci veřejné správy a poskytovateli sociálních služeb.

V následujících tabulkách jsou uvedeni poskytovatelé sociálních služeb se sídlem v území MAS dle cílových skupin, kterým služby poskytují. Je zde uvedena nynější kapacita dle registru poskytovatelů (RP) a zamýšleného plánu rozvoje.

TABULKA POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB PRO SENIORY A OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Tabulka č. 2 Služby pro seniory a osoby se ZP

Poskytovatel	Název služby	Kapacita dle RP	Zamýšlený rozvoj
Oblastní charita Polička	Odborné sociální poradenství	430 klientů/rok	-
	Osobní asistence	13 klientů/den	-
	Pečovatelská služba	20 klientů/měsíc	-
	Sociální rehabilitace	70 klientů/ rok	1 PÚ psychiatrické sestry
Svazek obcí AZASS	Domov pro seniory	114 klientů	-
	Domov se zvláštním režimem	5 klientů	Navýšení kapacity dle AP PK 15
	Pečovatelská služba	100 klientů/rok	Vytvoření efektivní sítě pečovatelských domků
	Sociálně aktivizační služba	5 klientů/den	-
	Odlehčovací služba	11 lůžek	Navýšení kapacity dle AP PK 13
	Sociální rehabilitace	10 klientů/den	-
DOMOV Bystré o.p.s.	Pečovatelská služba	2 A, 6 T/ den	Navýšení kapacity – rozšíření do dalších obcí, záměr zřízení nové služby Denní stacionář pro seniory
Dům s pečovatelskou službou Penzion Polička	Pečovatelská služba	10 A, 80 T/ den	Navýšení 1 PÚ pečovatelky
Poličská nemocnice s.r.o.	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	8 lůžek	-

Služby 5 poskytovatelů jsou zaměřeny na seniory a osoby se zdravotním postižením, přesto byl z dotazníkových šetření a cílených rozhovorů identifikován nedostatek míst v pobytových službách, zejména v péči o osoby s demencí a odlehčovací službě. V území chybí také ambulantní služba denního stacionáře pro seniory a rozšířit by bylo třeba terénní asistenční službu. Z šetření vyplývá potřeba rozšíření péče o duševně nemocné zejména zajištění psychiatra a úvazku psychiatrické sestry.

Popsané potřeby v této oblasti plánují pokrýt stávající poskytovatelé za předpokladu získání finančních zdrojů na pokrytí nejen osobních a provozních nákladů služeb, ale také investičních nákladů na výstavbu nových kapacit (Domov se zvláštním režimem, odlehčovací služby, denní stacionář pro seniory).

TABULKA POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB PRO OSOBY S MENTÁLNÍM A KOMBINOVANÝM POSTIŽENÍM

Tabulka č. 3 Služby pro osoby s postižením

Poskytovatel	Název služby	Kapacita dle RP	Zamýšlený rozvoj
Oblastní charita Polička	Denní stacionář	8 klientů/ okamžitá	Navýšení okamžité kapacity s využitím prostorových možností
	Osobní asistence	13 klientů/den	-
	Pečovatelská služba	20 klientů/měsíc	-
	Sociálně terapeutické dílny	24 klientů/den	
Domov na zámku Bystré	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	60 lůžek	-
	Podpora samostatného bydlení	19 klientů	-
	Chráněné bydlení	20 lůžek	-
	Sociálně terapeutické dílny	20 klientů/ okamžitá	-

Zdroj: Registr poskytovatelů, výsledky řízených rozhovorů s poskytovateli

V oblasti péče o osoby s mentálním a kombinovaným postižením v území poskytují služby 2 poskytovatelé. U poskytovatele Domov na zámku Bystré proběhla v minulých letech transformace péče, služby jsou u těchto cílových skupin nastaveny jako pobytové, terénní i ambulantní a lze konstatovat, že pokrývají jejich potřeby.

TABULKA POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB PRO RODINY S DĚTMI, DĚTI A MLÁDEŽ

Tabulka č. 4 Služby pro rodiny s dětmi

Poskytovatel	Název služby	Kapacita dle RP	Zamýšlený rozvoj
Oblastní charita Polička	Odborné sociální poradenství	430 klientů/rok	-
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	40 A, 40 T rodin/rok	-
Dům s pečovatelskou službou Penzion Polička	Pečovatelská služba	10 A, 80 T/ den	Navýšení 1 PÚ pečovatelky
Svazek obcí AZASS	Pečovatelská služba	100 klientů/rok	Vytvoření efektivní sítě pečovatelských domků

Zdroj: Registr poskytovatelů, výsledky řízených rozhovorů s poskytovateli

Pro tuto cílovou skupinu poskytuje služby v území 4 poskytovatelé převážně v poradenství a SASRD. 1 poskytovatel Bonanza Vendolí, z.ú. má sídlo mimo území MAS. Pečovatelské služby mají děti jako jednu z cílových skupin, ale převážnou část péče věnují seniorům a osobám se ZP.

Jako chybějící služby pro tyto cílové skupiny uváděli respondenti nízkoprahové zařízení pro mládež, služby rané péče a mediace a služby pro děti s poruchou autistického spektra (dále PAS) a rodiny pečující o osoby s PAS. Tyto služby poskytují pouze organizace s celokrajskou působností. Chybí poradenské služby, služby denního stacionáře, ev. hlídací služby, SAS, vzdělávací akce pro pečující.

TABULKA POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB PRO OSOBY V KRIZI, OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM A OSOBY SOCIÁLNĚ VYLOUČENÉ

Tabulka č. 5 Služby pro osoby v krizi

Poskytovatel	Název služby	Kapacita dle RP	Zamýšlený rozvoj
--------------	--------------	-----------------	------------------

Oblastní charita Polička	Odborné sociální poradenství	430 klientů/rok	-
	Nízkoprahové denní centrum	2 klienti/ okamžik	-
Květná zahrada, z.ú.	Dům na půli cesty	13 lůžek	Byty s různou lokalitou pro cílovou skupinu osob ohrožených sociálním vyloučením do 26 let.

Zdroj: Registr poskytovatelů, výsledky řízených rozhovorů s poskytovateli

Sociální služby pro tyto cílové skupiny poskytují 2 poskytovatelé v území. Poskytovatel s celokrajskou působností Laxus z.ú. poskytuje v Poličce terénní služby pro osoby ohrožené závislostí. Centrum J.J. Pestalozziho poskytuje v území odborné poradenství pro osoby v krizi. Do poskytovatelů služeb pro výše uvedenou cílovou skupinu je třeba uvést i Kontakt Ústí nad Orlicí – Linka bezpečí.

Z provedené analýzy území vyplývá, že na území chybí azylový dům pro matky s dětmi, ubytovna pro ženy, psycholog/psychiatr, terénní práce pro osoby bez domova a noclehárna.

Jako **průřezová témata pro rozvoj sociálních služeb** pro všechny cílové skupiny lze označit **zajištění informací o sociálních službách, bezbariérová přístupnost služeb a institucí a dostupné bydlení**. Město Polička má zpracovanou Koncepti dostupného bydlení, ve které řeší i tzv. dostupné bydlení, naráží však jednak na neochotu nájemců bytů ke změnám a také na to, že v nabídce neexistují všechny typy bydlení. Všichni zástupci veřejné správy se shodují na tom, že nepostrádají ani tak byty zvláštního určení, jako spíše malometrážní byty s dostupnou cenou nájmu. Poskytovatel Květná zahrada má v plánu pokrýt potřebu bydlení cílové skupiny osob ohrožených sociálním vyloučením do 26 let. Záměrem je vybudovat malometrážní byty s různou lokalitou, jejichž užívání by podpořilo integraci těchto osob do většinové společnosti.

PŘEHLED SOCIÁLNÍCH PODNIKŮ A ÚŘADŮ DŮLEŽITÝCH PRO SPRSS NA ÚZEMÍ

Tabulka č. 6 Sociální podniky a úřady

Název a sídlo		Činnost
Květná zahrada z.ú. Květná 40, 572 01 Polička	Farma	Sociální podnikání
	Naše internetové portály	
	Obchůdek Květná	
	Práce s koňmi	

	Stravování	
	Sušárna a moštárna ovoce	
	Sýrárna	
	Ubytování	
MEDESA Care s.r.o. Na Vyšehradě 1092, 572 01 Polička		Dodavatel zdravotních a laboratorních pomůcek Poradenství v oblasti získávání a používání pomůcek, servis.
Odbor sociálních věcí a zdravotnictví města Poličky Nádražní 304, 572 01 Polička		Právní ochrana dětí Sociální prevence Informovanost
Úřad práce Husova 31, Horní Předměstí, 572 01 Polička Nádražní 591, Horní Předměstí, 572 01 Polička		Zprostředkování zaměstnání Vyplácení dávek státní sociální podpory

Zdroj: Vlastní šetření

Květná zahrada poskytuje sociální služby pro ohrožené mladé lidi, zabývá se prací s ohroženými rodinami a dětmi, zprostředkovává vzdělávací aktivity a zaměstnávání znevýhodněných skupin osob formou prostupného zaměstnávání. Medesa Care aktivně pomáhá osobám se ZP získat pomůcky, zajišťuje jejich distribuci a servis přímo u klienta.

Poskytovatelé sociálních služeb v území i zástupci veřejné správy velmi dobře hodnotí spolupráci s Odborem sociálních věcí a zdravotnictví města Poličky a s Úřadem práce.

Financování sociálních služeb na území Poličska je u všech poskytovatelů založeno na principu vícezdrojového financování. Nejvýznamnějším zdrojem financování sociálních služeb v území jsou provozní dotace z veřejných rozpočtů, (poskytovatelem je většinou Pardubický kraj), které činily v roce 2019 49 % finančních zdrojů. Dalšími nejčastějšími zdroji jsou u zpoplatněných služeb příspěvky uživatelů sociálních služeb, dále použité příspěvky na péči a příjmy od zdravotních pojišťoven. Necelá 2 % zdrojů tvoří příspěvky obcí.

VÝDAJE OBCÍ NA SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Tabulka č. 7 Výdaje obcí

<i>obec</i>	<i>počet obyvatel</i>	<i>rozpočet 2019 (tis. Kč, běžné výdaje)</i>	<i>příspěvek pro poskytovatele celkem (Kč)</i>	<i>podíl příspěvku na sociální služby v rozpočtu</i>	<i>příspěvek na sociální služby na obyvatele (Kč/ob)</i>
Borová	1 011	12 525	235 405	1,88 %	233
Březiny	142	2 367	29 107	1,23 %	205
Bystré	1 515	29 937	297 860	0,99 %	197
Hartmanice	287	4 025	49 200	1,22 %	171
Jedlová	1 020	14 053	87 990	0,63 %	86
Kamenec	543	11 528	65 000	0,56 %	120
Korouhev	816	7 774	67 550	0,87 %	83
Květná	425	11 032	31 300	0,28 %	74
Nedvězí	208	4 225	30 500	0,72 %	147
Oldřiš	655	9 290	47 457	0,51 %	72
Polička	8 813	216 266	6 697 295	3,10 %	760
Pomezí	1 249	24 917	92 350	0,37 %	74
Pustá Kamenice	324	8 042	26 609	0,33 %	82
Pustá Rybná	148	2 842	7 400	0,26 %	50
Rohozná	634	8 429	129 010	1,53 %	203
Sádek	543	6 041	36 800	0,61 %	68
Stašov	266	4 749	13 300	0,28 %	50
Svojanov	368	8 018	41 350	0,52 %	112
Široký Důl	408	5 971	33 750	0,57 %	83
Telecí	438	9 709	42 700	0,44 %	97
Trpín	432	11 913	57 048	0,48 %	132
celkem	20 245	413 653	8 118 981	1,96 %	-

Zdroj: Údaje z řízených rozhovorů se zástupci obcí

- Region reflektuje demografický vývoj území, tedy stárnutí populace = stále rozvíjí síť služeb pro seniory.

- Na území MAS jsou etablovaní poskytovatelé služeb pro široké spektrum uživatelů.
- Na území funguje sociální podnik a projekt prostupného zaměstnávání.
- Všechny sociální služby poskytované v území mají zajištěno vícezdrojové financování.
- Na financování sociálních služeb se podílejí všechny obce, ale různou měrou.
- V území MAS se od roku 2020 vytváří SPRSS, který bude dokončen v roce 2022 a bude platný 3 roky.
- Území je pokryto terénními pečovatelskými službami, poskytovatelé služeb i zástupci veřejné správy podporují setrvávání svých obyvatel v domácím prostředí.
- Problémem pro všechny cílové skupiny a napříč obcemi je nízká nabídka dostupného bydlení zejména pro rodiny, či matky s dětmi a osoby v krizi, či ohrožené sociálním vyloučením.

Zdravotnictví

Zdravotní lůžkovou péči poskytuje v regionu Poličská nemocnice s.r.o., jejímž jediným vlastníkem je Svazek obcí AZASS. Nemocnice provozuje 120 lůžek následné péče a 8 lůžek sociálních.

Ordinace odborných ambulancí jsou převážně v Poličce, některé z nich i v Bystrém, v některých obcích jsou ordinace praktických lékařů pro dospělé, praktických lékařů pro děti a dorost a stomatologů – viz tabulka níže.

Akutní lůžková péče je pro obyvatele území MAS poskytována ve Svitavách a Litomyšli – dojezdová vzdálenost z okrajových obcí území cca 35 km.

Lékárny jsou v Poličce a v Bystrém, pohotovostní služba lékárny je ve Svitavách a v Litomyšli.

Domácí péči zajišťují malé agentury domácí péče a Oblastní charita Polička. Oblastní charita provozuje službu Domácí hospicové péče v rámci Charitní ošetřovatelské služby. V rozmezí let 2021-2027 zamýšlí OCH Polička rozdělit obě služby – probíhá jednání se zdravotními pojišťovnami o hrazení služeb.

Na území MAS není lůžkové zařízení, které by poskytovalo hospicovou péči, při analýze území to však nebylo označeno jako nedostatek žádnou skupinou respondentů. V poslední době se území potýká se zajištěním služby psychiatrů, specialistů a stomatologů pro klienty pobytových služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením.

PŘEHLED ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍ V OBCÍCH MAS POLIČSKO Z.S.

Tabulka č. 8 Zdravotnická zařízení v obcích

Název obce	Péče v obci (PL = praktický lékař)	Dojíždka za lékařskou péčí mimo obec
Borová	1 PL, 1PL dětský, 1 stomatolog	Specialisté v Poličce, Litomyšli a Svitavách

Březiny	není	PL v Telecím, specialisté v Poličce, Litomyšli a Svitavách
Bystré	2 PL pro dospělé, stomatolog 2 PL pro děti a dorost, lékárna, gynekologie, interní amb.	Specialisté v Poličce, Litomyšli a Svitavách
Hartmanice	není	PL v Bystrém, specialisté v Poličce, Litomyšli a Svitavách
Jedlová	1 PL, 1PL dětský	Specialisté v Poličce, Bystrém, Litomyšli a Svitavách
Kamenec u Poličky	není	PL a specialisté v Poličce, Litomyšli a Svitavách
Korouhev	není	PL a specialisté v Poličce, Litomyšli a Svitavách
Květná	není	PL a specialisté jsou v Poličce, Litomyšli a Svitavách
Nedvězí	není	PL v Bystrém, specialisté v Poličce, Bystrém, Svitavy, Litomyšl
Oldřiš	není	PL v Borové, specialisté v Poličce
Polička	Zdravotní péče v Poličce zajišťují: <u>Poličská nemocnice, s.r.o.</u> – lůžka následné péče, interní ambulance, ultrazvuk, RTG, laboratoř, privátní odborné ambulance (interní, chirurgická, kardiologická, ortopedická, urologická, gynekologická, neurologická. + <u>Poliklinika</u> – privátní ordinace lékařů (PL dospělí, kožní, ambulance – ORL, oční, psychiatrická, logopedie, stomatolog). <u>Rychlá lékařská pomoc a rychlá zdravotnická pomoc</u> – zřizovatel PK, posádka v Poličce <u>Lékárny</u> – v Poličce fungují 4 lékárny <u>Ordinace lékařů</u> – zubní, praktičtí lékaři a dalších specialistů <u>LSPP</u> pro děti, dorost a dospělé – zajišťují nemocnice Svitavy a Litomyšl	
Pomezí	není	PL a specialisté v Poličce, Litomyšli a Svitavách
Pu. Kamenice	není	PL Borová, Krouna, Polička
Pustá Rybná	není	PL v Telecím

Rohozná	1 PL, 1 PL pro děti	Specialisté Polička, Litomyšl a Svitavy
Sádek	není	PL a specialisté v Poličce, Litomyšli a Svitavách
Stašov	není	PL a specialisté v Poličce, Litomyšli a Svitavách
Svojanov	1 PL dětský	PL a specialisté v Poličce, Litomyšli a Svitavách
Široký Důl	není	PL a specialisté v Poličce, Litomyšli a Svitavách
Telecí	1PL, 1PL dětský	Specialisté jsou v Poličce, Litomyšli a Svitavách
Trpín	není	PL v Bystrém a Olešnici, specialisté v Poličce, Litomyšli a Svitavách

Zdroj: Vlastní šetření

Lůžková akutní péče je pro všechny obyvatele území poskytována ve spádových nemocnicích Litomyšl a Svitavy.

- Ordinance praktického lékaře pro dospělé je jen v 6 obcích na území MAS.
- Ordinance dětského praktického lékaře je v 7 obcích na území MAS.
- Stomatolog je pouze v Borové, Bystrém, Poličce.
- Akutní lůžková péče = nemocnice a pohotovost jsou vzdáleny od obcí ležících na hranicích území MAS cca 35 km.
- Na území regionu je fungující zařízení následné péče pro dlouhodobě nemocné.
- Ordinance odborných lékařů jsou pouze ve spádových městech MAS – Bystré, Polička.
- Lékárny jsou pouze v Bystrém a Poličce.
- Území je pokryto Domácí ošetrovatelskou péčí několika poskytovatelů.
- Oblastní Charita Polička poskytuje Domácí hospicovou péči.

Školství

Na území MAS POLIČSKO z.s. se nachází 12 základních škol, 20 mateřských škol, 1 speciální mateřská škola a základní škola, 2 základní umělecké školy.

Území MAS POLIČSKO z.s. je tvořeno 21 obcemi. Z toho se v 11 obcích nachází min. 1 školské zařízení poskytující základní vzdělávání, v 16 obcích se nachází min. 1 školské zařízení poskytující předškolní vzdělávání. V 5 obcích se tedy nenalézají žádné školské zařízení.

Kromě mateřských a základních škol se na území nachází také 1 školské zařízení poskytující speciální předškolní i základní vzdělávání, jedná se o Speciální mateřskou školu a základní školu Polička.

Střední vzdělávání zajišťují na území 3 střední školy, které působí ve městě Polička. Jsou to Gymnázium Polička, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Polička a Střední škola obchodní a služeb SČMSD Polička, s.r.o.

Všechny mateřské a základní školy na území jsou zřízené obcemi. Gymnázium, střední školy a speciální škola jsou zřízené krajem.

Předškolní vzdělávání

Na území MAS POLIČSKO je 20 mateřských škol (dále jen MŠ) zřízených obcemi a 1 speciální MŠ, která je zřízená Pardubickým krajem a která na území MAS funguje od 1.9.2018.

5 MŠ (včetně speciální MŠ) se nacházejí ve městě Polička, 2 MŠ jsou v obci Pomezí a 14 MŠ v ostatních obcích.

Od září 2020 přešla Mateřská škola Polička, Hegerova 427 pod Mateřskou školu Luční Polička.

Přehled počtu dětí a pedagogických úvazků v mateřských školách na území MAS za školní rok 2019/2020			
	Děti navštěvující MŠ	Přepočtený počet pedagogických úvazků	Přepočtený počet ostatních pedagogů
MŠ	798	70,6	5,25
Speciální MŠ	9	2	1

Zdroj: Výkazy MŠMT, vlastní šetření

K 30. 9. 2020 byla kapacita mateřských škol na území Poličska naplněna z 87 %. Z toho 9 MŠ je naplněno na 100% a 4 MŠ nad 90%, naopak pouze 1 mateřská škola má více než 50% volné kapacity.

Dle prognózy demografického vývoje se počet dětí v MŠ bude nepatrně zvyšovat, ale lze předpokládat, že stávající kapacity budou v horizontu 8 let dostatečné.

Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ

Počet dětí v MŠ	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30.9. 2020	925	---	---
Počet dětí v MŠ k 30.9. 2020	809	116	87%
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	830	95	90%
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2028	820	105	89%

Zdroj: Výkazy MŠMT, demografický vývoj

Základní vzdělávání

Na území MAS POLIČSKO z.s. se nachází 12 základních škol (dále je ZŠ) zřízených obcemi a speciální ZŠ, která je zřízená Pardubickým krajem.

3 ZŠ (včetně speciální ZŠ) se nachází ve městě Polička a 10 ZŠ je v okolních obcích. V 10 obcích z území se základní škola nenachází. Z celkového počtu je ovšem pouze 6 základních škol úplných (včetně speciální ZŠ).

Základní školy na území MAS POLIČSKO	
Samostatné ZŠ	7
Sloučená ZŠ a MŠ	5+1
Úplné ZŠ	5+1
Neúplná ZŠ	7
Malotřídní ZŠ	8+1

Zdroj: vlastní šetření

K 30.9.2020 byla kapacita základních škol naplněna z 63%. Žádná ze škol není naplněna ze 100%, pouze 2 školy se blíží 90%. Dle prognózy demografického vývoje bude počet žáků v ZŠ stoupat, ale pouze nepatrně. Předpokládá se tedy, že kapacity základních škol budou v následujících 8 letech plně dostačující.

Očekávaný vývoj počtu dětí v ZŠ

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Naplněnost
Kapacita všech ZŠ k 30.9.2020	2845	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2023	0	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2028	0	----	----
Počet žáků k 30.9. 2020	1790	1055	63%
Předpoklad ke konci roku 2023	1 802	1043	63%
Předpoklad ke konci roku 2028	1 862	983	65%

Zdroj: Výkazy MŠMT, Český statistický úřad

Z důvodů nenaplněné kapacity a vysokých doplatků obce na provoz školy byla základní škola v Rohozné k 30.6.2015 uzavřena. Dále pak na základě rozhodnutí zastupitelstva obce byl dán podnět k výmazu činnosti základní školy a školní družiny v Rohozné z rejstříku škol a školských zařízení a to s účinností od 1.10.2016.

Ze stejného důvodu byl ukončen provoz i v základní škole v Květné a to k 31.8.2018.

Počet pracovníků v ZŠ na území Poličska (přepočtené na úvazky) za školní rok 2019/2020		
Pedagogové	Přepočtený počet pedagogických úvazků	117,91
	Přepočtený počet pedagogických úvazků ve speciální škole	18,19
	Ostatní pedagogové	23,76
	Ostatní pedagogové ve speciální škole	6,64
Nepedagogičtí		40,7
Celkem úvazků		207,2
Počet žáků na 1 učitele		13,2

Zdroj: Výkazy MŠMT, vlastní šetření

Speciální základní škola měla dříve sídlo v Bystrém a své odloučené pracoviště v Poličce. Ve školním roce 2019/2020 se škola nachází pouze v Poličce. Škola funguje jako základní škola a speciální základní škola.

V základní škole se vzdělávají žáci podle individuálního vzdělávacího plánu. Jedná se o základní školu zřízenou podle § 16, odst. 9 školského zákona. V základní škole se vzdělávají žáci od 1. do 9. ročníku s lehkým stupněm mentálního postižení, žáci s více vadami a autismem. V rámci základní školy funguje také přípravný ročník ZŠ.

Do tříd základní školy speciální jsou vřazováni žáci s těžším stupněm mentálního postižení, více vadami a autismem. Docházka do speciální základní školy je desetiletá.

Kapacita speciální základní školy je 80 žáků, ve školním roce 2019/2020 byla naplněna z 56%.

Projekty základních škol

Téměř všechny základní i mateřské školy na území MAS POLIČSKO z.s. jsou realizátory individuálních či společných projektů. V rámci své činnosti se také zapojují do projektů, které pro děti a žáky základních škol organizují jiné subjekty. Jedná se o různé typy projektů z téměř všech oblastí gramotností:

- čtenářská: např. logopedické projekty, projekt Po stopách J.A.Komenského, Postcrossing, projekt Edison, projekt Co nebylo v učebnici, projekt Celé Česko čte dětem
- matematická: projekt Klokánek, projekt Matýsek, projekt Matematický klokan
- polytechnická: projekt Recyklohraní a Smutná popelnice, projekt Pracujeme s novými technologiemi
- rozvoj dalších dovedností: Projekt sportuj ve škole, Erasmus+, Moderní výuka

V rámci vzdělávání jsou ve velké míře využívány projekty zjednodušeného vykazování tzv. Šablony I, Šablony II a Šablony III.

Je zřejmé, že školská zařízení mají zkušenosti s realizací individuálních projektů. Při osobních setkáních s řediteli školských zařízení je patrné, že při realizaci projektů uvítají pomoc s administrací těchto projektů. U projektů zjednodušeného vykazování je ve většině škol využívána administrativní pomoc od MAS POLIČSKO z.s.

Základní umělecké školy

Na území MAS POLIČSKO se nacházejí 2 základní umělecké školy (ZUŠ Bohuslava Martinů Polička a ZUŠ Bystré), jejichž kapacita je naplněna.

Na obou ZUŠ se vyučují obory taneční, hudební, výtvarný a literárně dramatický.

Základní umělecké školy jsou pro žáky velice atraktivní, svoji činnost neustále prezentují a propagují, čímž dochází k velice kladnému vnímání těchto škol obyvateli regionu. Žáci jsou motivováni k dalšímu růstu.

Přehled počtu žáků a pedagogických úvazků v ZUŠ na území MAS POLIČSKO za školní rok 2019/2020			
	Kapacita	Naplněnost	Počet přepočtených pedagogických úvazků
ZUŠ Bystře	200	100%	5,79
ZUŠ Bohuslava Martinů Polička	510	98%	14,9

Zdroj: Vlastní šetření

Střední školy

Střední školství na Poličsku reprezentují 3 školy sídlící v Poličce:

- Gymnázium Polička
- Střední škola obchodní a služeb SČMSD, Polička, s.r.o
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Polička, Čs. armády 485

Gymnázium Polička - všeobecné vzdělávací škola

Na Gymnáziu Polička jsou vyučovány dva obory vzdělání. Obor Gymnázium s denní formou vzdělávání v délce čtyř let a obor Gymnázium s denní formou vzdělávání v délce osmi let.

Počty žáků a tříd podle délky vzdělávání ve školním roce 2019/2020			
	Délka studia	Počet tříd	Počet žáků
Gymnázium	4 roky	4	118
Gymnázium	8 let	8	228

Zdroj: Vlastní šetření

Střední škola obchodní a služeb SČMSD, Polička, s.r.o.

Ve školním roce 2019/2020 vzdělává přes 300 studentů následujících oborech

- učební obory : kadeřník, rekondiční a sportovní masér, operátor skladování a reprodukční grafik
 - maturitní obory: veřejnosprávní činnost, ekonomika obchodu a služeb, kosmetické služby
- nástavbové studium : podnikání

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Polička, Čs. armády 485

Ve školním roce 2019/2020 vzdělává přes 300 studentů následujících oborů

- učební obory v oblasti služeb a potravinářství : kuchař –číšník, cukrář, řezník-uzenář, pekař
- maturitní obory: gastronomie, hotelnictví a cestovní ruch

Z analýzy dat vyplývá, že na území je, co se týče středního vzdělávání, dostatečná nabídka oborů v oblasti potravinářství a služeb i všeobecně vzdělávacích oborů. Na území Poličska není zřízena žádná střední škola nebo učiliště, které by nabízelo vzdělání v technických oborech jako např.: tesař, truhlář, mechanik, elektrikář nebo studijní obory stavební, průmyslové, apod.

Naplněnost školských zařízení na území MAS POLIČSKO z.s. ve šk. roce 2019/2020				
Typ školského zařízení	Počty zařízení	Počet žáků	Kapacita	Volná kapacita
Mateřské školy	20+1	809	925	13 %
Základní školy	12+1	1790	2845	37 %
Střední školy	3	961	1591	39,6 %
Základní umělecké školy	2	700	710	1 %

Zdroj: Vlastní šetření

Ostatní školská zařízení

Školní jídelny

Na území obcí MAS je 26 školních jídelen (popř. výdejen). Z nich 22 je součástí školského zařízení. 2 školní jídelny jsou zřízeny samostatně (ŠJ Rumunská Polička, ŠJ Pomezí – 2 jídelny), 1 školní jídelna je součástí dětského domova.

Počet školních jídel a výdejen	Počet stravovaných dětí a žáků	Z toho	
		MŠ	ZŠ
26	2483	698	1785

Zdroj: Výkazy MŠMT, vlastní šetření

Středisko volného času

Na území je jediné středisko volného času Mozaika, které se nachází v Poličce. Ve školním roce 2019/2020 nabízela 63 zájmových útvarů. Jejich aktivit se účastnilo celkem 820 dětí, žáků, studentů.

Speciálně pedagogická centra

V rámci Speciální základní školy jsou na obou pracovištích (Polička, Bystré) zřízena speciálně pedagogická centra, která bezplatně poskytují speciálně pedagogickou, logopedickou a psychologickou péči jedincům s mentálním, tělesným a kombinovaným postižením, s vadami řeči a autismem.

Domovy mládeže

Střední škola obchodní a služeb SČMSD, Polička, s.r.o. a Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Polička, Čs. armády 485 mají k ubytování svých studentů zřízeny 2 domovy mládeže z celkovou kapacitou 225 lůžek.

Dětský domov

Dětský domov Polička je příspěvkovou organizací Pardubického kraje. Kapacita domova je 24 dětí. V roce 2019/2020 bylo v domově ubytováno 19 dětí. Dětský domov má dvě odloučená pracoviště – byt v Pomezí a byt v Poličce. V těchto bytech jsou ubytovány dvě rodinné skupiny. V roce 2021 by se Dětský domov měl stěhovat do nově vystavených bytů v Poličce, kde by mělo být ubytování pro další čtyři rodinné skupiny.

Školní družiny a školní kluby

Školní družiny jsou zřízené při všech základních školách z území, při dvou základních školách jsou zřízené i školní kluby.

Přehled školních družin a školních klubů (2019/2020)		
Název školy	ŠD	ŠK
Základní škola Borová	1	
Základní škola Bystré, okres Svitavy	1	1
Základní škola Jedlová, okres Svitavy	1	
Základní škola a Mateřská škola Korouhev	1	
Základní škola a mateřská škola Květná	1	
Základní škola Oldřiš, okres Svitavy	1	
Masarykova základní škola Polička	1	1
Základní škola Na Lukách Polička	1	
Základní škola Pomezí, okres Svitavy	1	

Základní škola a mateřská škola Pustá Kamenice	1	
Základní škola a Mateřská škola Sádek, okres Svitavy	1	
Základní škola a mateřská škola Široký Důl	1	
Základní škola a mateřská škola Telecí	1	
Speciální mateřská škola a základní škola Polička	1	

Zdroj: Vlastní šetření

Zařízení pro pohybovou aktivitu

Pro vnitřní pohybovou aktivitu dětí využívají mateřské škol prostory tříd. Základní školy tělocvičny. Malotřídní školy z území se ale potýkají s absencí tělocvičen či jejich nevyhovujícím stavem.

Pro venkovní aktivity většina MŠ využívá venkovní hřiště, které je součástí školy. Některé mateřské školy využívají veřejných hřišť v blízkosti školy. V průběhu roku většina škol organizuje pro děti hodiny plaveckého výcviku.

Přehled zařízení pro pohybovou aktivitu ve školním roce 2019/2020		
Název školského zařízení	Obec	Dostupnost zařízení pro pohybovou aktivitu
Mateřská škola Borová, okres Svitavy	Borová	Venkovní hřiště MŠ
Mateřská škola KVÍTEK Bystré,	Bystré	Venkovní hřiště MŠ / modernizováno
Mateřská škola Hartmanice, okres	Hartmanice	Venkovní hřiště veřejné
Mateřská škola Jedlová, okres Svitavy	Jedlová	Venkovní hřiště MŠ
Základní škola a Mateřská škola Korouhev	Korouhev	Venkovní hřiště MŠ
Základní škola a mateřská škola Květná	Květná	Venkovní hřiště veřejné
MATEŘSKÁ ŠKOLA OLDŘIŠ, okres Svitavy	Oldřiš	Venkovní hřiště veřejné
Mateřská škola Čtyřlístek Polička	Polička	Venkovní hřiště MŠ
Mateřská škola Luční Polička	Polička	Venkovní hřiště MŠ
Mateřská škola Polička, Palackého nám. 181	Polička	Venkovní hřiště MŠ
Mateřská škola Rozmarýnek Polička	Polička	Venkovní hřiště MŠ

I. Mateřská škola Pomezí 283 okres Svitavy	Pomezí	Venkovní hřiště MŠ
II. Mateřská škola Pomezí 102 okres Svitavy	Pomezí	Venkovní hřiště MŠ
Základní škola a Mateřská škola Pustá Kamenice	Pustá Kamenice	Venkovní hřiště MŠ
Základní škola a Mateřská škola Sádek, okres Svitavy	Sádek	Venkovní hřiště MŠ
Mateřská škola Starý Svojanov, okres Svitavy	Svojanov	Venkovní hřiště MŠ / modernizováno
Základní škola a mateřská škola Široký Důl	Široký Důl	Venkovní hřiště MŠ / modernizováno
Mateřská škola Rohozná – příspěvková organizace	Rohozná	Venkovní hřiště MŠ
Základní škola a mateřská škola Telecí	Telecí	Venkovní hřiště veřejné
Mateřská škola Trpín	Trpín	Venkovní hřiště MŠ / modernizováno
Základní škola Jedlová, okres Svitavy	Jedlová	Venkovní hřiště
Základní škola Bystré, okres Svitavy	Bystré	Venkovní hřiště
Základní škola na Lukách, okres Svitavy	Polička	Venkovní hřiště
Základní škola Pomezí, okres Svitavy	Pomezí	Venkovní hřiště
Masarykova základní škola Polička	Polička	Venkovní hřiště
Základní škola Borová	Borová	Venkovní hřiště
Základní škola Oldřiš, okres Svitavy	Oldřiš	Venkovní hřiště společné s MŠ

Zdroj: Vlastní šetření

Dětské skupiny

Na území MAS POLIČSKO z.s. není registrována žádná dětská skupina.

Příměstské tábory

Na území MAS POLIČSKO z.s. pořádá každoročně příměstské tábory Středisko volného času MOZAIKA Polička.

Přehled příměstských táborů ve školním roce 2019/2020 organizovaných SVČ MOZAIKA			
Tábor	Počet dní	Místo konání	Počet účastníků
Příměstský tábor s Alenou	5	SVČ MOZAIKA	27
Příměstský tábor s Dášou	5	SVČ MOZAIKA	21
Příměstský tábor s gymnastikou	5	SVČ MOZAIKA	26
Příměstský tábor mrňouskové.	5	SVČ MOZAIKA	14
Příměstský tábor s kopanou	5	SVČ MOZAIKA	28
Příměstský tábor sportovní		SVČ MOZAIKA	27
Letní tábor Maděra	8	Maděra	30
Vodácký tábor – Jesle na vodě	7	Slovensko	25
Vodácký tábor	7	Slovinsko	16
Poznávací zájezd	5	Jižní Morava	36
Dámy v sedle	6	Stašov	6
Dámy v sedle	6	Stašov	5
Dámy v sedle	6	Stašov	5

Zdroj dat: hodnotící zpráva SVČ MOZAIKA za školní rok 2019/2020

INVESTICE DO ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ

Z hlediska potřeby investic zřizovatelů do škol jsou na území pouze 2 obce se ZŠ, které považují své šk. zařízení za vyřešené.

Většina zřizovatelů plánuje investice do budov škol, které by byly částečně hrazeny z evropských či národních finančních zdrojů např.

Dle rozhovorů se zástupci škol se jedná především o investice do:

- vnější opláštění budov
- revitalizace areálu škol vč. oplocení
- investice do kmenových učeben, zázemí školy, vnitřních rozvodů
- investice do jídelen, tělocvičen, šaten
- investice do odborných učeben
- pořízení vybavení do škol

MAS POLIČSKO je zpracovatelem a nositelem projektu MAP rozvoje vzdělávání na území MAS Poličsko, který zahrnuje soubor potřeb škol mj. projektových záměrů všech škol z území. Jeho

cílem je zároveň rozvoj spolupráce mezi jednotlivými školami v území a díky tomuto projektu k rozvoji spolupráce dochází.

Přehled ZŠ, MŠ ZUŠ a SVČ, které projevíly zájem využít animace ze strany MAS k 31.12.2020

V rámci výzev šablony I, II a III MAS poskytovala či poskytuje poradenství 19 školám a školským zařízením při realizaci 40 individuálních projektů.

Nejčastěji využívanými aktivitami jsou personální pozice – chůva, školní asistent, případně školní speciální pedagog. Tyto aktivity figurují v 35 projektech z celkových 40. Využitím šablon chůvy a školního asistenta si školy suplují nedostatek pomocných nepedagogických pracovníků. Při přípravě žádostí a výběru jednotlivých aktivit nebyla volena šablona školní psycholog, přestože o ni školy projevovaly velký zájem. Nebylo však v jejich silách tuto pozici obsadit kvalifikovaným zaměstnancem. V regionu chybí kvalifikovaní dětské psychologové.

Co se týče zvyšování kvality výuky prostřednictvím kurzů DVPP, sdílení zkušeností prostřednictvím vzájemných návštěv, tandemů, atd. využívaly školy v prvních dvou vlnách šablon tyto šablony téměř ve 100% projektů.

V nastavení 3. vlny šablon byly možnosti vzdělávání pedagogů výrazně omezeny a byla zmenšena i max. alokace jednotlivých projektů. Naprostá většina realizátorů projektů ve 3. vlně šablon využívá téměř celou alokaci na udržení pracovních pozic chův a školních asistentů.

Č.	Název školy/ školského zařízení na území MAS POLIČSKO z.s.	Realizace projektů zjednodušeného financování / šablon z OP VVV	Spolupráce s MAS na realizaci šablon	Animace projektu šablony I	Animace projektu šablony II	Animace projektu šablony III (výzva ještě není ukončena)
1.	ZŠ Borová	ano	ano	x		
2.	MŠ Rozmarýnek Polička	ano	ano	x	x	x
3.	MŠ Čtyřlístek Polička	ano	ano	x	x	x
4.	1. MŠ Pomezí	ano	ano	x		
5.	MŠ Borová	ano	ano	x	x	x
6.	MŠ Hegerova Polička	ano	ano	x	x	
7.	MŠ Luční Polička	ano	ano	x	x	x
8.	MŠ KVÍTEK BYSTRÉ	ano	ano	x	x	x
9.	ZŠ a MŠ Telecí	ano	ano	x	x	
10.	ZŠ a MŠ Květná	ano	ano	x	x	x
11.	ZŠ Bystré	ano	ano	x	x	x
12.	ZŠ Masarykova Polička	ano	ano	x	x	
13.	ZŠ a MŠ Krouheř	ne	ne			
14.	ZŠ Pomezí	ano	ano	x	x	
15.	ZŠ Oldřiš	ne	ne			
16.	ZŠ Na Lukách Polička	ano	ano	x	x	
17.	MŠ Rohozná	ano	ano			
18.	ZŠ a MŠ Široký Důl	ano	ano			
19.	MŠ Hartmanice	ano	ano	x	x	
20.	ZŠ a MŠ Sádek	ano	ano			
21.	MŠ Jedlová	ano	ano			

22.	ZŠ Jedlová	ano	ne			
23.	MŠ Trpín	ano	ne			
24.	MŠ Starý Svojanov	ne				
25.	2. MŠ Pomezí	ne				
26.	ZŠ a MŠ Pustá Kamenice	ne				
27.	MŠ Oldřiš	ano	ne			
28.	MŠ Palackého nám. Polička	ne				
29.	Speciální základní škola Bystře	ano		x	x	
30.	ZUŠ Bystře	ano			x	
31.	SVC Mozaika Polička	ano			x	
32.	ZUŠ B. Martinů Polička	ano			x	

- Nutná investice do vybavení škol a modernizaci zázemí škol.
- Absence tělocvičen v některých školách (např.: Sádek, Jedlová, Široký Důl,)
- Na území jsou 2 ZUŠ, jejichž kapacita je zcela naplněna.
- Nevyužitá kapacita škol z důvodu nízkého počtu žáků.
- Na území MAS jsou 3 SŠ – gymnázium a střední školy v oblasti služeb a potravinářství.
- Absence SŠ v technických oborech, nutná vyjíždka žáků do jiných regionů.
- Bohaté zkušenosti s realizací individuálních projektů škol (šablon)
- MAS je zpracovatelem a nositelem MAP rozvoje vzdělávání, který mj. vede k rozvoji spolupráce mezi ZŠ a podpoře pedagogických pracovníků

Občanská vybavenost obcí

MAS POLIČSKO z.s. zorganizovala na svém území pro obyvatele MAS několik dotazníkových šetření týkajících se občanské vybavenosti a služeb poskytovaných v jednotlivých obcích MAS. Ankety byly rozděleny podle druhu respondentů.

1. Obyvatelé MAS - Účelem, resp. cílem tohoto šetření bylo zjistit, v jakých oblastech jsou obyvatelé jednotlivých obcí MAS spokojeni či nespokojeni se službami, které ve své obci mají.
2. Obce MAS – řízené rozhovory se zástupci obcí, které měly ukázat, jak jsou jednotlivé obce vybaveny, nebo jaké služby na svém území občanům a návštěvníkům nabízí, jaké potřeby a problémy v obci jsou. Výstupy z rozhovorů byly strukturovány stejně, jako dotazníky pro obyvatele tedy dle oblastí, do kterých je vybavenost obcí rozdělena – technická infrastruktura a bezpečnost, životní prostředí, cestovní ruch a kultur. Památky, veřejné služby v obci .

Tabulka níže popisuje nabídku veřejných služeb v obci, jak základních a nutných k životu v obci (potravin, lékař, pošta, školy, apod.) , tak i těch druhotných jako je zázemí pro sport, kulturní a společenské akce apod.

V tabulce je využito barev „semaforu“ a v jednotlivých polích je i označeno, zda obec daným zázemím, službou či zařízením disponuje. Barva určuje intenzitu potřeby modernizace, pořízení / vybudování či zavedení. Červená barva určuje nejvyšší potřebu, oranžová potřebu k řešení během několika let.

Sloupeček označující Intenzitu potřeby v regionu na jednotlivých složkách v každé oblasti je určen dle počtu a intenzity potřeby v jednotlivých obcích. Pakliže více, jak ¼ obcí definovaly složku jako potřebnou, je tato potřeba zařazena do potřeb regionu.

Veřejné služby

Název ukazatele:	VEŘEJNÉ SLUŽBY																					
INTENZITA POTŘEBY V REGIONU		Borová	Březiny	Bystré	Hartmanice	Jedlová	Kamenec u Poličky	Korouhev	Květná	Nedvězí	Oldřiš	Pomezí	Pustá Kamenice	Pustá Rybná	Rohozná	Sádek	Stašov	Svojanov	Široký Důl	Telecí	Trpín	Polička
obecní úřad																						
poštovní služby																						
spolkový/kulturní dům/klubovna																						
obřadní síň																						
středisko pro volný čas dětí a mládeže / klubovny v obc. budovách																						
veřejná knihovna vč. poboček																						
sakrální stavba využívaná pro náboženské akce																						
obchod – potraviny																						
bezbariérovost veřejných budov a budov občanské vybavenosti																						
ZŠ		IROP		PRV		PRV		IROP			PRV	IROP				IROP			IROP	IROP		IROP
MŠ									IROP													
SVČ																						
ZUŠ																						
výletníště, venkovní prostor pro setkávání																						

Zdroj: místní šetření

Hlavním centrem MAS je město Polička, které nabízí celé spektrum vyjmenovaných služeb. Dále pak město Bystré, které tyto služby také nabízí, ale ne už v tak velkém měřítku jako Polička. To je samozřejmě dáno rozdílem počtu obyvatel a návštěvníků.

Pokud vyhodnotíme tabulku z hlediska zastoupení jednotlivých služeb v regionu, největší pokrytí má ta nejdůležitější služba pro obyvatele a to jsou základní potraviny a drogistické zboží. Po ní mají také 100% pokrytí i knihovny, které ve valné většině malých obcí sídlí v budově obecního úřadu. Obyvatelé regionu upozorňují na **problém s obchody v malých obcích**, a to na jejich provozní dobu a úzký sortiment zboží. V některých obcích je pouze jeden malý obchod, který vzhledem k velikosti území obce není dostupný pro všechny obyvatele (Oldřiš, Sádek). Dalším problémem je provozovatel či majitel obchodu. V mnohých případech je budova i provoz v soukromém majetku a provozovatel je v důchodovém věku. Hrozí tak zánik obchodu v obci.

Některé obce mají **zvýšenou potřebu rekonstrukce a dovybavení obecních úřadů**, které jsou mnohdy v neopravených starých budovách se zastaralým vybavením, které vyžaduje modernizaci. Dojde k tím zajištění bezbariérovosti, lepším podmínkám pro výkon služby a konání zastupitelstev a veřejných projednávání či setkání.

Sakrální stavby jsou pouze v jednom případě u obce Nedvězí v majetku obce. Ve všech ostatních jsou kostely a fary v majetku církve.

V regionu je celkem 12 ZŠ z toho 5 úplných a 7 pouze jednostupňových. V oblasti školství je nejbolavějším **problémem technický stav budov a areálů škol a vybavení učeben**. V Sádce, Jedlově a Širokém Dole **nejsou v základních školách tělocvičny**, v Bystrém je tělocvična v nevyhovujícím stavu.

Pohostinství nebo restaurace je jedna z důležitých služeb v obci, má-li se v ní rozvíjet cestovní ruch.

Ve všech obcích MAS se nachází městské nebo obecní knihovny. Vybavení a prostory těchto knihoven jsou velmi zastaralé a nevyhovující dnešním potřebám. Obec Borová, Pustá Kamenice a město Bystré provedlo renovace knihovny. Ostatní obce mají velmi zastaralé vybavení. Město Polička provedlo rekonstrukce půdních prostor knihovny na funkční prostor vzdělávacího střediska v oblasti robotiky a IT a přírodních věd.

Stav budov pro sportovní a společenské aktivity je v mnoha obcích nevyhovující. Jsou to ve valné většině kulturní domy, sokolovny, nebo orlovny. Například v Oldřiši je budova orlovny ve velmi zchátralém stavu, přitom je to jedno z nejoblíbenějších míst pro pořádání akcí v obci. V Bystrém nutně potřebuje rekonstrukci historická budova sokolovny.

Jednou z ukázek, jak obce spolupracují s neziskovými organizacemi a podnikateli na svém území, mohou být i výsledky soutěže Vesnice roku, kde je tato spolupráce hodnocena. Samotným zapojením do soutěže obce prokazují svoje aktivity na území.

Sportovní zařízení v obcích

Název ukazatele:	ZÁZEMÍ PRO SPORT																				
INTENZITA POTŘEBY V REGIONU	Borová	Březiny	Bystré	Hartmanice	Jedlová	Kamenec u Poličky	Korouhev	Květná	Nedvězí	Oldřiš	Pomezí	Pustá Kamenice	Pustá Rybná	Rohozná	Sádek	Stašov	Svojanov	Široký Důl	Telecí	Trpín	Polička
běžecské lyžařské tratě																					
sjezdovky																					
fotbalové hřiště																					
víceúčelové hřiště																					
dětské hřiště																					
tenisové kurty																					
tělocvična, sokolovna																					
koupaliště																					
krytý bazén																					
střelnice																					
kluziště																					
bowling					ANO																
krytá jízdárna								ANO							ANO						
golf a jiná hřiště/areály - plocha, minigolf	ANO																				

Zdroj: místní šetření na OÚ

Hlavním centrem, stejně jako u základní občanské vybavenosti, je město Polička, kde se nachází všechna sportovní zázemí pro halové, vnitřní i venkovní sporty. Zimní stadion, bazén, koupaliště provozuje město Polička prostřednictvím Technických služeb města Polička s.r.o., další haly a sportoviště jsou provozovány buď poličskými školami, nebo sportovními neziskovými

organizacemi. Stav sportovních zařízení v Poličce je zastaralý – např. zimní hala, bazén, koupaliště. Sportovní areál u Liboháje a sokolovna, které také vyžadují rekonstrukce nejsou v majetku města, ale soukromých spolků. Bude tedy obtížné financovat jejich modernizace.

Zhruba ve 14 obcích jsou fotbalová hřiště nebo venkovní sportovní areály vhodné pro kopanou, téměř ve všech případech vč. Poličky vyžaduje areál nutnou modernizaci.

V regionu se v každé obci (mimo Pustou Rybnou) nachází dětské hřiště. V 16 obcích jsou lyžařské běžecké tratě, které nejsou mapově značené ani pravidelně trasované.

V obcích postrádají zázemí pro sport, ať už venkovní sporty – multifunkční hřiště, která jsou i zastaralá nebo vnitřní prostory. V Borové, Trpíně, Svojanově postrádají fotbalové hřiště. V 3 obcích jsou nespokojeni s technickým stavem koupaliště, nebo ho zcela postrádají.

V Bystrém a Poličce se nachází areál s lyžařskou sjezdovkou. V obou případech je v majetku a provozu soukromého subjektu. V Bystrém je sjezdovka ve velmi zastaralém technickém stavu bez sociálního zařízení a občerstvení. V Poličce vyžaduje areál postupnou modernizaci.

- Špatný technický stav budov a areálů škol a zastaralé vybavení škol, absence tělocvičen v malých školách
- Nízký počet nebo absence obchodů v obcích
- Zastaralé vybavení a zázemí knihoven
- V obcích chybí vnitřní zázemí pro sportovní a společenské aktivity (tělocvičny, sport. víceúčelová zařízení, zmodernizované sokolovny)
- V některých obcích (např. Borová, Svojanov, Trpín) chybí fotbalové hřiště
- Absence nebo zastaralý a nevyhovující technický stav stávajících multifunkčních hřišť – potřeba modernizace
- Zastaralý technický stav sportovních zařízení v Poličce – zimní hala, koupaliště, bazén, sokolovna, fotbalový areál u Liboháje.

Historické a kulturní památky na území MAS

V Poličce je městská památková zóna. Bohatá historie města je základem kulturního života. K ochraně města byly ve 14. století budovány městské hradby s 19 věžemi, které v délce 1220 m dodnes obepínají celé historické jádro a patří k nejzachovalejším ve střední Evropě. Mezi významná barokní díla lze zařadit Mariánský sloup, patřící k nejkrásnějším v Čechách a radnici na Palackého náměstí, které byly v roce 2008 zařazeny mezi národní kulturní památky. Od roku 2010 se řadí mezi národní kulturní památky také novogotický kostel sv. Jakuba srovnou světničkou Bohuslava Martinů, kde se dnes proslulý hudební skladatel roku 1890 narodil. Na kulturní scéně zaujímá významné postavení Tylův dům, Městské muzeum a galerie, Městská knihovna a Hrad

Svojanov. Všechny tyto skutečnosti mají výrazný potenciál pro rozvoj cestovního ruchu i volnočasových aktivit.

Mariánský sloup je ve špatném technickém stavu. Byla zahájena jeho sanace, která si vyžádá značné finanční prostředky.

Schodiště vedoucí do věže kostela sv. Jakuba k rodné světničce B.Martinů je ve špatném technickém stavu.

Hradební opevnění je třeba zatraktivnit pro návštěvníky. Přístupné úseky vybavit dobovými replikami, nasvítit hradby, zbudovat poznávací okruh kolem hradeb.

Dalšími památkami jsou gotický kostel sv. Michala či náměstí s měšťanskými domy. Toto královské věnné město má dochované hradby, které sloužily jako opevnění v době husitských válek. Je to jedno z nejlépe dochovaných městských opevnění. Město Polička nabízí prohlídky určitých úseků hradeb pro turisty.

Střed města Bystré je městskou památkovou zónou. Městu dominuje náměstí s barokním kostelem sv. Jana Křtitele a dalšími významnými stavbami jsou barokní radnice nebo nejstarší dochovaný dům – Brtounova chaloupka – dnešní Ševcovské minimuzeum. V renesančním zámku je Domov na zámku Bystré, který prošel deinstitucionalizací a nyní se jedná se majitelem – Pardubický krajem, k jakému účelu bude areál zámku a zámek samotný využíván. V areálu se nachází zámecký park staroanglického typu, který je kulturní památkou. Významné jsou kulturní památky (budova čp. 315 - sokolovna, budova čp. 43 - fara, minimuzeum čp. 137, budova čp. 59 – ZUŠ Bystré, budova čp. 84 - Hotel Bystré a měšťanský dům čp. 40). Památkově chráněné jsou také barokní sochy na území města.

Ve všech obcích, které se již nachází na území CHKO Žďárské vrchy je velmi dobře zachovaná lidová architektura (roubené stavby se šindelovými střechami, kostelíky se zvonice, polygonální stodoly aj.). Nejvýznamnějšími historickými a kulturními památkami jsou památkově chráněné objekty i stavby - zejména tradiční stavby lidové architektury, historicky hodnotné veřejné obytné budovy, kostely či drobná architektura (kapličky, pomníky, aj.).

Obec Telecí je vesnickou památkovou zónou (památkově chráněné stavby původní lidové architektury Poličský dvorec) a najdeme zde i vyhlídkové místo Lucký vrch.

Významnými kulturními památkami v městysu Svojanov jsou kostel sv. Mikuláše ze 13. st., gotický klášter Máří Magdalény či kostel sv. Petra a Pavla.

V obci Borová je to kostel sv. Markéty a kostel sv. Kateřiny.

Nejstarší památku v obci Korouhev představuje kostel sv. Petra a Pavla ze 13. st., dochoval se také gotický presbytář, u kostela stojí zvonice a kostnice, ve které je z ostatků lidských kostí vybudován oltář. V obci jsou zachované Poličské dvorce.

K technickým památkám patří ojedinělá stavba vodního jezu na řece Křetínce, který se nachází v městysu Svojanov.

Městské a venkovské památkové zóny na území MAS

Typ chráněného území	Název	Od roku
Městské památkové zóny	Bystré	1990
Městské památkové zóny	Polička	1990
Vesnické památkové zóny	Telecí	2004

Seznam ohrožených památek na území MAS

Část obce	čp.	Památky	Ulice,nám./umístění
Polička-Město	čp.15	pivovar městský	Komenského ul.
Telecí	čp.24	venkovská usedlost	v obci

Památkou nadregionálního významu na Poličsku je hrad Svojanov, který je příspěvkovou organizací města Poličky. Hrad prošel během posledního období 2009-2013 významnou rekonstrukcí. Ta přispěla k atraktivitě hradu a tím i zvýšení jeho návštěvnosti. Jeho velkou slabinou je příjezdová komunikace, která je v nevyhovujícím technickém stavu. Komunikace je v majetku městyse Svojanov, na jehož katastru se hrad nachází, hrad a hradní areál je v majetku města Poličky.

- Kulturní a historické památky v obcích jsou často ve špatném technickém stavu. Vyžadují rekonstrukce, některé památkové objekty jsou v soukromém majetku.
- Památky v mnoha případech postrádají vhodnou propagaci, prostřednictvím které by byly zatraktivněny a byl plně využit jejich potenciál.

Bytová výstavba

V souvislosti s občanskou vybaveností je nutné uvést i informace o výstavbě bytů v bytových či rodinných domech. Čím více veřejně prospěšných služeb je v obci nabízeno a poskytováno, tím více se obce stávají atraktivnější pro obyvatele a potenciální zájemce o bydlení. Dostatečná bytová kapacita je velkou potřebou, kterou vyjádřili zástupci podnikatelů a tedy zaměstnavatelů v regionu. Nabídka bydlení zvyšuje pro podnikatele možnost kvalitní pracovní síly.

Obec název	Dokončené byty celkem 2001-14 (vč. nástaveb a příst.,	Přírůstek za období 2015-19	Dokončené byty v rodinných domech 2001-14	Přírůstek za období 2015-19	Dokončené byty v bytových domech 2001-14	Přírůstek za období 2015-19

	domů pro seniory aj.)					
Borová	60	9	22	9	18	0
Březiny	13	2	11	1	0	0
Bystré	58	11	26	7	18	0
Hartmanice	4	2	2	2	0	0
Jedlová	32	18	22	18	0	0
Kamenec u Poličky	22	10	18	10	0	0
Korouhev	34	9	25	9	0	0
Květná	10	13	8	5	0	0
Nedvězí	2	1	0	1	0	0
Oldřiš	25	3	16	2	0	0
Polička	244	140	113	60	79	72
Pomezí	76	13	46	12	0	0
Pustá Kamenice	8	4	7	4	0	0
Pustá Rybná	10	3	10	3	0	0
Rohozná	5	6	5	6	0	0
Sádek	27	12	22	11	0	0
Stašov	7	2	7	2	0	0
Svojanov	9	3	5	2	0	0
Široký Důl	16	5	12	5	0	0
Telecí	19	0	11	0	0	0
Trpín	6	7	1	6	0	0

Zdroj: ČSÚ

Tabulka je sloupce rozdělena na údaje z období 2001 -2014 (údaje uvedené ve strategii CLLD 2014 -2020) a dále přírůstkové údaje za posledních 5 let 2015 – 2019. Zde je možné porovnat, jakým způsobem postupuje bytová výstavba v jednotlivých obcích MAS.

V posledních letech výrazně zrychlil nárůst počtu bytů v rodinných domech v obcích Jedlová, Kamenec, Květná, Polička, Sádek a Trpín.

Počet bytů v bytových domech za posledních 5 let zaznamenal nárůst pouze v Poličce. Jedná se výrazný nárůst, kdy počet dokončených bytů za posledních 5 let je téměř stejný, jako počet dokončených bytů za období 2001 -2014.

V regionu se zvýšila **potřeba po bytové výstavbě**. Je to jeden z motivačních prvků pro zakládání rodina a návrat mladé generace zpět do regionu, který vykazuje zvýšenou křivku stárnutí populace. Obce nechtějí zaměřit výstavbu jen na sociální byty, ale spíše na nájemní byty pro nájemníky rozličných potřeb.

Technická infrastruktura v obcích

Název ukazatele:	TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA A BEZPEČNOST OBYVATEL																					
INTENZITA POTŘEBY V REGIONU		Borová	Březiny	Bystřé	Hartmanice	Jedlová	Kamenec u Poličky	Korouhev	Květná	Nedvězí	Oldřiš	Pomezí	Pustá Kamenice	Pustá Rybná	Rohozná	Sádek	Stašov	Svojanov	Široký Důl	Teletice	Trpín	Polička
veřejný vodovod																						
veřejná kanalizace s ČOV																						
veřejná kanalizace dešťová																						
plynovod																						
sběrný dvůr odpadů / skládka																						
internet WIFI provozovaný obcí																						
veřejná prostranství																						
místní komunikace																						
zastávky HD																						
parkoviště - parkovací stání																						
infrastruktura pro RD																						
komunální technika																						
kontejnerová stání																						
veřejná zeleň v péči obce																						
protipovodňová opatření																						
IZS - JPO II - V																						
obecní rozhlas																						
Chodníky podél komunikací																						
přechody pro chodce, retardéry, měřiče																						
veřejné osvětlení																						

Stav technické infrastruktury v současné době nedostačuje, především výstavba kanalizačních systémů a ČOV s podporou evropských a národních prostředků je pro menší obce stále málo dostupná. Odkanalizování má na území MAS výrazně nižší podíl ve srovnání se zásobováním vodou. Poličsko patřilo v Pardubickém kraji k územím s nejmenším počtem **odkanalizovaných obcí s ČOV**. Za poslední programovací období 2014 + vybudovaly kanalizaci s ČOV další 3 obce. Nyní je kanalizace vedena v obcích (Bystré, Květná, Polička, Pomezí a Široký Důl, Pustá Kamenice, Hartmanice, Kamenec u Poličky) v dalších 2 obcích (Oldřiš a Borová) je kanalizační síť ve výstavbě.

V posledních letech však došlo k výraznému posunu v oblasti čištění vod a k vyššímu podílu napojených domů na kanalizaci. Přesto na území přetrvává nedostatečná úroveň kanalizace a

čištění odpadních vod a vyskytuje se také individuální čištění odpadních vod nebo je odkanalizována jen část obce. **ČOV** má vybudováno nebo v současné době buduje 7 obcí, z toho Polička má mechanicko-biologickou ČOV a obec Květná má kořenovou ČOV. Provoz ČOV zajišťují v obcích MAS Technické služby Města Bystré s.r.o., obce, fyzické osoby a v Poličce VHOS, a.s. z Moravské Třebové.

Obce na území MAS jsou vybaveny **vodovody** vysokým procentem (téměř 100 %). Zásobování pitnou vodou je dostatečné, kvalita vody je velmi dobrá. V poslední době sucha se s nedostatkem vody potýkaly obce Borová, Hartmanice, kde mají záměr na intenzifikaci vodovodu. Existují však rozdíly v technickém stavu vodovodních sítí, z nichž některé vyžadují nutnou opravu a rekonstrukci např. v obci Trpín, Jedlová. Vodovod na území obcí MAS provozují VHOS, a.s. z Moravské Třebové, obce, Technické služby Města Bystré s.r.o.

Na území MAS je **plynofikováno** 17 obcí, tedy 81%. Rozsah plynofikace v jednotlivých obcích se pohybuje v rozmezí 20 - 90%. Zásobování plynem zajišťuje Východočeská plynárenská a.s., která patří do skupiny RWE v ČR. Od roku 2007 distribuuje zemní plyn společnost VČP Net, s.r.o., která je dceřinou společností Východočeská plynárenská a.s. Na části území MAS působí jako dodavatel zemního plynu Jihomoravská plynárenská a.s. Pouze 4 obce nejsou plynofikovány (Březiny, Květná, P. Rybná a Stašov).

Vysoká potřeba je v obcích k modernizaci a rekonstrukci **veřejných prostranství** a zvyšování kapacit **parkovacích stání, úpravy kontejnerových stání a zvyšování kapacit/počtů kontejnerů**. Pravidelným problémem je budování a rekonstrukce místních komunikací v obcích, pořízení **komunální techniky**.

Významným problémem je **příprava lokalit pro výstavbu RD**. V některých obcích jsou nuceni k aktualizaci ÚP, protože v lokalitě vytypované pro rodinnou výstavbu, soukromí vlastníci pozemků nechtějí pozemky odprodávat. V obci Rohozná a Jedlová mají zatím volné pozemky.

V oblasti bezpečnosti obyvatel vychází vysoká potřeba budování nebo **modernizace chodníků** podél komunikací a s tím i **spojené síť VO, budování přechodů pro chodce**.

Vybavenost a stav technického zázemí IZS - JPO II -V je zastaralý. Ve většině obcí mají potřebu pořízení vybavení pro JPO a modernizaci vozového parku. Dále pak modernizaci hasičských zbrojnic a zázemí pro hasiče.

Dalším velmi aktuální a v budoucnu potřebným tématem je **rychlost a stabilita připojení k internetové síti**. Je čím dál větší potřebnost pro připojení z důvodů zaměstnávání na dálku, výuk na dálku a veřejných elektronických služeb.

Přehled možnosti napojení k vysokorychlostnímu internetu v obcích

Obec název	Počet ZSJ v obci	Počet obyvatel v obci	Počet NGA provozovatelů	Investiční místo Backhaul
Svojanov	7	382	1	žluté investiční místo
Stašov	1	243	1	černé investiční místo
Trpín	2	426	1	černé investiční místo
Bystré	2	1613	3	černé investiční místo
Pustá Kamenice	2	330	1	černé investiční místo
Pustá Rybná	6	172	1	černé investiční místo
Korouhev	4	797	2	černé investiční místo
Kamenec u Poličky	2	552	2	černé investiční místo
Polička	13	8832	8	černé investiční místo
Borová	3	980	3	černé investiční místo
Březiny	1	154	1	černé investiční místo
Hartmanice	1	284	1	černé investiční místo
Jedlová	2	1028	2	černé investiční místo
Květná	2	396	4	černé investiční místo
Nedvězí	2	210	2	černé investiční místo
Oldřiš	2	651	3	černé investiční místo
Pomezí	1	1183	3	černé investiční místo
Rohozná	2	663	3	černé investiční místo
Sádek	1	481	2	černé investiční místo
Široký Důl	1	395	1	černé investiční místo
Telecí	1	396	3	černé investiční místo

Zdroj: MPO

* Vysvětlivky:

ZSJ – základní správní jednotka

NGA – vysokorychlostní internet

Investiční místo - existence páteřní optické sítě = síť z centrálního bodu do obce (neznamená, že je v obci dále rozvedena)

černé = do obce vede páteřní optická síť a dle výsledků analýz MPO z roku 2019 je možné se připojit

žluté = do obce vede páteřní přípojná síť, ale dle výsledků analýz MPO z roku 2019 není možné se připojit.

bílé = do obce nevede páteřní optická síť

Z tabulky o přehledu možností napojení na vysokorychlostní internet je patrné, že obce v území mají zapojenou páteřní optickou síť, na kterou je možné se připojit. V každé obci je min. 1 provozovatel vysokorychlostního internetu.

Životní prostředí v obcích

Název ukazatele:	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ																
INTENZITA POTŘEBY V REGIONU	Borová	Březiny	Bystré	Hartmanice	Jedlová	Kamenec u Poličky	Korouhev	Květná	Nedvězí	Oldřis	Pomezí	Pustá Kamenice	Pustá Rybná	Rohozná	Sádek	Šašov	Svojanov
solární elektrárny - plocha areálů																	
sběrné místo bioodpadů																	
kontejnery pro třídění																	
zateplování obecních budov																	
lesy																	
lesní cesty																	
polní cesty																	
zádržnost vody - intravilán / extravilán																	

V části obcí regionu zvažují vybudování **alternativního zdroje energie** – pořízení a zavedení solárních panelů na budovy obce. Dalším krokem je pak její možná akumulace a využití v čase, kdy není energie vytvářena nebo pro dobíjení elektromobilů, dotace energie na veřejné osvětlení. V případě přebytku energie její možné sdílení mezi jiné uživatele v rámci **společenství komunitní energetiky**.

Ve velké části regionu řeší vybudování nebo modernizaci **sběrného místa pro bioodpad** a zvýšení kapacit a počtu kontejnerů.

Ve stávajícím programovém období 2014+ některé obce zvažovaly modernizaci a lepší zpřístupnění lesních cest. Významná část regionu, kde mají obce velké lesní pozemky ve svém majetku ovšem nesplňuje technické parametry (svahovitost terénu, šíře cesty a její celoroční využití), které podmínky čerpání PRV mají nastavené.

V na území Poličska je stále většina obcí bez malých pozemkových úprav, které by řešily majetkové vztahy k polním cestám. Obce, kde je to nyní vyřešené vnímají potřebu využití **polních cest pro účely prostupnosti krajiny** a zvýšení atraktivity především pro obyvatele regionu.

Zástupci obcí jsou si vědomi současné klimatického problému sucha. V části obcí regionu připravují záměry na zpracování studií pro **zádržnost vody v obcích a krajině**, nebo mají zpracované technické dokumentace pro údržbu a odbahnění již vybudovaných rybníků, které by zajišťovaly zásobování vody v době sucha a popřípadě zadržovaly první povodňové vlny z krajiny.

- Potřeba bytové výstavby nájemních a sociálních bytů = zvýšení dostupnosti bydlení
- 81% obcí je plynofikováno,
- Zastaralé vodovodní sítě v některých obcích, v některých obcích musí dojít k intenzifikaci vodovodu
- Absence kanalizace ve 11 obcích MAS, v dalších 3+2 obcích je nově vybudovaná kanalizační síť
- Kompostárny pouze ve 3 obcích MAS,
- Špatný technický stav místních komunikací a chodníků – vliv na bezpečnost obyvatel,
- Absence chodníků v obcích podél frekventovaných páteřních komunikací

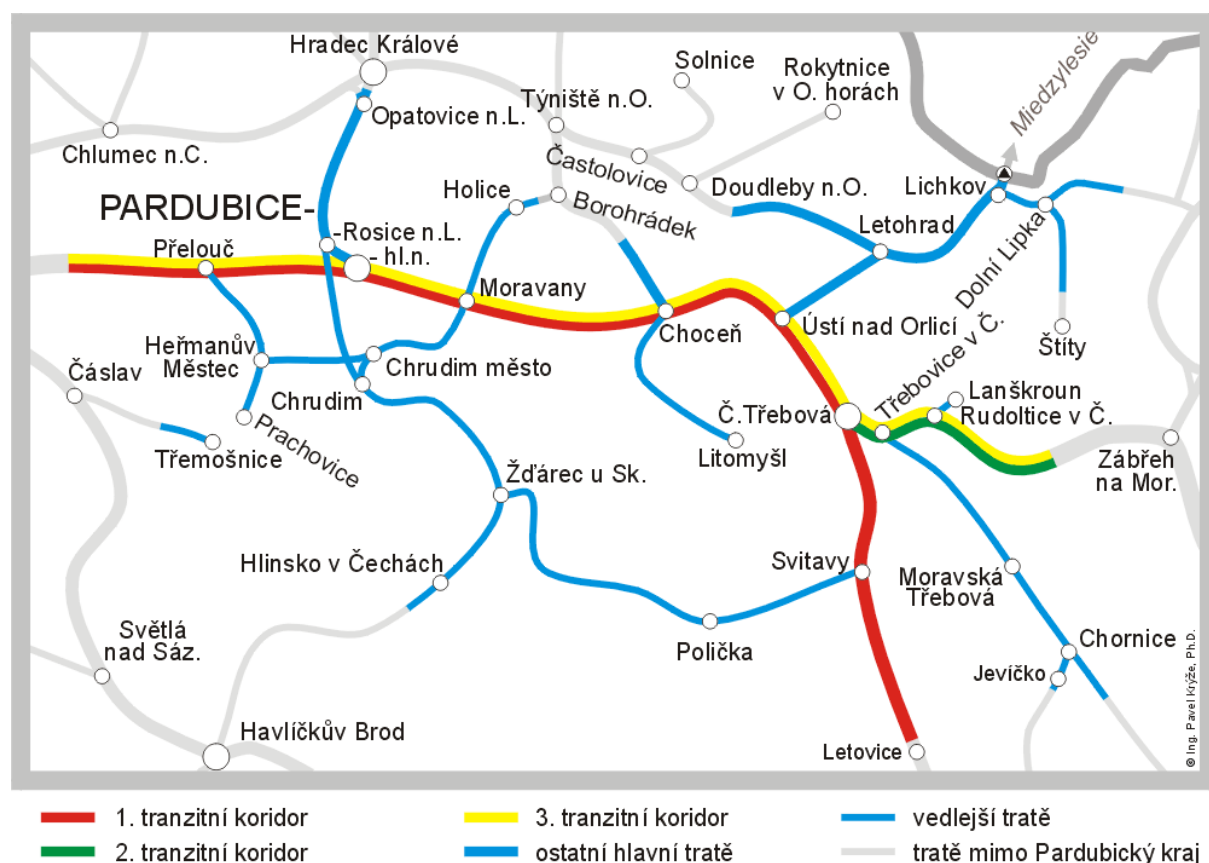
- Špatný technický stav veřejného osvětlení v některých obcích a nedostatečné pokrytí území obcí veřejným osvětlením – vliv na bezpečnost,
- Zastaralé technologie veřejného rozhlasu.
- Vysoká potřeba budování lokalit pro rodinnou výstavbu, vysoké riziko neochoty soukromých vlastníků k prodeji pozemků.
- Zastaralé vybavení a stav budov hasičských zbrojnic JPO II a JPO V
- Potřeba zvyšování počtu a kapacit kontejnerů a kontejnerových stání
- Potřeba modernizace veřejných prostranství a zeleně v obci a parkovacích stání
- Potřeba napojení na páteřní optickou síť vysokorychlostního internetu, které povede ke zvýšení stability a rychlosti internetového připojení.
- Potřeba rozvoje v oblasti OZE – FVE, VE, MVE a akumulace energie z OZE
- Potřeba podpory vzniku komunitní energetiky
- Potřeba přípravy na období sucha – opatření vedoucí k zádržnosti vody v krajině
- Zpřístupnění krajiny a lesů pro obyvatele a její návštěvníky a předcházení neřízenému poškozování krajiny a jejích prvků

2.4. DOPRAVA

Železniční doprava

Poličko leží stranou hlavních železničních koridorů a páteřních/hlavních tratí v Pardubickém kraji (viz obrázek 1). Přímé napojení na tranzitní železniční koridor proto neexistuje, nejbližší je napojení na koridor ve Svitavách. V provozu je na území neelektrifikovaná jednokolejná **železniční trať** č. 261 ve směru **Svitavy – Žďárec u Skutče**, která prochází 7 obcemi MAS (Květná, Pomezí, Polička, Sádek, Oldřiš, Borová a Pustá Kamenice) a navazuje na trať Pardubice-Chrudim-Hlinsko-Havlíčkův Brod.

Obrázek 1 – Železniční síť v na území MAS

Zdroj: České dráhy, a.s.

Silniční doprava

Územím MAS prochází páteřní komunikace - **silnice I/34** ve směru Svitavy – Polička – Hlinsko, která se u Svitav napojuje na silnici I/35. Stav silnice I/34 na území MAS hodnotí její vlastník ŘSD jako dobrý, v některých úsecích jako velmi dobrý (např. v úsecích Borová – Široký Důl – začátek zástavby Polička, Květná – Svitavy).

Borová – průtah byl opatřen 2-vrstvým mikrokobercem, zbývající úseky I/34 mezi koncem zástavby Poličky a začátkem zástavby Svitav byl také zrekonstruován. V roce 2013 proběhla rekonstrukce komunikace č. 360 vedoucí z Poličky přes Lezník do Litomyšle.

Dalšími významnými silničními tahy na území MAS jsou **silnice II. a III. třídy**. Síť silnic II. a III. třídy v majetku Pardubického kraje zabezpečuje napojení MAS na nadřazenou dopravní infrastrukturu kraje a zabezpečuje dopravní obslužnost obcí.

Silnice II. třídy na území MAS

Silnice II. třídy	Směr
-------------------	------

II/357	Borová – Telecí
II/353	Sádek – Kamenec u Poličky – Polička
II/360	Korouhev – Polička (Letohrad – Ústí nad Orlicí – Litomyšl – Polička – Nové Město na Moravě – Třebíč – Jaroměřice nad Rokytnou)
II/362	Polička – Jedlová – Bystré
II/363	Polička – Pomezí – Rohozná
II/364	Bystré – Svojanov
II/365	Svojanov – Dolní Lhota – Letovice

Zdroj: Regionální atlas Pardubický kraj a vlastní šetření

Modernizace komunikací nižších tříd je nezbytnou podmínkou pro mobilitu obyvatel MAS, cca 50% je v nevyhovujícím stavu.

Místní komunikace v některých obcích (Borová, Oldřiš, Jedlová, Korouhev, Bystré, Trpín, Svojanov aj.) vyžadují odstranění nejzávažnějších závad (např. nesplňují požadavky na bezpečnou dopravní obsluhu území, zkvalitnění povrchů, a dále vypořádání následných investic vyvolaných úpravou příkopů, stromořadí a okolí těchto silnic - např. zpevnění krajnic.

Veřejná doprava a dopravní obslužnost

Důležitou úlohu na území MAS má také veřejná hromadná přeprava osob (autobusová i železniční osobní doprava) včetně MHD v Poličce. Jízdní řády hromadné dopravy jsou řízeny Integrovaným dopravním systémem Pardubického kraje.

Autobusovou dopravu na území převážně zabezpečuje soukromý dopravce Zlatovánek s.r.o. Dalšími dopravci jsou ZDAR a.s. a ČSAD Ústí nad Orlicí, ARRIVA Východní Čechy a.s., Hnát Radiměř, AZ BUS s.r.o., kteří zabezpečují dopravní spojení s přesahem mimo Poličsko (spojení s Litomyšlí, Svitavami, případně i do kraje Vysočina). V obcích Květná, Polička a Borová má zastávky cyklobus provozovaný na území Českomoravského pomezí, s obsluhou území MAS v období července – září, a to v pátek a o víkendech.

Veřejná doprava snižuje negativní dopady individuální dopravy na životní prostředí. Počet osob přepravených veřejnou autobusovou a železniční dopravou však klesá. Stále více obyvatel regionu využívá možnosti cesty do zaměstnání osobními automobily. Z důvodu nerentabilnosti byla zrušena nebo výrazně omezena řada spojů.

Nemotorová doprava a doprava v klidu

Na území MAS jsou cyklotrasy určené k rekreaci či dopravě do zaměstnání, viz také kapitola – Cestovní ruch. V Poličce je vybudována cyklostezka po zrušené vlečce vedené z centra Poličky

k Přehradě, 1 obslužná dopravní cyklostezka Polička – Bořiny, (cca 3km jihozápadně od centra), kde se nachází provozovny významných zaměstnavatelů obyvatel regionu. Dalším záměrem je vybudování cyklostezky k podniku ZŘUD Masokombinát Polička a.s. Jeho provozovna je vzdálena cca 3km severozápadně od centra města. Cyklostezka by vedla podél páteřní komunikace I/34 směrem k obci Borová. Druhá cyklostezka

Současná kapacita a rozmístění parkovacích míst ve většině obcí dostačuje a vyhovuje potřebám území. Nedostatečná parkovací kapacita se projevuje především ve větších sídlech (Bystré, Polička) a zejména během konání větších akcí, nebo pravidelných čtvrtetních trhů v Poličce. Kvalita většiny parkovacích míst je dobrá. Jako záchytná parkoviště slouží parkoviště u supermarketů v Poličce.

Z ostatních druhů dopravy lze na území MAS zmínit letectví. Veřejné vnitrostátní letiště Polička provozuje Aeroklub Polička. Letiště vzdálené 2 km severně od Poličky má převážně sportovní charakter a umožňuje i provoz všeobecného letectví.

Spádovost obcí

MAS POLIČSKO z.s. působí na území 21 obcí. 20 obcí spadá do SO ORP Polička a 1 obec do SO ORP Svitavy. Z toho i přirozeně vychází, že město Polička je hlavní uzlem a centrem celého regionu. Jednotlivé obce MAS ale nejsou závislé jen přímo na Poličce. Příhraniční obce regionu mají naopak větší možnosti ve městech či obcích sousedních MAS, např.: obyvatelé Pusté Kamenice jsou zaměstnáni v Hlinsku, Skutči, žáci ZŠ dojíždí do obce Krouna.

Určení spádovosti území má několik aspektů:

- Umístění úřadu státní správy - menší územní celky spadají pod větší obce s rozšířenou působností
- Dostupnost základních služeb občanské vybavenosti
- Dojíždění do škol
- Dojíždění do zaměstnání

Název obce	Název spádové obce/města
Borová	Polička, Proseč
Březiny	Polička, Svratka, Telecí
Bystré	Polička, Svitavy,
Hartmanice	Bystré, Polička
Jedlová	Bystré, Polička
Kamenec u Poličky	Polička
Korouhev	Polička, Jimramov
Květná	Polička, Svitavy

Nedvězí	Bystré, Polička
Oldřiš	Polička, Borová
Pomezí	Polička, Svitavy
Pustá Kamenice	Polička, Skuteč, Krouna, Hlinsko
Pustá Rybná	Polička, Telecí, Svatka
Rohozná	Svitavy, Polička, Pomezí
Sádek	Polička
Stašov	Polička, Svitavy, Pomezí
Svojanov	Bystré, Polička, Svitavy
Široký Důl	Polička
Telecí	Polička, Borová, Svatka
Trpín	Bystré, Olešnice

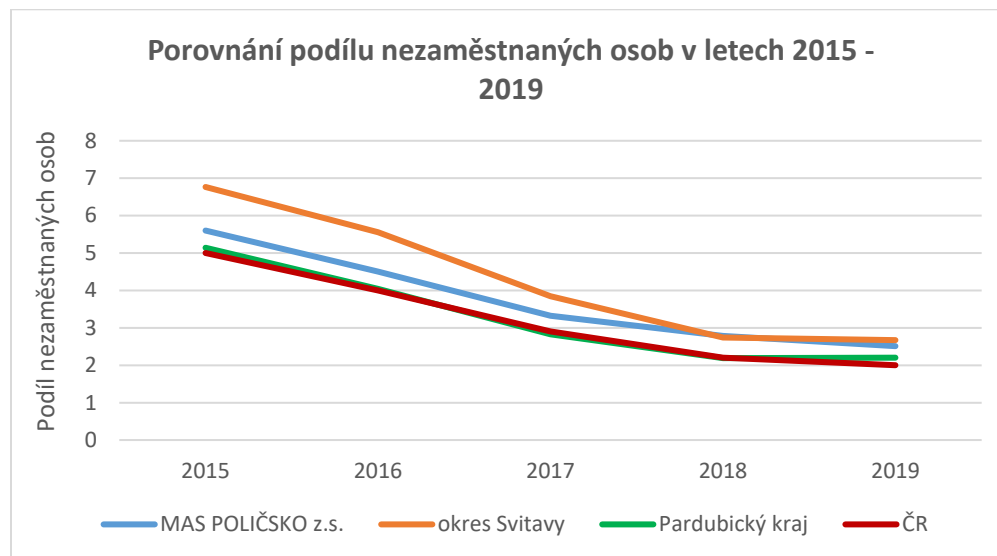
Zdroj: Místní šetření

- Poloha MAS (na hranicích 3 krajů) má vliv na spádovost a dojíždění obyvatel mimo region.
- Region není přímo napojen na rychlostní komunikaci.
- Ztížená dopravní dostupnost krajského města.
- Nedostatek spojů hromadné dopravy ve večerních hodinách a o víkendech.
- Vysoká intenzita dopravy na hlavní komunikaci I/34.
- Cca 31% zaměstnaných vyjíždí ze své obce za prací.
- Pátevní železniční trať vedoucí přes část regionu – vede 6 obcemi.
- Obce, které leží mimo hlavní dopravní trasy mají nejhorší dostupnost hromadnou dopravou.
- Železniční doprava má dostatek víkendových a večerních spojů. Obce s vlakovou zastávkou mají mnohem lepší dopravní spojení s centrem.
- Nedostatek parkovacích míst v Poličce a Bystrém.

2.5. NEZAMĚSTNANOST

V uplynulých 6 letech patřilo území MAS POLIČSKO z.s. k oblastem s vyšší nezaměstnaností než byl průměr ČR i Pardubického kraje. Podíl nezaměstnaných osob vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku.

V roce 2015 podíl nezaměstnaných dosáhl svého vrcholu. V průběhu roku 2016 hodnota podílu nezaměstnaných začala výrazně klesat. Důvodem poklesu nezaměstnanosti je především vznik nových pracovních míst v souvislosti s celkovým oživením ekonomiky v roce 2014.

Okres Svitavy, do nějž území Poličska spadá, měl v roce 2019 v Pardubickém kraji nejvyšší podíl nezaměstnaných z celkového počtu obyvatel.

Podíl nezaměstnaných v okresech Pardubického kraje v roce 2019:

Okres	Podíl nezaměstnaných v roce 2019
Pardubice	2,04 %
Chrudim	2,48 %
Ústí nad Orlicí	1,84 %
Svitavy	2,67 %

Zdroj: ÚP Polička

V rámci okresu Svitavy vykazuje Poličsko druhou nejnižší hodnotu podílu nezaměstnaných – 1,96 % (hodnota je bez údaje obce Rohozná – pouze ORP Polička).

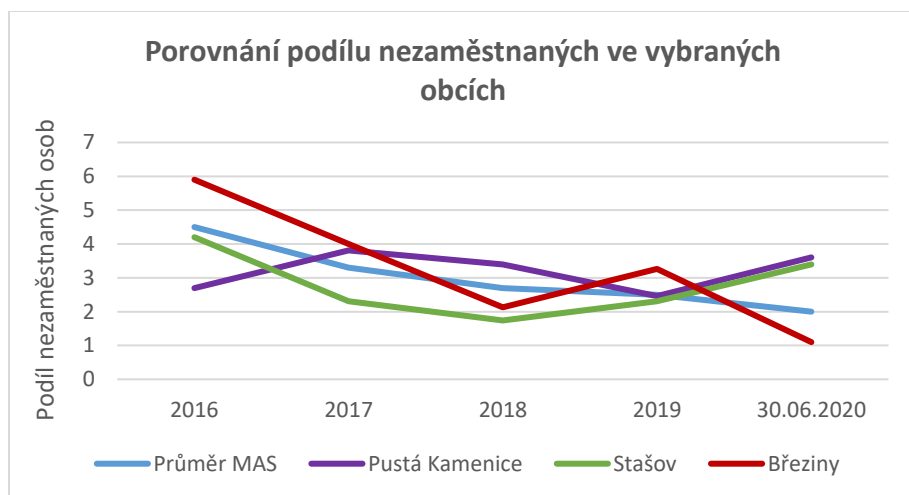
Podíl nezaměstnaných v obcích se výrazně liší. Nejvyšší nezaměstnanost k 30.6.2020 vykazují obce Pustá Kamenice, Stašov, Pustá Rybná a Svojanov. Obce s nejnižší nezaměstnaností jsou Březiny, Hartmanice a Kamenec u Poličky.

Jedním z možných důvodů vyššího podílu nezaměstnaných v obcích Pustá Kamenice, Stašov, Pustá Rybná a Svojanov může být jejich poloha v regionu a dopravní spojení.

PODÍL NEZAMĚŠTNANÝCH V OBCÍCH ÚZEMÍ MAS 2016- 30.6.2020

Název obce	2016	2017	2018	2019	30.6.2020
Borová	3,5	2,06	1,78	1,64	1,5
Březiny	5,9	4,00	2,13	3,26	1,1
Bystře	1,7	1,40	0,61	1,03	1,7
Hartmanice	3,4	3,31	3,35	3,35	1,1
Jedlová	4,7	3,66	2,44	2,50	1,6
Kamenec u Poličky	3,6	0,85	1,70	2,27	1,1
Korouhev	2,6	1,33	1,13	1,52	2,3
Květná	8,1	5,63	5,05	2,02	2,7
Nedvězí	7,7	4,35	2,92	5,26	2,3
Oldřiš	4,7	2,76	2,35	2,12	1,7
Polička	3,0	2,16	1,70	1,80	2,0
Pomezí	2,7	2,17	1,69	2,17	1,9
Pustá Kamenice	2,7	3,81	3,40	2,46	3,6
Pustá Rybná	6,3	5,56	7,37	4,08	3,3
Rohozná	7,2	4,28	4,73	3,80	3,0
Sádek	2,4	3,31	1,51	1,50	1,5
Stašov	4,2	2,31	1,74	2,31	3,4
Svojanov	6,9	6,78	4,24	2,06	3,3
Široký Důl	3,0	2,57	0,75	1,14	1,5
Telecí	5,0	2,61	3,80	2,62	1,9
Trpín	6,3	4,76	2,95	3,76	1,9
Celkem	4,5	3,3	2,7	2,5	2,0

Zdroj: ČSÚ

Zdroj: ÚP Polička

Celkově je v území nezaměstnanost k 30.6.2020 nízká. Od roku 2016 je patrné postupné snižování podílu nezaměstnaných. V roce 2016 dosahoval podíl nezaměstnaných v území hodnoty 4,5 %, v roce 2019 byl podíl pouze 2,5 %. Poslední dostupné údaje jsou k 30.6.2020, kdy hodnota podílu dosahovala 2 %.

PŘEHLED POČTU UCHAZEČŮ O ZAMĚSTNÁNÍ

Ukazatel	2016	2017	2018	2019
Počet uchazečů celkem	475	338	265	262
• Počet uchazečů absolventů celkem	24	13	11	13
• Počet mladých uchazečů celkem	1	4	5	4
• Počet uchazečů ve věku 50+ celkem	177	128	90	104
• Počet uchazečů OZP celkem	91	73	54	50
• Počet uchazečů v evidenci nad 24 měsíců celkem	58	29	8	6

Zdroj: ČSÚ

Z přehledu počtu uchazečů je patrný klesající počet uchazečů o zaměstnání (v r. 2016–475 uchazečů, v r. 2019–262 uchazečů), přičemž rokem s nejvyšší nezaměstnaností byl rok 2016.

Počet uchazečů v evidenci nad 24 měsíců v posledních 4 letech neustále klesá. Svědčí to o velké nerovnováze na trhu práce, kdy nabídka pracovních míst vysoce převažuje poptávku. Mírně se ovšem zvyšuje počet mladých uchazečů. Počet uchazečů absolventů se udržuje poslední tři roky na podobné úrovni. Absolventi, kteří nemohou najít práci v regionu odcházejí za prací do větších měst a v důsledku toho dochází k odlivu mladých lidí z regionu.

Nejvyšší podíl v počtu uchazečů o zaměstnání má skupina ve věku 50+, tato skupina vykazuje nejvyšší podíl v celém sledovaném období.

MAS POLIČSKO patří mezi MAS s nejnižším počtem uchazečů o zaměstnání. Nejvyšší počet uchazečů se nachází v MAS ZUBŘÍ ZEMĚ a MAS BOSKOVICKO PLUS. V rámci Pardubického kraje dosahuje MAS POLIČSKO nejnižších hodnot. MAS POLIČSKO má nejnižší počet uchazečů – absolventů a druhý nejnižší počet uchazečů, kteří se v evidenci nachází více než 24 měsíců.

- Podíl nezaměstnaných na území MAS POLIČSKO z.s. za období 2016 – 30.6.2020 klesá, z 4,5 % na 2,0 %
- V rámci okresu Svitavy vykazuje Poličsko druhou nejnižší hodnotu podílu nezaměstnaných – 1,96 %
- Nejvyšší je podíl uchazečů ve věku 50let a více, v roce 2020 měl zvyšující charakter oproti rokům předchozím
- Podíl uchazečů OZP měl druhou nejvyšší hodnotu v podílu nezaměstnaných na území MAS.
- Míra nezaměstnanosti absolventů je zde šestá nejvyšší z celého kraje.

2.6. PODNIKÁNÍ NA ÚZEMÍ MAS

Zásadní roli v ekonomice regionu Poličsko má průmysl. Mezi hlavní průmyslové odvětví patří potravinářství (zpracování masa, výroba nápojů) výroba hraček, strojírenství (výroba hasičských automobilů, lisovny plastů), dřevozpracující průmysl (pila, výroba dřevěných výrobků, truhlářství).

Druhý největší podíl zaměstnanosti v regionu vykazuje sektor služeb - zařízení sociálních a zdravotních služeb. Největší subjekty - Poličská nemocnice s.r.o. (více než 100 zaměstnanců), Domov na zámku Bystré.

V obcích MAS POLIČSKO z.s. je široké spektrum drobných služeb a řemesel. Mezi nejčastější patří kadeřník, kosmetické služby, masáže, opravy obuvi, opravy šicích strojů, zemní práce, topenář, zedník, pokrývač, klempíř, truhlář, vodoinstalatér, opravny kol, kovovýroba, autoopravy, elektrikáři, sklenáři, řeznictví a uzenářství, pekařství, hostinská činnost, atd. Všechny obce však nejsou potřebnými službami pokryty. Z ankety mezi občany obcí MAS vyplývá, že občané jsou často nespokojeni s otevírací dobou obchodů, nedostatečným sortimentem v obchodech. V některých obcích není obchod ani pošta. Pošta není v obci Kamenec, Stašov, Nedvězí, Pustá Rybná.

Významnými zaměstnavateli na území jsou také zemědělské podniky. Mezi největší patří Agronea a.s. Polička, Agro Vysočina Bystré a.s. (do 100 zaměstnanců). Zemědělská produkce je rostlinná i živočišná.

Těžební lokality na území MAS POLIČSKO z.s. bývaly v okolí Bystrého (vápenec), Modřece (cementářské suroviny) a Svojanova (amfibolit). Aktivní těžba nyní probíhá pouze v jižní části obce Stašov, kde je těžená rula využívána jako stavební kámen pro stavbu komunikací.

Přehled ekonomických subjektů dle odvětví CZ – NACE v roce 2019

RES - subjekty v CZ-NACE rok 2019	počet	% z celkového počtu
Zemědělství, lesnictví, rybářství	256	11
Těžba a dobývání	1	0
Zpracovatelský průmysl	420	18
Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	24	1
Zásob. vodou; činnosti souvis. s odpad. vodami, odpady a sanacemi	6	0
Stavebnictví	347	15
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	369	16
Doprava a skladování	50	2
Ubytování, stravování a pohostinství	103	4
Informační a komunikační činnosti	44	2
Peněžnictví a pojišťovnictví	20	1
Činnosti v oblasti nemovitostí	32	1
Profesní, vědecké a technické činnosti	234	10
Administrativní a podpůrné činnosti	23	1
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	35	1
Vzdělávání	76	3
Zdravotní a sociální péče	53	2
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	38	2
Ostatní činnosti	186	8
Nezařazeno	38	2

Zdroj: ČSÚ

Dle statistiky ČSÚ, která byla vytvořena na základě údajů z RES bylo v roce 2019 na území MAS registrováno celkem 2355 subjektů se zjištěnou aktivitou.

Z přehledu ekonomických subjektů podle odvětví je patrné, že na Poličsku převažuje především zpracovatelský průmysl (18%), velkoobchod a maloobchod (16%) a stavebnictví (15%).

I přes převažující strojírenské odvětví v regionu, není na území Poličska v nabídce škol obor s technickým zaměřením. Nejblíže je SOU ve Svitavách s nabídkou strojírenského oboru. Případná spolupráce firem se školami na území, by mohla vést k zvýšení motivace žáků o učební obory v této oblasti a k případné výchově a zaučení studentů tohoto oboru v místních firmách.

Největší zaměstnavatelé na území Poličska

Název firmy / subjektu	Převažující obor činnosti	Adresa sídla	Kategorie počtu zaměstnanců
Ravensburger s.r.o.	Výroba hraček a společenských her	Střítežská 47, Polička	500 - 999
THT, s.r.o.	Výroba mobilní hasicí techniky, výroba automobilů pro technické a ekologické zásahy, výroby kontejnerů, výroba armatur a požárního příslušenství	Starohradská 316, Polička	250 - 499
MASO UZENINY POLIČKA a.s.	Potravinářství – zpracování a distribuce masa, kromě drůbežího, (řeznictví, uzenářství)	Kamenec u Poličky 300, 572 01	250 - 499
KOH-I-NOOR PONAS s.r.o.	Konstrukce a výroba vstřikovacích a vyfukovacích forem pro lisování plastových dílů, výroba výlisků použitím technologie vstřikování termoplastů - technické výlisky z automobilového a elektrotechnického průmyslu, kosmetiky a zdravotní techniky	Starohradská 47, Polička	250-499
Poličské strojírný a.s.	Strojírenská výroba, speciální výroba (munice), ekologická likvidace zbraní a výbušnin, vývoj munice a trhací techniky	Polička 572 12	200 - 249
Poličská nemocnice, s.r.o.	Zdravotní a sociální péče	Eimova 294, Polička, 572 01	100 - 199
AGRICOL s.r.o.	Zpracování mléka, výroba mléčných výrobků a sýrů	T. Novákové 521, Polička, 572 01	200-249
FLÍDR metal s.r.o.	Kovoobráběčství a zámečnictví, lisování plastů, aj.	Široký Důl 200, 572 01	100 - 199
RP Climbing s.r.o.	Výroba sportovní obuvi	Hegerova 345 Polička, 572 01	100-199

AGRO VYSOČINA BYSTRÉ akciová společnost	Zemědělská výroba - živočišná výroba (chov skotu a prasat); - rostlinná výroba (pěstování obilovin, olejnin, technických plodin, výroba krmných směsí), Pekárenská výroba	Moravská 398, Bystré, 569 92	50-99
AGRONEA a.s. Polička	Zemědělství ve velkovýrobě, živočišná a rostlinná výroba	Hegerova 170, Polička, 572 01	50-99

Zdroj dat: ARES

Přehled ekonomických subjektů dle počtu zaměstnanců - porovnání let 2014 a 2019

Velikost podniku	rok 2014	rok 2019
Bez zaměstnanců	1585	1627
1 - 5 zaměstnanců	226	251
6 - 9 zaměstnanců	49	45
10 - 19 zaměstnanců	44	42
20 - 24 zaměstnanci	12	11
25 - 49 zaměstnanců	23	26
50 - 99 zaměstnanců	12	13
100 - 199 zaměstnanců	6	6
200 - 249 zaměstnanců	3	2
250 - 499 zaměstnanců	2	3
500 - 999 zaměstnanců	1	1
Neuvedeno	313	328

Zdroj dat: ČSÚ

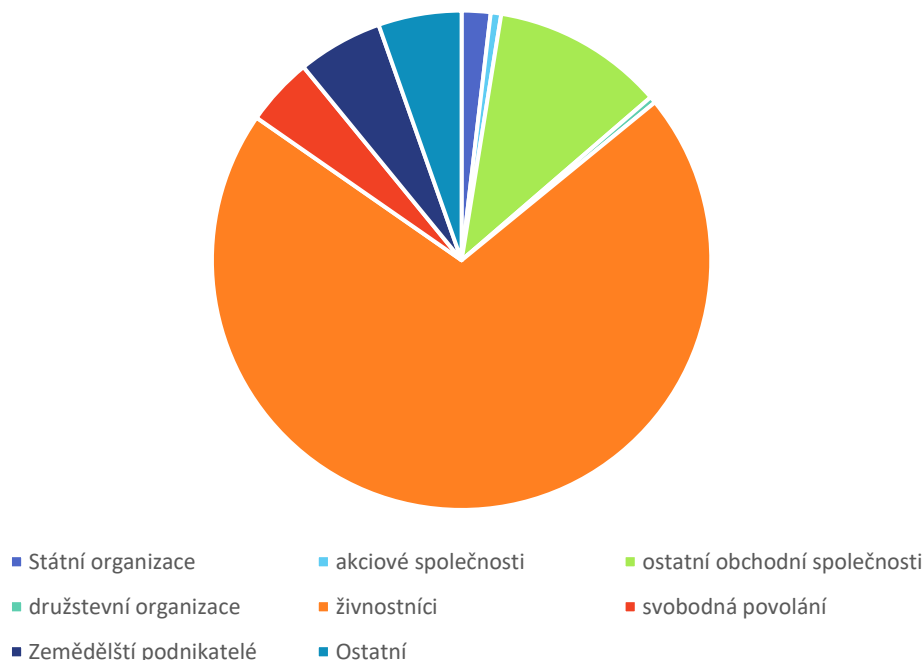
Z celkového počtu ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou (2355 subjektů) je nejčastějším ekonomickým subjektem subjekt bez zaměstnanců (69%), subjekty s počtem zaměstnanců 1-5 tvořily 11%.

Největší zaměstnavatelé na území MAS sídlí převážně v Poličce. Největším zaměstnavatelem je výrobce hraček – Ravensburger s.r.o., který je řazen do kategorie počtu zaměstnanců 500-999. V nižší kategorii 250-499 jsou dvě firmy zaměřené na strojírenství a jeden významný potravinářský výrobce MASO UZENINY POLIČKA a.s.

Jedním z významných zaměstnavatelů, kategorie 100 – 199 zaměstnanců, je poskytovatel zdravotních a sociálních služeb Poličská nemocnice s.r.o.

V porovnání s údaji získanými v roce 2014 pro tvorbu strategie 2014+ došlo k ponížení počtu zaměstnanců dvou největších zemědělských podniků na Poličsku z kategorie 100 – 199 zaměstnanců do kategorie 50-99 zaměstnanců.

Přehled ekonomických subjektů dle právní formy v roce 2019

Zdroj dat : ČSÚ

Z rozdělení ekonomických subjektů na území MAS podle právní formy je patrné, že největší počet zastupují živnostníci (71%), obchodní společnosti (11 %) a zemědělci (6%). Proto je velmi důležité, aby na území byla směřována podpora především pro drobné podnikatele, mikropodniky a střední podniky. Podpora by měla směřovat na jejich rozvoj a popř. motivovat k zakládání nových podnikatelských subjektů.

V Poličce je vybudována průmyslová zóna. Vede podél silnice II/360 směrem na Litomyšl, cca 0,5 km od centra města. Pozemky vlastní město a soukromí majitelé. Svoji činnost zde provozují významní zaměstnavatelé (Auto Mach, MEDESA s.r.o., JIP Polička s.r.o., Drager Medical s.r.o., KMtronic,s.r.o., KOH-I-NOOR PONAS s.r.o., fotovoltaická elektrárna).

Problematická pro rozvoj podnikání je především špatná dopravní dostupnost města. Chybí zde vyhovující napojení na hlavní dopravní koridory.

Míra podnikatelské aktivity

Ukazatel míry podnikatelské aktivity, který se určuje z počtu podnikatelských subjektů na 1000 obyvatel. Na území MAS POLIČSKO z.s. vykazuje hodnotu 112,14 za rok 2019. Míra podnikatelské aktivity na území Pardubického kraje je ve výši 121,3.

Nízká hodnota míry podnikatelské aktivity je dalším důvodem k podpoře podnikání na území Poličska. V platné verzi Programu rozvoje Pardubického kraje schválené v r. 2011 se uvádí, že podnikatelská aktivita na Poličsku je druhá nejnížší v rámci Pardubického kraje.

Rozvoj a inovace v podnikání

Pro další rozvoj podnikání je třeba vytvářet podmínky pro vstup nových investorů, ale i podporovat rozvoj stávajících firem a drobných podnikatelů na venkově. V Poličce je potenciálem k podnikání vybudovaná průmyslová zóna. V okolních obcích je možné využít brownfields – tedy opuštěné chátrající budovy sloužící dříve k podnikatelské činnosti.

Protože na Poličsku výrazně převyšují v počtu živnostníci a malí podnikatelé je důležité podporovat především malé a střední podnikání s důrazem na sounáležitost k regionu.

Další prostor pro rozvoj je podpora a propagace regionálních produktů na území MAS.

Na Poličsku působí řada firem, které vidí rozvoj v inovativních technologiích – MEDESA, KOOH-I-NOR, Drager, Flídr, THT, apod.

- Základní roli v ekonomice regionu Poličsko má průmysl - potravinářství, výroba hraček, strojírenství (výroba hasičských automobilů, lisovny plastů), dřevařský průmysl (pila, výroba dřevěných výrobků, truhlářství...), stavebnictví.
- Druhý největší podíl zaměstnanosti v regionu vykazuje sektor služeb - zařízení sociálních a zdravotních služeb.
- V obcích MAS POLIČSKO z.s. je široké spektrum drobných služeb a řemesel.
- Míra podnikatelské aktivity na Poličsku je 112,14. Celý Pardubický kraj vykazuje hodnotu 121,53.
- 69% z podnikatelských subjektů tvoří živnostníci = drobní podnikatelé bez zaměstnanců. Podpora podnikání v území by měla směřovat především na malé a střední podniky.
- Potřeba propagace regionálních produktů na Poličsku.

2.7. ZEMĚDĚLSTVÍ, VČELAŘSTVÍ, LESNICTVÍ

Charakteristika zájmového území, výrobní podmínky

MAS POLIČSKO z.s. zahrnuje 30 katastrálních území, která se nacházejí na okraji Českomoravské vysočiny, s nadmořskou výškou v rozmezí od 430 m n.m. v Hutích (místní část městysu Svojanov) do 739 m n.m. Lucký vrch. S rostoucí svažitostí úměrně přibývá podíl zatravněných ploch, výměry pozemků jsou menší a klesá zemědělská výtěžnost území. Z toho vyplývají i zařazení do výrobních oblastí: v oblasti Květné, Pomezí a Poličky se jedná o zemědělskou výrobní oblast obilnářskou,

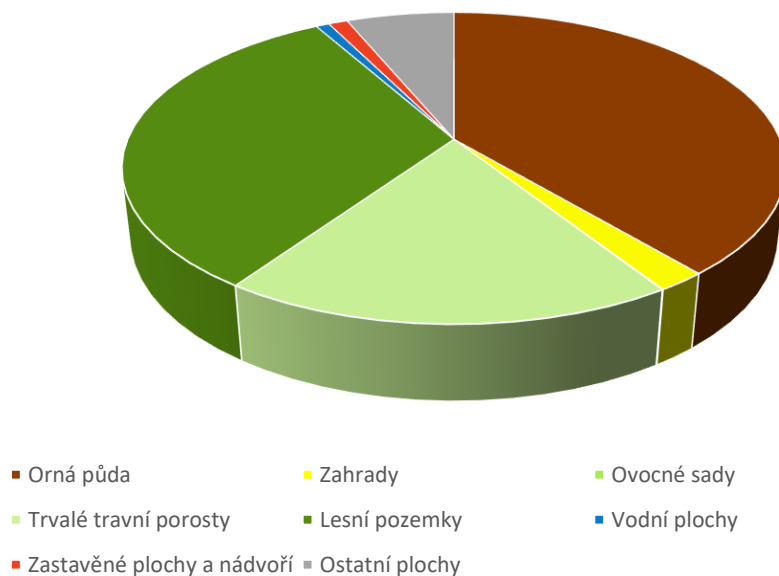
s přibývajícím nadmořskou výškou a členitostí směrem na Bystré, Telecí rychle přecházející v oblast bramborářskou.

Při posouzení současnou metodikou, ze které vychází zařazení do horských oblastí ANC (Areas with Natural Constraints), je 17 katastrálních území zařazeno do horských oblastí H4, 4 katastrální území do horských oblastí H4, 1 katastrální území do kategorie H5 a 8 katastrálních území do ostatních oblastí O1 a O2. Z toho vyplývá, že celé území je podle současné legislativy považováno za oblast znevýhodněných přírodních podmínek s nutností poskytování podpor k udržení zaměstnanosti, hospodaření a rázu krajiny.

Druhy a výměra pozemků na území MAS POLIČSKO z.s. k 31.12.2019

Výměra pozemků území MAS		Výměra (v ha)
zemědělská půda		16 951
z toho :	Orná půda	11060
	Zahrady	580
	Ovocné sady	8
	Trvalé travní porosty	5303
nezemědělská půda		11 493
z toho :	Lesní pozemky	9 176
	Vodní plochy	220
	Zastavěné plochy a nádvoří	314
	Ostatní plochy	1783
Celková výměra (v ha)		28 444

Druhy pozemků k 31.12.2019 na území MAS POLIČSKO

Z dat Českého statistického úřadu je patrné, že z 28,5tis. ha celkové výměry území MAS je cca 40% orné půdy, 32% jsou lesní pozemky a 18,2% trvalé travní porosty. Krajiny, lesy a půdy pro zemědělskou výrobu tvoří cca 90% celého území MAS.

Popis současného stavu zemědělství a lesnictví

Na území MAS POLIČSKO z.s. v současné době zemědělsky hospodaří 135 subjektů. Z toho je 16 právnických osob (podrobněji viz. tabulka níže). Do počtů nejsou zahrnuti drobní uživatelé – samozásobitelé.

právní forma subjektů		počet subjektů	území v ha
	akciové společnosti	6	7748
	zemědělská družstva	5	4436
	spol. s r.o.	5	1054
fyzické osoby		119	2505
CELKEM		135	15743

Zdroj: Evidence pozemků LPIS vedená MZe ČR

Zemědělství, lesnictví a zpracování potravin se dlouhodobě vyznačuje produkcí výrobků s nízkou přidanou hodnotou, často prodejem surovin, což vyplývá z nedostatečné produktivity faktorů, nákladové náročnosti výroby a také nízké orientace na trh. V oblastech ANC se tyto problémy projevují zvláště citelně a roste závislost na podporách k vyrovnání podmínek hospodaření.

Obdobně v lesním hospodářství - využití a zhodnocení dřevní hmoty tuzemskými zpracovateli je nízké, a více než polovina vytěženého dříví se vyváží v surovém stavu nebo polotovarech.

Jedno z významných ohrožení v oblasti zemědělství je věkové složení zemědělských podnikatelů a pracovníků v tomto oboru, kteří jsou z velké části ve věkové skupině 50+. Zemědělské podniky postrádají mladé kvalifikované zaměstnance. Vzhledem k tomu, že na území chybí zemědělský vzdělávací obor, lze očekávat, že se situace bude i nadále zhoršovat. Do roku 1988 byly na Středním odborném učilišti v Poličce vyučovány pouze zemědělské obory. S ubývajícím zájmem o zemědělské obory, se v roce 2006 změnila na školu poskytující vzdělání v oborech potravinářství a služby.

Rostlinná výroba

Struktura pěstovaných plodin vyplývá z přírodních a výrobních podmínek území, dále pak z potřeby zajistit krmivovou základnu relativně vysokým stavům býložravců. Zcela zaniklo pěstování a zpracování lnu k přadným účelům. Každoročně dochází k dalšímu snižování výměry dříve významných brambor. Pěstování brambor není konkurenceschopné s hlavními produkčními oblastmi na písčitých půdách v nížinách. Příležitostí by mohlo být pěstování sadby brambor, kterou v produkčních oblastech není možné vypěstovat. Naopak roste podíl plodin se snadným uplatněním na trhu, zejména řepky ozimé. Klesá podíl dříve velmi rozšířeného travního semenářství a to díky zhoršené rentabilitě výroby.

Živočišná výroba

V posledních letech došlo v území k významné redukci ve výrobě prasat a mléka. Mimo ekonomické důvody byl odklon způsoben i nezájmem zpracovatelů o drobné dodavatele.

V současné době zůstalo v zájmovém území pouze 16 chovatelů dojeného skotu, 3 zemědělské podniky se sídlem mimo zájmové území mají v této oblasti stáje, nebo zde hospodaří na zemědělských pozemcích, které jsou zdrojem krmivové základny. Celkem chovají přibližně 3800 krav, převážně český červenostrakatý skot, který svým charakterem a kombinovanou užitkovostí nejlépe vyhovuje. V území je jeden významný chovatel prasat- Drupork Svitavy a.s., který má středisko chovu prasat v Korouhvi, menší chov prasat je v obci Lezník, chovatel Agro družstvo Sebranice a Firma Uhlíř a Faulhamner spol. s r.o. má odchovnu vepřů v Jedlové. Ostatní chovatelé od chovu prasat zcela upustili.

Včelařství

Chov včel patří k nejtradičnějším oblastem zemědělské prvovýroby. Produkce medu, vosku, propolisu, včelího jedu je významným příjmem venkovských oblastí a slouží ke zvýšení kvality života obyvatel obecně.

Z uvedených přehledů vyplývá, že v zájmovém území je včelařství především zájmovou činností, nejsou zde profesionální včelaři, pro které je včelařství hlavním zdrojem příjmu. Situace v počtu včelstev je ustálená a tendencí mírného růstu. V posledních letech je ale patrný i trend, kdy se včelařstvím začínají i mladí včelaři.

Lesní hospodářství

V lesním hospodaření se projevuje stanovištně nevhodná druhová, prostorová a věková skladba některých porostů lesa a zvyšuje tak náchylnost k jejich **poškození v důsledku extrémních klimatických jevů (vichřice, zvyšování teplot, dlouhá období sucha apod.)**. Výrazné sucho posledních let způsobilo velmi vážné poškození porostu a jejich následnou likvidaci z důvodu napadení lesů lýkožroutem.. Kvůli napadení lesů došlo i ke snížení kvality dřeva jeho velké nabídky na trhu se sníženou kvalitou a jeho následné nízké ceny.

V současné době je snaha dosáhnout přeměny jehličnatých porostů na listnaté – z lesního zákona vyplývá povinnost dosáhnout v druhové skladbě minimálního procenta melioračních a zpevňujících dřevin, tj. jedle a všechny listnaté dřeviny (převážně 5 až 40 %, ale i 70% dle stanoviště).

Do budoucna strukturální změna vyvolá i strukturální změny ve zpracování dřeva, neboť současný dřevařský průmysl v oblasti je výrazně orientován na zpracování smrkové dřevní hmoty. Pro využití buku, nebo jiných listnatých dřevin, není v oblasti odpovídající využití, převládá export a využití na palivo.

Lesy jsou v zájmovém území rozděleny do dvou lesních oblastí, které území plošně dělí přibližně na poloviny – LO 16 Českomoravská vrchovina a LO 31 Českomoravské mezihoří. Tato území mají odlišný charakter, který přináší specifika v hospodaření a potřebách podpor – v LO

Českomoravské mezihoří krátké a strmé svahy (lanovkové terény), v LO Českomoravská vrchovina podmačené podloží (omezená dostupnost lesní techniky, nebezpečí poškození půdního povrchu).

Ve struktuře lesních porostů je významná převaha jehličnatých dřevin (smrk, jedle borovice, modřín cca 84% zastoupení). Převažují lesy hospodářské (přibližně 99% porost. plochy). Ve věkové struktuře převládají dospívající porosty (7. až 9. věkový stupeň). Jako nepříznivý stav je možné hodnotit poměrně vysoké procento těžeb nahodilých vyvolané ohrožením sněhem, větrem, námrazou, hmyzími škůdci, tlakem buřeně.

Hospodaření v lesích se řídí lesními hospodářskými plány vyhotovenými v lesním hospodářském celku, jsou na 10 let, vždy pro lesy ve vlastnictví státu a ostatní osoby s výměrami nad 50 ha lesa. Závaznými ustanoveními plánů jsou celková výše těžeb, minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu a rozsah výchovných zásahů do 40 let věku porostu. Dále pro lesy o výměře do 50 ha, pokud není zpracován LHP, se hospodaření v lesích řídí lesní hospodářskou osnovou, která je také na 10 let, jedná se o jednodušší obdobu LHP.

V zájmovém území hospodaří na přibl. 40% lesní půdy stát prostřednictvím podniku Lesy české republiky s.p., obce a města na 25% půdy, jiné právnické osoby na 5% a fyzické osoby na přibl. 30 % lesní půdy.

Změna struktury výroby a diverzifikace příjmů zemědělských podniků

Ekonomický tlak přináší i strukturální změny, které se mohou stát příležitostí k diverzifikaci příjmů ze zemědělské činnosti. Část chovatelů dojeného skotu byla donucena přejít na chov krav bez tržní produkce mléka. To jim způsobilo dočasný výpadek pravidelného příjmu. Na druhé straně to ale v dlouhodobém horizontu tyto zemědělce bude nutit k vyšším stavům skotu a tím lepšímu využití travních porostů s pozitivním dopadem na údržbu krajiny. Ve větší míře se rozšiřuje chov ovcí, které jsou schopné využívat i extenzivní travní porosty. Chov krav bez tržní produkce mléka neváže rodiny farmářů k pravidelně se opakujícímu dojení, čímž dostávají možnost zamýšlet se a realizovat projekty, které by jim přinesly příjmy z jiných oblastí- zemědělské, nebo nezemědělské produkce. V současné době roste poptávka obyvatel měst po produktech vyrobených na venkově. Vyhledávají specifické místní produkty a kvalitní a čerstvé potraviny a vracejí se tak k tradičnímu způsobu nakupování, kdy je prodejní řetězec „pěstitel nebo výrobce – zákazník“ zkrácen na minimum. Potenciál k dalšímu rozvoji má také nabídka specifických služeb nabízených na venkově, zejména pak agroturistika, zážitková turistika, gastroturistika a volnočasové aktivity v přírodě. Strukturální změna vyvolává zvýšenou potřebu řešení nevyužitých zemědělských staveb-brownfieldů. Jednou z možností zaměření podpor je využití na neproduktivní investice zlepšující vzhled krajiny. Jedná se obecně o investice, které zlepšují vzhled současných zemědělských středisek a jejich začlenění do krajiny.

Agroenvironmentální programy v zemědělství a lesnictví

V současné době je 3 342 ha travních porostů zařazeno do agroenvironmentálních programů ošetřování travních porostů, zaměřených na šetrné hospodaření, ve zvláště chráněných územích

s nadstavbovými managementy zaměřenými na ochranu chráněných stanovišť a druhů. To představuje 82 % celkové výměry travních porostů. Tuto úroveň zapojení do programu lze považovat za velmi vysokou. Do programu pěstování meziplodin bylo zařazeno 380 ha orné půdy, což je 6,2% orné půdy. Toto zapojení do programu odpovídá předpokladům programu-rozsah zapojení má být od 5-10 % výměry obhospodařované zemědělským podnikem, do programu se zapojily téměř výhradně právnické osoby. Pěstování meziplodin slouží k vylepšení nepříznivého stavu osevních postupů a ke zvýšení protierozní ochrany půdy. Do programu ekologické zemědělství je zařazeno 1 222 ha zemědělské půdy, z toho 189 ha orné.

Ekologické zemědělství na území MAS je zaměřeno především na chov masného skotu, v menší míře na výrobu mléka (Zemědělské družstvo Březiny, ZEVAŠ Korouhev a.s.). V této oblasti chybí oddělené zpracování produktů ekologických zemědělců, skot, kozy a ovce jsou poráženy na konvenčních jatkách, aniž by byl zohledněn ekologický způsob výroby při zpeněžení, nebo uplatnění výrobků na trhu. Produkce z orné půdy zařazené do ekologického zemědělství je využívána téměř výhradně jako zdroj krmiva pro dobytek.

V lesnictví nebyly agroenvironmentální programy nabízené programem rozvoje venkova využívány vůbec. Lze se domnívat, že tyto programy byly nesprávně nastaveny, kritéria byla natolik složitá a nepřiměřená poskytované dotaci, že nevyvolaly žádný zájem.

Obnovitelné zdroje v zemědělství

V oblasti je v malé míře využívána kapacita obnovitelných zdrojů. Pouze Zemědělské družstvo „Mezilesí“ v Teleci provozuje zemědělskou bioplynovou stanici s výkonem 750 kW/h. Tato bioplynová stanice bezprostředně navazuje na chov skotu, využívá produkce hnoje a umožňuje zpracovat méně kvalitní část krmiv. Tím se zlepšuje i zdravotní stav skotu a užitkovost. V bioplynové stanici jsou využívány i méně kvalitní konzervovaná krmiva (skrývky, krmná hmota z nájezdů do silážních jam) z dalších zemědělských podniků. Odpadní teplo je využíváno k vytápění kancelářských budov a dílen. Do území částečně zasahuje i hospodaření Agro družstva Sebranice, které má bioplynovou stanici s výkonem 500 kW/h.

Další možností, kterou zemědělci vnímají jako příležitost je využití střech a budov v areálech družstev k pořízení OZE.

Potravinářské a zpracovatelské podniky

Významným pozitivem regionu je existence velkých zpracovatelských kapacit pro hlavní zemědělské produkty buď přímo v zájmovém území, nebo v bezprostřední blízkosti. Jedná se o natolik významné zpracovatele, že se úspěšně prosazují i v obchodních řetězcích a při exportu. Za nejvýznamnější lze považovat Masokombinát Polička a.s., mlékárnu a výrobce majonéz AGRICOL s.r.o. V bezprostřední blízkosti se nachází další dvě důležité kapacity na zpracování mléka, které nakupují v zájmovém území- Mlékárna Olešnice a.s., Mlékárna Hlinsko, a.s. Dále je v blízkosti průmyslový mlýn v Brněnci patřící do společnosti PENAM, a.s.

V oblasti dřevozpracujícího průmyslu jsou nejvýznamnější zpracovateli dřevařské a pilařské firmy ve Ždírci nad Doubravou. Zpracovatelé, kteří provozují tuto činnost na území MAS jsou menší

firmy se zaměřením na malé zakázky. Je to ve vazbě na organizaci veřejných zakázek státních lesů, které zadávají zakázky velkého rozsahu. Výhodou pro místní zpracovatele je, že máme na území mnoho lesů obecních. Je snahou měst a obcí spolupracovat s místními firmami.

V reakci na poptávku po potravinách ze dvora, nebo po potravinách se známým výrobcem se více prosazují i menší výroby-pekařské výrobky AGRO VYSOČINA BYSTRÉ a.s. a Pekárna Štrof a Krejčí v Borové byly v předchozích letech oceněny v soutěži Regionální potravina. Nově vznikají výroby mlékárenských výrobků v Zemědělském družstvu Březiny a v Květné - pan Raditsch Ferdinand. Tradiční piva Měšťanského pivovaru v Poličce a.s. jsou pravidelně oceňována na degustačních soutěžích, ceny získávají zejména v kategorii 11° piv a pivních speciálů (2014-Zlatá pivní pečeť v prestižní kategorii světlých ležáků „Otakar“, Bronzová pivní pečeť v kategorii černých pivních speciálů „Eliška“).

Pro udržení kvalifikované pracovní síly je významná role Střední odborné školy a středního odborného učiliště Polička, které je také výrobcem masných a cukrářských výrobků.

- Téměř celé území splňuje definici méně příznivých oblastí- ANC.
- Zajímavý krajinný ráz s velkým podílem lesů, krajina vhodná pro rekreační využití
- Střední zemědělské podniky mají potenciál k dalšímu rozvoji a případnému vytváření pracovních příležitostí.
- Nedostatek mladých kvalifikovaných zaměstnanců.
- Na území je vyhlášena oblast pěstování zdravé sadby brambor.
- Významní potravinářští zpracovatelé na území
- Nízká přidaná hodnota zemědělských a lesnických produktů
- Nízká orientace na spotřebitelský trh
- Nevhodná druhová skladba lesních porostů
- Dřevozpracující průmysl jednostranně orientován na zpracování smrkové hmoty.
- Nevyhovující stav lesních cest a husto sítě lesních cest.
- Chybí oddělené zpracování produktů ekologických zemědělců, jejich produkty jsou zpracovávány a zpeněžovány jako produkty konvenční.

2.8. CESTOVNÍ RUCH

Nejvýznamnější atraktivitu představují historické městské soubory v Poličce a Bystrém s celkovým počtem bodů 60. Následuje hrad Svojanov a muzea (Městské muzeum Polička, Městské muzeum Bystré, Muzeum kuriozit Lezník). Historickým vesnickým souborem je obec Telecí, přírodní atraktivitu představují Rybenské perníčky. Na území převládá rekreační a turistická krajina, která je charakteristická jako velice členitá, vrchovinná s množstvím lesů, luk a

vyhlídkových bodů. Silnice I. třídy a železnice II. druhé třídy umožňují dobré dopravní spojení. V rámci Pardubického kraje zaujímá Poličsko nižší až střední bodové hodnocení. Zajímavostí je, že Litomyšlsko, které disponuje památkou UNESCO má potenciál nižší (525 bodů), Hlinecko (715 bodů), Svitavsko (405 bodů), Boskovicko (1100 bodů).

Poličsko je lépe hodnocené jako rekreační a turistická krajina. Z toho lze usoudit, že cestovní ruch zde má svůj význam a mohlo by mu pomoci vybudování doprovodných turistických atrakcí, vytvoření tematického cestovního ruchu a větší propagace.

Kulturně historické předpoklady – kulturní zařízení

Nejvýznamnější historickou památkou, která láká nejvíce turistů je bezesporu hrad Svojanov, který patří k nejstarším královským hradům u nás. Podle údajů střediska NIPOS se v roce 2019 stal 2. nejnavštěvovanější památkou v Pardubickém kraji.

ROK	NÁVŠTĚVNOST HRADU SVOJANOV
2013	41985
2014	51 541
2015	52 071
2016	54 696
2017	57 030
2018	60 004
2019	83 475

Zdroj: Národní informační a poradenské středisko pro kulturu (NIPOS)

Dalším významným kulturně historickým centrem je Polička, královské věnné město ze 13. století, které disponuje řadou památek. Historické jádro je památkovou zónou, které dominuje náměstí s barokní radnicí, souborem soch a Mariánským sloupem, novogotický kostel sv. Jakuba a městské opevnění, které patří k nejzachovalejším ve střední Evropě. Významnou kulturní památkou, která každoročně přiláká mnoho turistů je rovněž rodná světnička Bohuslava Martinů ve věži kostela sv. Jakuba.

NÁVŠTĚVNOST MĚSTA POLIČKY	
Kulturní zařízení / památka	Počet návštěvníků v roce 2014

Centrum B. Martinů (CBM) - expozice	2179
CBM (krátkodobé výstavy)	12959
Hradby	2757
Rodná světnička B. Martinů	4593
Galerie (expozice)	172
Akce CBM	11476
Celková návštěvnost	37124

Ostatní obce se mohou pochlubit zejména sakrálními památkami, jakými jsou kostely, kaple nebo boží muka a objekty lidové architektury. Pro svou zachovalou lidovou architekturu byla obec Telecí vyhlášena Ministerstvem kultury ČR v roce 2004 Vesnickou památkovou zónou.

Kulturní zařízení

Polička nabízí několik kulturních zařízení, kterými jsou Městské muzeum a galerie Polička, jeho součástí je i Centrum Bohuslava Martinů a Městská galerie. Dále je zde Galerie Vysočina, rodná světnička Bohuslava Martinů, Městská knihovna, Tylův dům, v jehož prostorách sídlí také Divadelní klub. V Bystrém se nachází Minimuzeum Bystré (lidová architektura), Multifunkční dům a Městská knihovna. Z muzeí a galerií je třeba zmínit také Muzeum kuriozit a fotografií v Lezníku, jež je místní částí města Poličky, Galerie Na pomezí v obci Pomezí nebo Galerie Jedlová. Za zmínku stojí také soukromá hvězdárna Polička nebo Klub poličské železničky (muzeum železnice).

Téměř ve všech obcích se nachází kulturní dům, sokolovna nebo orlovna, které jsou využívány ke sportovním a kulturním účelům či společenským akcím.

Polička a Bystré provozují kino.

Přírodní atraktivita – využití potenciálu přírodního bohatství

Poličsko nabízí kromě historických památek také místa s překrásnou, nedotčenou přírodou a je tudíž ideálním místem pro relaxaci nebo naopak aktivní trávení dovolené v sedle kola nebo při pěších výletech. Poličsko je region s poměrně velkým počtem rybníků a je proto velmi oblíbenou destinací pro rybáře.

Západní část území MAS leží ve velkoplošném zvláště chráněném území CHKO Žďárské vrchy, jež je považována za jednu z nejčistších a nejzachovalejších oblastí České republiky. V jihovýchodní části regionu se nachází přírodní park Údolí Křetínky.

Společenské akce

Kulturní nadšenci uvítají různorodou nabídku festivalů, které se po celý rok konají v Poličce. Patří mezi ně Festival Polička 555, Martinů fest, Polička Jazz, Colour meeting, Poličské kulturní léto,

Poličské rockoupání, Mime Fest. Významné akce pořádá také hrad Svojanov (Divadelní pouť, Královské slavnosti, Svojanovské léto, hradní jarmark apod.). Obec Borová pořádá každoročně již tradiční akci, kterou je Formanský den s přehlídkou chladnokrevných koní spojenou se soutěžími a ukázkou westernové a skokové jízdy.

Naučné stezky v regionu

Na území se nachází 9 naučných stezek, které si lze projít v 6obcích. Tištěné mapy s vyznačenými stezkami má Borová, Polička a Svojanov, Telecí. U jednotlivých zastavení jsou informační tabule s popisem, stezky jsou doplněny o odpočívadla a velkoplošné mapy. Většina stezek je propagována na stránkách Českomoravského pomezí, Východních Čech a dalších turistických portálech.

Letní období

Díky své poloze, krásné přírodě a rozmanité krajině je Poličsko vhodné pro podnikání v různých oblastech turistiky.

Cyklistika

Poličsko nabízí množství cyklotras, od nenáročných, téměř bez kopců až po ty náročnější, které vedou kopcovitým terénem Žďárských vrchů. Jedna nebo více cyklotras prochází každou obcí, ale téměř všechny vedou po silnicích II. a III. třídy. Chybí tedy cyklotrasy vedoucí mimo tyto komunikace. Turisté i místní mohou navíc využít také dopravu sezónními cyklobusy, jež spojují nejkrásnější místa Českomoravského pomezí a jsou v provozu vždy od července do září. Na Poličsku se jimi lze dostat do Poličky, Květné a Borové. Vedle cyklomap jsou pomocníkem při cyklistických výletech také informační brožury „Na kole krajem Smetany a Martinů“ vydané svazkem obcí Kraj Smetany a Martinů nebo „Na kole“ vydané svazkem obcí Českomoravské pomezí. V nich lze najít tipy na výlety včetně popisu trasy, profil a náročnost a atraktivitu, které se nachází po cestě.

Na Poličsku chybí více cyklostezek, cyklotrasy značené mimo státní komunikace, možnost in-line bruslení, přírodního koupání a půjčovny sportovních potřeb.

Jednou z obcí, jejímž záměrem je vybudování cyklostezek je obec Borová. Záměrem je vybudování cca 6 km šotolinových cyklostezek spojujících intravilán obce s přilehlými místními částmi, většina úseků jsou v současné době balvanité cesty, které jsou hojně využívány místními obyvateli i turisty.

Turistika

Na své si zde přijdou i turisté a to díky velkému počtu památek, krajině s potoky, rybníky, přehradami i kopcovitým terénem Žďárských vrchů. Celé území je protkáno řadou značených turistických tras.

Doprovodná infrastruktura

Cykloservis nabízí obce Borová, Bystré, Polička, Jedlová a Sádek. Zcela zde chybí půjčovny kol. Navzdory poloze, členitosti a kopcovitému rázu se zde nachází jen několik málo vyhlídkových míst (Lucký vrch, hrad Svojanov, kostel Sv. Jakuba v Poličce) a zcela zde chybí rozhledny. Nejbližší jsou v oblasti Toulouvcových maštálí (Terežka, Barůvka, Toulouvcova rozhledna aj.), na Svitavsku a dále pak v oblasti Bystřicka (Karasín, Horní les).

Zimní období – sjezdovky a lyžařské trasy

V zimním období nabízí Poličsko možnost sjezdového lyžování na středně dlouhých trasách ve ski areálu Polička a Ski areál Bystré v Hamrech. Lyžařský areál Liboháje v Poličce nabízí sjezdovku, která měří 330 metrů. K dispozici je dětský vlek i lyžařská škola.

360 metrů dlouhou sjezdovku najdou turisté v Hamrech u Bystrého. Jedná se o slalomový kopec spíše pro sportovně založené lyžaře. Areál v Hamrech postrádá jakékoli zázemí pro občerstvení a sociální zázemí. K dispozici je dětský vlek a instruktoři lyžování.

Půlkilometrovou sjezdovku nabízí pro lyžaře také Telecí. Tam lyžují výhradně na přírodním sněhu a díky umělému osvětlení nabízí i večerní lyžování. Dalším místem, kde se dá lyžovat bez umělého zasněžování jsou Březiny.

Zájemci o běžkování najdou na Poličsku rovněž řadu běžkařských tras. Mezi Poličkou, Borovou a Březinami je 70 km značených běžeckých stop, které jsou strojově upravovány. Lyžařské stopy vedou jak podle značek pro pěší turisty, tak podle značek pro lyžaře na běžkách. K tomuto tématu byl vydán Mikroregionem Poličsko informační materiál „Lyžařské trasy v Mikroregionu Poličsko“

PŘEHLED DOPROVODNÉ INFRASTRUKTURY CESTOVNÍHO RUCHU NA ÚZEMÍ MAS POLIČSKO z.s.

OBEC	CYKLOTRASA	CYKLOSTEZKA	HIPPOTURISTIKA	RYBAŘENÍ	ZNAČENÁ BĚŽKAŘSKÁ TRASA
Borová	4021, 4022	ne	Projížděky na pony, Formanský den	ne	ano
Březiny	4022, 4101	ne		ne	ano
Bystré	4019, 104	ne		ano	
Hartmanice		ne		ne	
Jedlová	4019	ne		ano	ano
Kamenec	4101, 4108, 4022, 4025	ne	hipostezka	ne	ano
Korouhev	4106, 5085	ne		ano	
Květná	4107, 4023	ne	Jezdecký klub, stáj	ano	
Nedvězí	Neznačená 5085	ne		ne	
Oldříš	4103, 4022	ne		ne	ano
Polička	4101, 4102, 4103, 4104,	Ano 2x	hipostezka	ano	ano

	4106, 4109, 4019,4022, 4025				
Pomezí	4022, 4023	ne	Jezdecký klub	ano	
Pustá Kamenice	4105	ne		ano	ano
Pustá Rybná	4105, 4022	ne	hipostezka	ne	ano
Rohozná	4027, 4104	ne		ano	
Sádek	4101, 4103, 4022, 4025	ne		ne	ano
Široký důl	4107	ne		ne	
Stašov	4104	ne	Hipostezka, jezdecký klub, jezdecký ranč, vyjížd'ky, ubytování na statku s koňmi	ano	
Svojanov	104, 4027,	ne	hipostezka	ano	
Telecí	4101, 5085	ne		ne	ano
Trpín	5085	ne	Jezdecký ranč, dětské jezdecké tábory	ne	

Zdroj: Místní šetření

Sportovní vyžití

Vedle letní a zimní turistiky nabízí Poličsko i podmínky pro celoroční sportovní vyžití. Největší sportovní zázemí nabízí město Polička, kde je krytý bazén se saunou, zimní stadion, letní stadion, 2 sportovní haly, tenisové kurty, horolezecká stěna, skate park, minigolf a koupaliště. Dobré sportovní zázemí má také obec Borová se svým sportovním areálem (2 tenisové kurty, volejbalové hřiště, minibowling, kuželky, kriket, pétanque, dětské hřiště) a město Bystré (víceúčelové hřiště, tenisové kury, dětské hřiště, krytý bazén s mořskou vodou v Hotelu Bystré). Ostatní obce nabízejí fotbalová a víceúčelová hřiště, sokolovny, hřiště na míčové hry nebo tenisové kurty.

Další atraktivita

- **Filmový cestovní ruch** - mezi filmová místa patří zejména město Bystré (Všichni dobří rodáci, Návrat ztraceného ráje) a dále Polička (Návrat idiota a Oběti a vrazi), Březiny a okolí (Obušku z pytle ven) a Nedvězí (Četnické humoresky). Vedle filmů se zde natáčely i dokumentární pořady, např. Šumná města v Poličce nebo Toulavá kamera v Bystrém, Svojanově nebo Pusté Rybné a na Luckém vrchu. O Bystrém byl také natočen pořad Počesku. Na toto téma by bylo vhodné zpracovat informační materiály, v případě Bystrého např. naučnou stezku se zastávkami na místech natáčení filmu Všichni dobří rodáci.

- **Literární cestovní ruch** – v oblasti Poličska našla inspiraci spisovatelka Tereza Nováková, která ve svých dílech zobrazila život na Českomoravské vrchovině, kde nějaký čas žila. Zpracovala zde skutečné životní osudy jednotlivců. K nejvýznamnějším románů, které zde napsala patří „Na librově gruntě“ (Nedvězí), který psala při svém pobytu v Bystrém „Drašar“ (Březiny, Pustá Rybná, Polička a „Jiří Šmatlán“ (Borová). Do Bystrého jezdíval často za svou dcerou a zetěm i básník Jaroslav Vrchlický. V Bystrém a okolí nalézal Vrchlický náměty pro svou básnickou tvorbu. Vycházel z místních pohádek, legend a pověstí a dalších písemných zdrojů, případně z vlastních prožitků. Přímo s Bystrým jsou spjaty dvě básně Vrchlického: „Shnilé obilí“ (Selské balady) a „Balada bysterská“.
- **Rybářský cestovní ruch** – Poličsko má pro rybářský cestovní ruch ideální podmínky. K rybaření je zde vhodných 13 rybníků. Aktivně zde působí Rybářské sdružení Vysočina se sídlem v Poličce, které každoročně pořádá velké množství rybářských závodů, na které se sjíždí rybáři z celé České republiky. Na poličské přehradě a u rybníka Peklo zajišťuje rovněž ubytování. U přehrady v rybářské chatové oblasti je také možnost pronájmu soukromých chat.
- **Hipoturistika** – je dalším odvětvím tematického cestovního ruchu, který má v oblasti velký potenciál. Trasou Pustá Rybná - Kamenec – Polička – Stašov – Rohozná – Starý Svojanov prochází hipostezka. Je zde několik jezdeckých klubů s jezdeckou školou. V obci Stašov je nabízeno ubytování na soukromých statcích s možností projížděk na koních, ale i doprovodných služeb, jako je wellness, domácí kuchyně apod.
- **Adrenalinové sporty** - v Poličce a okolí je možnost zahrát si paintball. Velmi populární sportovní aktivitou v oblasti Žďárských vrchů je také horolezectví na skalních útvarech.

Stravovací zařízení

Polovina obcí na území MAS disponuje restauračním zařízením s kuchyní. Největší počet stravovacích zařízení se nachází v Poličce, Svojanově, Bystrém a Borové. Problémem může být otevírací doba, která nemusí vyhovovat potřebám turistů a úroveň zařízení (zavřeno v čase oběda, úroveň sociálního zařízení, apod.). Za nedostatek lze také považovat to, že turisté nemají možnost stravování v každé větší obci. Většina restaurací se zaměřuje na minutkovou kuchyni, chybí zde místní speciality a typická česká kuchyně. Nedisponují nabídkou místních produktů.

V 19 obcích (90%) najdeme restaurace či pohostinství. Ve Stašově a Březinách pohostinství zcela chybí. Na Březinách částečně supluje stravovací zařízení Penzion Na Bělisku. Ten však poskytuje stravovací služby pouze v určených dnech. V obou obcích se nachází několik poskytovatelů ubytování. Ve Stašově jsou to jezdecké kluby a statky, v Březinách chalupy a penziony.

Ubytovací zařízení

Na Poličsku nabízí ubytování 11 obcí a to v hotelech, penzionech, ubytovnách nebo v soukromí. Zejména v oblasti Žďárských vrchů se nachází poměrně velké množství chat a chalup.

Certifikovaným tříhvězdičkovým campem je Camping Borová s možností ubytování v apartmánech, chatách, stanech nebo karavanech. Dalším kempem je Autokemp Polička. Možnost pro stanování představuje také Hotel Otakar v Bystrém Hamrech, který nabízí tábořiště pro stany i karavany. Místa pro kempink nabízí také chata Lucký vrch u obce Telecí.

Oblast má ideální předpoklady pro různé formy venkovského cestovního ruchu. Ubytování na statku nabízí obec Široký Důl. Ubytování s možností výuky jízdy nebo péče o koně, včetně možnosti konzumace domácí kuchyně nabízí ubytovací kapacity ve Stašově a Květné. Stylové ubytování pro turisty nabízí i chata na Luckém vrchu.

Hotel Bystré a penzion na Vysočině v Hartmanicích se zaměřují z velké části na rodiny s dětmi. V nedávné době byl na Březinách dobudován stylový Penzion Na Bělisku, který vznikl po rekonstrukci zchátralého venkovského stavení. Nabízí ubytování pro rodiny s dětmi i prostory pro společenské akce.

Ubytování s wellness službami nabízí jen několik málo ubytovacích kapacit. Je to především Penzion Kubíčkov v Bystrém s relaxačním wellness centrem, Hotel Bystré, který navíc nabízí návštěvníkům i bazén s mořskou vodou nebo Statek na Hradě ve Stašově, venkovský styl ubytování s vířivkou, saunou a masáží.

Stylové ubytování mohou turisté nalézt i na hradě Svojanov, kde jsou pokoje vybaveny nábytkem z přelomu 19. – 20. století, takže se turisté cítí opravdu jako na hradě.

Podle údajů ČSÚ z roku 2014 je na Poličsku 23 hromadných ubytovacích zařízení, přičemž hromadné ubytovací zařízení ČSÚ definuje jako zařízení s minimálně pěti pokoji nebo deseti lůžky. Hromadná ubytovací zařízení nabízí především město Polička a Bystré.

Největší kapacitu má hotel Bystré s 50 lůžky, Hotel Otakar v Hamrech s 51 lůžky v hotelu + 60 v chatkách. Chata Lucký vrch má kapacitu 36 lůžek v hlavní budově, 20 lůžek v dependanci (finské domky) a 50 míst nabízí na táboření.

Celková kvalita ubytovacích služeb je průměrná, ale chybí ubytovací zařízení, které ubytuje více osob za podmínek zajištění slušného standardu. Dále pak hromadné ubytovací zařízení pro více osob disponující prostory pro zajištění konferencí nebo školení s příslušným technickým vybavením.

Vytíženost ubytovacích zařízení

Na základě průzkumu lze srovnat vytíženost ubytovacích kapacit různých zaměření.

Ubytování v penzionu na hradě Svojanov využilo v roce 2013 1151 osob, při čemž nejvyšší obsazenosti dosahuje penzion v letních měsících. Celková obsazenost však rok od roku klesá. Kapacita penzionu je 46 lůžek.

Statek Široký Důl, který je zaměřen na venkovský cestovní ruch měl s kapacitou 20 pevných lůžek (+ možnost přistýlek) v roce 2013 návštěvnost 250 osob. 70 % této obsazenosti tvořila letní sezóna.

Soukromé ubytování v Březinách ubytovalo v loňském roce 50 osob. Nejvyšší návštěvnost evidují od jara do podzimu.

Ubytování na Luckém vrchu využije ročně zhruba 2500 – 3000 osob (počítáno osoba/den). 80 % ubytovaných tvoří stálí zákazníci, ale neustále se zvyšuje počet turistů, kteří chatu navštíví při výletech. Největší vytíženost je v letní sezóně.

Ubytovatelé se shodují v tom, že poptávka po ubytování je zde docela nízká. Přisuzují to především malé propagaci oblasti, nízkým cenám zahraničních zájezdů a v poslední době i oblíbeným slevovým portálům, které nabízí luxusní hotely za bezkonkurenční ceny.

Na základě průzkumu můžeme říci, že klientelu zde tvoří většinou lidé z větších měst (Brno, Pardubice), kteří zde hledají klid a odpočinek.

Turistická informační centra

Turistická informační centra (TIC) představují základní zdroj turistických informací daného regionu, prezentují ho a propagují. Vzhledem k hustotě TIC na území ČR a rozdílné kvalitě, se objevily snahy o zvýšení kvality a jasné definování TIC České republiky. Ty vedly ke vzniku Jednotné klasifikace Turistických informačních center České republiky, která funguje od roku 2013. Tato klasifikace vytvořila vlastní certifikaci a zařazuje TIC do tří klasifikačních tříd A, B, C podle rozsahu deklarovaných činností.

Na území Poličska se nachází 3 turistická informační centra a to v **Poličce, Bystrém a Svojanově**. Všechna tato TIC regionálního významu jsou certifikována a zařazena do třídy B, kde musí splňovat řadu podmínek, týkajících se minimální povinné nabídky služeb, otevírací doby, jazykové vybavenosti nebo úrovně vzdělání personálu.

Nejvyšší návštěvnost uvádí všechny TIC v období letní sezóny. Návštěvnost TIC ovlivňují z velké části i místní občané, kteří využívají jejich služeb.

Nabídka místních produktů

Na území chybí propagace značek místních produktů, které se téměř pravidelně umísťují na prvních místech soutěží jako je například Regionální potravina Pardubického kraje, MLS Pardubického kraje apod. Jsou jimi především pekařské výrobky z produkce pekárny AGRO VYSOČINA BYSTRÉ a.s.

Na území MAS nejsou zavedeny specializované prodejny s nabídkou místních produktů. Ani místní IC nemají k dispozici prostory, kde by produkty místní výroby prezentovaly. Ve všední dny lze v běžných obchodech zakoupit výrobky z pekárny v Borové, pekárny z Bystrého, řeznictví v Bystrém a v Trpíně, z obchodu se sýry v Oldřiši apod.

Není vytvořena regionální značka, která by pomohla místní výrobcům a poskytovatelům služeb v propagaci jejich výrobku či služby a zaručovala by standard kvality.

Obec	Místní potravinářské a rukodělné výrobky a díla místních umělců
------	---

Borová	Borovský kulatý chléb
Březiny	Výstavy místních malířů
Bystré	Královský chléb, Bysterské koláče, svatební koláčky, Bysterské klobásy Výroba kožených doplňků pro myslivce a k dobovým oděvům Terky art galerie
Hartmanice	Výroba utopenců a sýru
Jedlová	Včelí produkty
Kamenec u Poličky	
Korouhev	
Květná	Výroba mléčných produktů, marmelád, sirupů
Nedvězí	Včelí produkty
Oldřiš	Výroba mléčných produktů
Polička	Výroba mléčných produktů, Poličské pivo Výroba rukodělných výrobků – Galerie tetiček paliček Dřevořezbáři betlémů
Pomezí	
Pustá Kamenice	
Pustá Rybná	
Rohozná	
Sádek	
Široký Důl	Soukromý domácí pivovar
Stašov	
Svojanov	Včelí produkty
Telecí	Včelí produkty
Trpín	Včelí produkty, Řeznictví uzenářství Štěpánek, Pohostinství Kozák – místní specialita utopenci a domácí sýr Bezinka s.r.o.

Jako největší nedostatek turistické destinace Poličsko hodnotí dotazovaní poskytovatelé služeb malou propagaci a podporu tematického cestovního ruchu, např. rybářský cestovní ruch nebo hippoturistiku, pro které má region výborné předpoklady. Slabým místem je také nedostatečná dopravní infrastruktura (kvalita silnic, cyklotrasy apod.). Dalším zmiňovaným nedostatkem je absence turistických atrakcí (např. tematické parky), půjčoven sportovních potřeb a kvalitní vedení a řízení služeb cestovního ruchu na úrovni spolupráce veřejné a soukromé sféry.

Nejvyšší návštěvnost zaznamenává území jednoznačně v období hlavní turistické sezóny, tedy od června do srpna.

Většina turistů v oblasti kombinuje návštěvu města Poličky s pobytem na venkově - venkov zde má svůj význam.

Převažujícím důvodem návštěvy je jednoznačně relaxace, pobyt v přírodě (chataření, chalupaření, houbaření, rybaření apod.), turistika a sport. Navzdory oblíbenému pobytu v přírodě a vhodným podmínkám oblasti pro venkovský cestovní ruch (agroturistika, ekoagroturistika) jsou zde v této oblasti velké rezervy.

Největší atraktivitou na území je dle poskytovatelů služeb cestovního ruchu hrad Svojanov. Hned za ním je turistika a sport vzhledem k příznivým podmínkám provozování. Město Polička se svým historickým centrem zaujímá v anketě třetí místo.

Nejvíce návštěvníků přijíždí do oblasti Poličska z Brna a Pardubic, což je dáno zejména přiměřenou vzdáleností těchto měst a atraktivitou lokality pro chataře a chalupáře (Hamry u Bystrého, Svojanov, Pustá Rybná, Telecí, Březiny atd.).

- Největší formu propagace jednotlivých poskytovatelů služeb představuje prezentace zařízení na internetu a v tištěných materiálech. Významným podílem prezentace na internetu je vedle vlastních webových stránek i propagace na turistických portálech a sociálních sítích.
-

- Výhodná poloha na pomezí Čech a Moravy
- Atraktivní přírodní území – CHKO Žďárské vrchy - kvalita životního prostředí
- Absence cyklostezek popř. naučných tras mimo státní komunikace – prostupnost krajinou pro rekreační turistiku a obyvatele regionu
- Nedostatečná propagace služeb cestovního ruchu – propagace společné značky regionu
- Absence turistických produktů zaměřených na konkrétní cílovou skupinu (tematický cestovní ruch)
- Absence velkokapacitního ubytovacího zařízení se zázemím pro školení a semináře
- Absence doprovodných služeb cest. ruchu – půjčoven sportovních potřeb a cyklo-půjčoven
- Absence regionální značky výrobků a služeb na území a jejich společná propagace

2.9. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ NA ÚZEMÍ MAS

Území MAS POLIČSKO z.s. se rozprostírá na východním okraji Pardubického kraje v bývalém okrese Svitavy a leží na území Českomoravské vysočina na pomezí Čech a Moravy. Kopcovitá krajina sousedí se Žďárskými vrchy, které zasahují do západní části území MAS. Příznivá kvalita životního prostředí na území MAS vyplývá z průměrné míry lesnatosti, zeleně a ze zachování území nižší hustotou zalidnění. Česká republika má průměrnou hustotu zalidnění 131 osob/km². Území MAS POLIČSKO z.s. se rozkládá na 28 446 ha a zaujímá 6 % rozlohy kraje a hustota zalidnění

je 71,5 osob/km². Ve dvou městech správního území Poličska – Poličce a Bystřem – žije 53,8 % obyvatel. (Zdroj :Risy, ČSÚ)

Do západní části území MAS POLIČSKO z.s. zasahuje **Chráněná krajinná oblast (CHKO) Žďárské vrchy** vyhlášená v roce 1970 (výnosem Ministerstva kultury ČSR č.j. 8908/70-II/2). Celková rozloha činí 70 940 ha. Hranice CHKO na území MAS je vedena silnicí č. I/34 přes Borovou a dále místními komunikacemi procházejícími obce Oldřiš, Kamenec u Poličky, Sádek a Lačnov. K nejcennějším částem patří zejména rašeliniště a další mokřadní společenstva. Správa CHKO Žďárské vrchy vydala Plán péče, který navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětů ochrany v CHKO, slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Aktuální Plán péče na období 2011 – 2020 je dostupný na webových stránkách Správy CHKO Žďárské vrchy.

V rámci CHKO Žďárské vrchy byla na území MAS POLIČSKO z.s. vyhlášena tři maloplošná zvláště chráněná území (MZCHÚ).

Přírodní památka Rybenské Perničky se nachází v katastrálním území Pustá Rybná. Vyhlášena byla v roce 1980. Důvodem ochrany jsou skalní útvary na plochem rozvodním hřbetu Borovského lesa, které byly vypreparovány mrazovým zvětráváním z ortorul svrateckého krystalinika ve starších čtvrtohorách. Na vrcholové plošině jednoho ze skalních útvarů byly vytvořeny skalní mísy tzv. „perničky“. Z bioty zde převládají kamenité smrkové bučiny s podrostem borůvky. Skály a sutě jsou porostlé pokryvnou vegetací lišejníků a acidofilních mechorostů. Skalní útvar je turisticky přístupný. Horolezectví je možné na vyznačených úsecích v době od 1. 7. do 28. 2.

Přírodní rezervace Čtyři palice leží v katastrálním území Březiny u Poličky a České Milovy (mimo území MAS). Vyhlášena byla v roce 1990. Důvodem ochrany jsou rulové skalní útvary modelované mrazovým zvětráváním a obklopené balvanitými sutěmi se zachovalými lesními porosty přírodě blízké skladby smrkových bučin. Mrazovým zvětráváním ve čtvrtohorách byly vypreparovány tři mohutné skalní bloky (Čtyřpaličatá skála, Děvín, Tvrz), na něž navazuje nižší skalní hřeben (Opomenutá). Pod skalními stěnami jsou odlámané suťové haldy, pokračující balvanovým proudem a kongeliflukčními balvanitými pokryvy. Na skalách jsou vyznačeny turistické cesty. Horolezecká činnost je povolena Čtyřpaličaté skále a na západní straně Tvrze.

V katastrálním území Pusté Rybné se nachází **Přírodní rezervace Damašek** vyhlášená v roce 1997. Rozkládá se v údolní nivě meandrujícího potoka Hlučál, kde jsou v bočním svahovém prameništi zachována mokřadní ostřicová společenstva rašelinných luk s výskytem ohrožených druhů rostlin a živočichů. Na lokalitě je z důvodu ochrany zajišťováno ruční sklizení luk, v prostoru výskytu rosnatky okrouhlolisté bylo obnoveno tradiční sporadické příkopkové odvodnění.

Na území MAS se nachází **Evropsky významná lokalita (EVL) 2951 Borová u Poličky**. EVL jsou jedním z typů chráněných území vyhlášených v rámci soustavy NATURA 2000, ve kterých jsou chráněny evropsky významná stanoviště a evropsky významné druhy. EVL Borová u Poličky byla vyhlášena v původně gotickém kostele sv. Markéty, jehož půdní prostory se po rekonstrukci v roce 2000 staly sídlem letní kolonie vrápence malého (jedná se o druhou největší kolonii ve východních Čechách).

V části povodí Křetínky byl vyhlášen **Přírodní park Údolí Křetínky** v roce 1996. Přírodní parky jsou zřizovány vyhláškou krajského úřadu, ve které omezují činnosti, jež by mohly vést k rušení,

poškození nebo zničení dochovaného stavu území, cenného pro svůj krajinný ráz. Důvodem vyhlášení Přírodního parku Údolí Křetínky je zachovalá krajina s pestrou skladbou biotopů. Krajina parku je vyvážená s vysokou ekologickou stabilitou.

Klima

Poloha na severním okraji horského pásma výrazně ovlivňuje podnebí Poličska. S průměrnou teplotou cca 5°C a minimem letních teplých dnů patří k nejvlhčím a nejchladnějším oblastem Českomoravské vrchoviny. V oblasti převládají západní až severní větry.

Nadmořská výška se na území Poličska pohybuje v rozmezí 400 – 780 m n. m. Nejmenší nadmořská výška cca 400 m n. m. je na jihovýchodě území v místě, kde z území odtéká Křetínka. Nejvyšším bodem je Bubnovaný kopec (780 m n. m.) v Devítiskalské vrchovině na západním okraji katastrálního území Pustá Rybná.

Pro snazší charakteristiku lze území rozdělit do dvou klimatických oblastí¹. Větší část území, zahrnující území členitých vrchovin až hornatin Hornosvratecké vrchoviny, leží v chladné oblasti **CH-7**, kterou lze charakterizovat velmi krátkým až krátkým, mírně chladným, vlhkým až velmi vlhkým létem. Přechodné období je dlouhé s mírně chladným jarem a mírným podzimem. Dlouhá zima je mírná, mírně vlhká s dlouhým trváním sněhové pokrývky. Oblast Svitavské pahorkatiny je možné přiřadit k mírně teplé oblasti **MT-3**, která je charakterizována krátkým, mírným až mírně chladným a suchým až mírně suchým létem. Přechodné období je normální až dlouhé s mírným jarem a mírným podzimem. Normálně dlouhá zima je mírná až mírně chladná, suchá až mírně suchá s normálním až krátkým trváním sněhové pokrývky.

Klimatické charakteristiky oblastí CH-7 a MT-3

Klimatické charakteristiky	Klimatická oblast	
	CH-7	MT-3
Počet letních dnů	10-30	20-30
Průměrná teplota v lednu [°C]	-3 - -4	-3 - -4
Průměrná teplota v červenci [°C]	15 - 16	16 - 17
Srážkový úhrn ve vegetačním období [mm]	500 - 600	350 - 450
Srážkový úhrn v zimním období [mm]	350 - 400	250 - 300
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	100 - 120	60 - 100
Počet dnů jasných	40 - 50	40 - 50

Hydrologie

Území MAS POLIČSKO z.s. protíná ve směru V-Z hlavní evropské rozvodí. Je možné ho označit za místo tvorby podzemních vod, což vyplývá i z jeho polohy na hlavním evropském rozvodí.

¹ Quitt, E. (1971): Klimatické oblasti ČSR. Mapa 1 : 500 000.

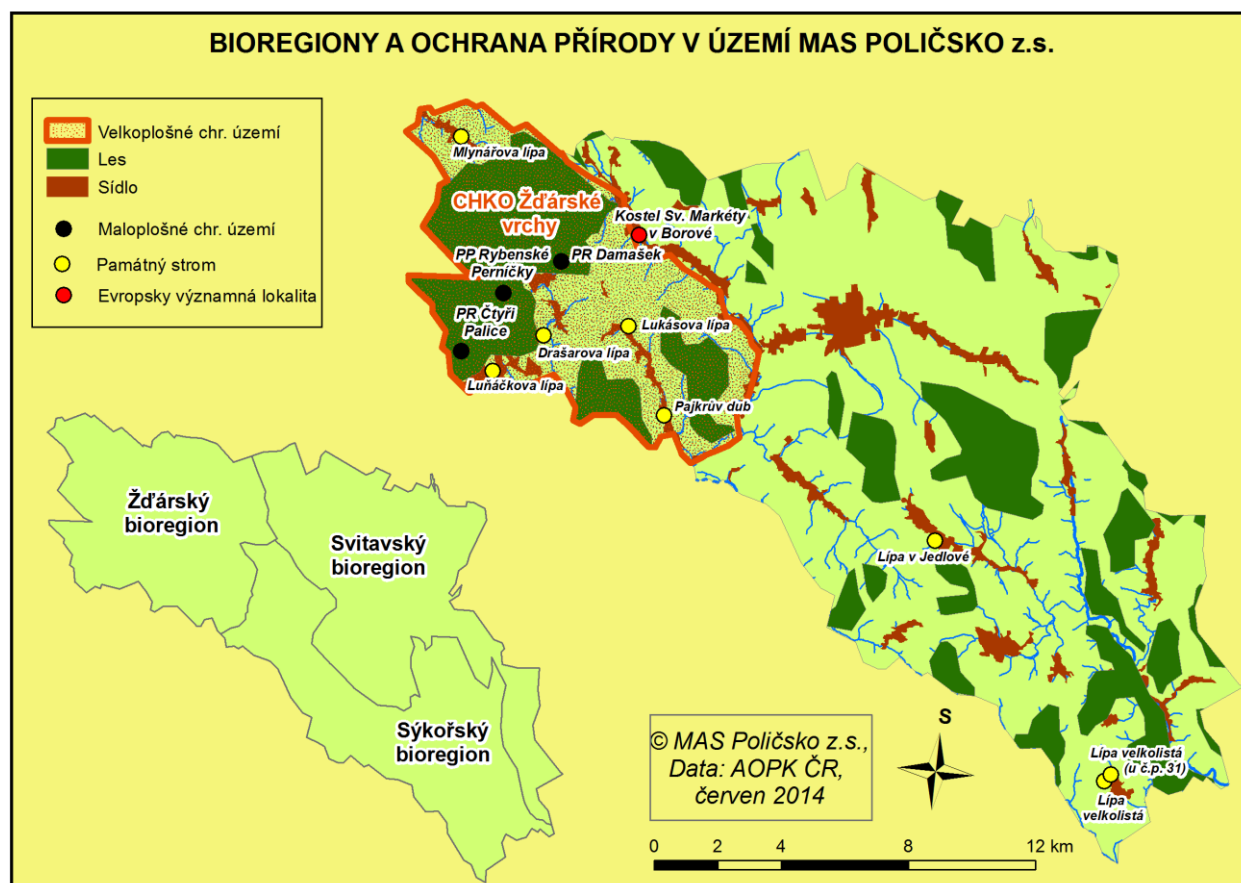
Vyhlášeny zde byly Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV), které představují nižší stupeň velkoplošné vodárenské ochrany území. V oblasti Žďárských vrchů byla vyhlášena CHOPAV Žďárské vrchy, ve východní části území je to CHOPAV Východočeská křída.

Poličskem prochází hranice evropského rozvodí. Bílý potok směřuje do Svatky, Moravy, Dunaje a Černého moře a Jalový potok přitéká do Loučné, Labe a Severního moře. Poličskem prochází geologická hranice mezi pásmem opuky a žul i rul. Na území České republiky je Natura 2000 tvořena ptačími oblastmi a evropsky významnými lokalitami, které požívají smluvní ochranu nebo jsou chráněny jako zvláště chráněná území.

Na území obce Borová se řídce vyskytuje Strakapoud jižní (*Dendrocopos syriacus*), který je zapsán v Červené knize ohrožených druhů zvířat.

Západní část území MAS POLIČSKO z.s. s obcemi Borová, Březiny, Oldřiš, Lačnov (Korouhev), Pustá Kamenice, Pustá Rybná, Sádek a Telecí tvoří severovýchodní okraj CHKO Žďárské vrchy.

Na území MAS Poličsko se nacházejí evropsky významné lokality, památné stromy, významné krajinné prvky mimo CHKO (louky, aleje) a významné geomorfologické lokality (Rybenské Perničky, Kaviny, Čtyři Palice). Na východě území leží přírodní park Údolí Křetínky o rozloze 5570 ha, založený v roce 1996.

Zdroj: ČSÚ

Záchranné stanice

V současné době se na území MAS nenachází žádná záchranná stanice pro hendikepovaná zvířata. Spádově je nejbližší záchranná stanice volně žijících zvířat Zelené Vendolí (Vendolí u Svitav) a záchranná stanice a ekocentrum Pasíčka v Boru u Skutče. Obě mají licenci MŽP k provádění činnosti. Hlavním cílem stanic je péče o poraněná volně žijící zvířata s cílem navrátit je zpět do přírody. Na veřejnost působí v oblasti ekologické výchovy.

Územní systém ekologické stability

Územní systém ekologické stability území MAS tvoří biocentra a biokoridory, které propojují jednotlivá biocentra a tím umožňují migraci jednotlivým organismům (např. potůčky s doprovodnou zelení, remízky, strouhy, aleje, apod.). Jedná se o označení souvislé plochy odlišné vegetace (linie nebo pás), které prostupují jednotvárnou krajinou. Na území MAS POLIČSKO z.s. se nachází 8 biocenter a 8 biokoridorů regionálního významu.

Koeficient ekologické stability (K_{ES})

Jde o základní ukazatel ekologické stability v obci a jejím katastrálním území. Jde o podíl ekologicky významných ploch (lesy, pastviny, mokřady, rybníky, sady, louky, atd.) ku plochám nízké ekologické stability (zastavěná plocha, orná půda, chmelnice, vinice a sady s černým úhorem, apod.).

Název obce	Hodnota K_{ES}
Březiny	5,79
Pustá Rybná	5,19
Pustá Kamenice	4,82
Svojanov	2,61
Telecí	1,70
Stašov	1,57
Borová	1,36
Oldřiš	1,26
Korouhev	1,14
Bystré	1,10
Jedlová	1,10
Sádek	1,07
Nedvězí	1,02
Trpín	0,97
Květná	0,77
Rohozná	0,76
Hartmanice	0,71
Široký Důl	0,70
Pomezí	0,67

Kamenec u Poličky	0,56
Polička	0,48
Průměrná hodnota K_{ES} na území obcí MAS POLIČSKO z.s.	1,68

Zdroj: www.risy.cz

Obce s hodnotou K_{ES} nižší než 0,9 se nacházejí v neutěšeném krajinném prostoru, který je hodnocen jako člověkem zcela pozměněný a kde jednotlivé vazby v krajině přestávají fungovat i na místní úrovni a nelze je jednoduchým způsobem obnovit. V této kategorii se nachází 7 obcí regionu (Květná, Rohozná, Hartmanice, Široký Důl, Kamenec u Poličky, Pomezí, Polička), což je z hlediska počtu obcí třetina území.

Hodnoty 0,9 – 1,9 svědčí o území hospodářském, ale relativně zachovalém. Do této kategorie spadá 10 obcí MAS. Jedná se téměř o polovinu ze všech obcí MAS POLIČSKO z.s. Do této kategorie spadá území MAS jako celek s průměrnou hodnotou K_{ES} 1,68.

Hodnota K_{ES} nad 2,0 značí relativně zachovalé a ekologicky stabilní prostředí, případně lze stabilitu rychle obnovit. Obce v krajině s hodnotou K_{ES} vyšší než 2,0 jsou již prakticky v krajině blížící se zachovalé, polopřírodní, až přírodní. Těchto hodnot dosahují pouze 4 obce regionu (Březiny, Pustá Rybná, Pustá Kamenice se nacházejí na území CHKO Žďárské vrchy, Svojanov leží na území PP Údolí Křetínky). Jedná se téměř o pětinu ze všech obcí MAS POLIČSKO z.s.

Odpadové hospodářství – nakládání s odpady

Na území MAS POLIČSKO z.s. v současné době sváží odpad 3 svozové společnosti, a to LIKO Svitavy a.s. u 12 obcí, TS Města a. s. u 5 obcí a společnost AVE CZ odpadové hospodářství s. r. o. u 4 obcí. Technické služby města Bystré s.r.o. sváží separovaný odpad a nebezpečný odpad ve městě Bystrém a objemný odpad z města Bystré, městysu Svojanov, obcí Jedlová a Trpín.

V řešeném území se nachází několik zařízení pro nakládání s odpadem. Technické služby Města Bystré s.r.o. provozují v Bystrém skládku tuhého komunálního odpadu. Na území jsou vybudovány 3 kompostárny a linka pro výrobu peletek z odpadu z rostlinných pletiv. Na území se nenachází žádná spalovna. Jsou evidovány 4 sběrné dvory poměrně rovnoměrně rozprostřené v prostoru území MAS POLIČSKO z.s., a dále 5 výkopen odpadu. V 11 obcích MAS jsou zavedena sběrná místa odpadu (popř. bioodpadu). Ve 4 obcích, popř. osadách obcí jsou tato místa nezbytná, protože v obcích není zaveden popelnicový systém a občané ukládají komunální odpad do velkoobjemových kontejnerů.

Ekologické zátěže

Černé skládky jsou na území MAS POLIČSKO z.s. pouze ojedinělé. Většinou se jedná o drobné skládky, které bývají zpravidla ihned na náklady obce odstraněny. Tento problém se vyskytuje především v obcích Jedlová, Kamenec u Poličky a městě Bystré.

V území MAS POLIČSKO z.s. se nacházejí místa s ekologickou zátěží i místa, kde dochází k pravidelnému monitorování již vyřešených zátěží. Jedná se o místa bývalých skládek odpadu v Květné (zrekultivovaná skládka komunálního odpadu blízko nádraží ČD; není zabezpečena proti úniku škodlivin), u města Bystré (zrekultivovaná a zatravněná skládka komunálního a stavebního odpadu severně od města, po pravé straně silnice na Jedlovou; není zabezpečena proti úniku

škodlivin), u obce Jedlová (zatravněná skládka komunálního a stavebního odpadu jižně od obce Jedlová), u obce Široký Důl (rekultivovaná skládka komunálního a průmyslového odpadu při silnici I/34 Polička-Hlinsko), u města Polička (skládka komunálního a průmyslového odpadu na západě města Polička; není zabezpečena proti úniku škodlivin). Dále pak se jedná o průmyslové areály Poličských strojírén a.s. (zrekultivovanou skládku popílku, skládku průmyslového odpadu a kalovou galvanickou lagunu), firmy Skanska a.s. - obalovna u odbočky na Modřec (kontaminovaná lokalita a není vyloučeno negativní ovlivnění okolní krajiny) a bývalých kasáren v Květné (znečištění zemin a znečištění areálu pro skladování pohonných hmot).

Je vysoce pravděpodobné, že v bývalých (i současných) objektech zemědělských družstev se mohou nacházet staré jímky, odpadní jámy a nevhodně uskladněné stroje, které mohou být pro životní prostředí přítěží.

Třídící linky

Na území MAS POLIČSKO z.s. se nenachází žádná třídící linka. Nejbližší nalezneme ve Svitavách (plast, papír), Bystřici nad Pernštejnem (plast), Hlinsku (plast, papír, sklo) a Letovicích (papír). Tato zařízení jsou také nejčastějšími koncovými místy separovaného odpadu z území.

Kapacita třídících linek je ve většině případů využita takřka plně. Vezmeme-li v úvahu cíle plánu odpadového hospodářství, tedy zvyšování druhotného využívání odpadu a prakticky naplněnou kapacitou linek na dotřídňování odpadu, je nasnadě, uvažovat o budování nových či rozšiřování stávajících linek na dotřídňování odpadu.

Biologicky rozložitelný odpad

Zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelným odpadem jsou umístěna v obcích Borová, Pomezí a Květná, přičemž poslední dvě jmenované obce ho využívají výhradně pro vlastní potřebu. Kompostárnu v Borové kromě obce samotné využívá i 8 dalších obcí v jejím okolí, viz. Sběr probíhá pomocí velkoobjemových kompostérů. V Poličce, ve Stašově a v Nedvězím existují pouze neoficiální místa pro ukládání biologicky rozložitelného odpadu. V současné době jsou zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelným odpadem pro obce v jižní části území MAS nedostupná. Kompostárny za hranicí území MAS POLIČSKO z.s. (Bystřice nad Pernštejnem, Litomyšl, Hlinsko) jsou z hlediska vzdálenosti jen těžko využitelné. I nadále je hlavním způsobem nakládání s biologicky rozložitelným odpadem domácí kompostování.

Separovaný odpad

Sběr separovaného odpadu v území MAS POLIČSKO z.s. je integrální součástí sběru komunálního odpadu. V území ho lze rozdělit na sběr do nádob (na tříděný odpad - sklo, papír a plast) a na pytlový sběr (plast). Oba systémy se vzájemně doplňují. Nově dochází o rozšiřování sběrných nádob o nádoby na kov a na textil. V obcích, kde tyto nádoby ještě nejsou, sbírá staré ošacení Diakonie Broumov.

Ochrana ovzduší

Území MAS POLIČSKO z.s. je možné z hlediska kvality ovzduší zařadit mezi oblasti s mírně až středně znečištěným ovzduším.

Kvalita ovzduší je na území MAS nejvíce negativně ovlivněna emisemi malých stacionárních zdrojů – lokální topeniště. Spalováním fosilních paliv v domácích topeništích a kotelnách je významným zdrojem znečištění ovzduší ve více než v polovině obcí a negativně se projevuje zvýšením hladiny oxidu siřičitého a oxidu uhelnatého v zimním období. Nejvíce ohroženými se tudíž mohou jevit obce, které nejsou plynofikovány – Březiny, Pustá Rybná a Stašov. Přesto je faktem to, že ač je obec plynofikována, místní obyvatelé přesto upřednostňují vytápění spalováním tuhých paliv, a to z důvodu cen plynu.

Druhým zdrojem ovlivňujícím kvalitu ovzduší jsou mobilní zdroje – dopravní prostředky. Silniční doprava je producentem emisí oxidů dusíku i hlukovou zátěží ve velkých sídlech, např. v Poličce. Vliv na kvalitu ovzduší mají i emise z farem a drobných chovů živočišné produkce projevující se zejména nepříjemným zápachem.

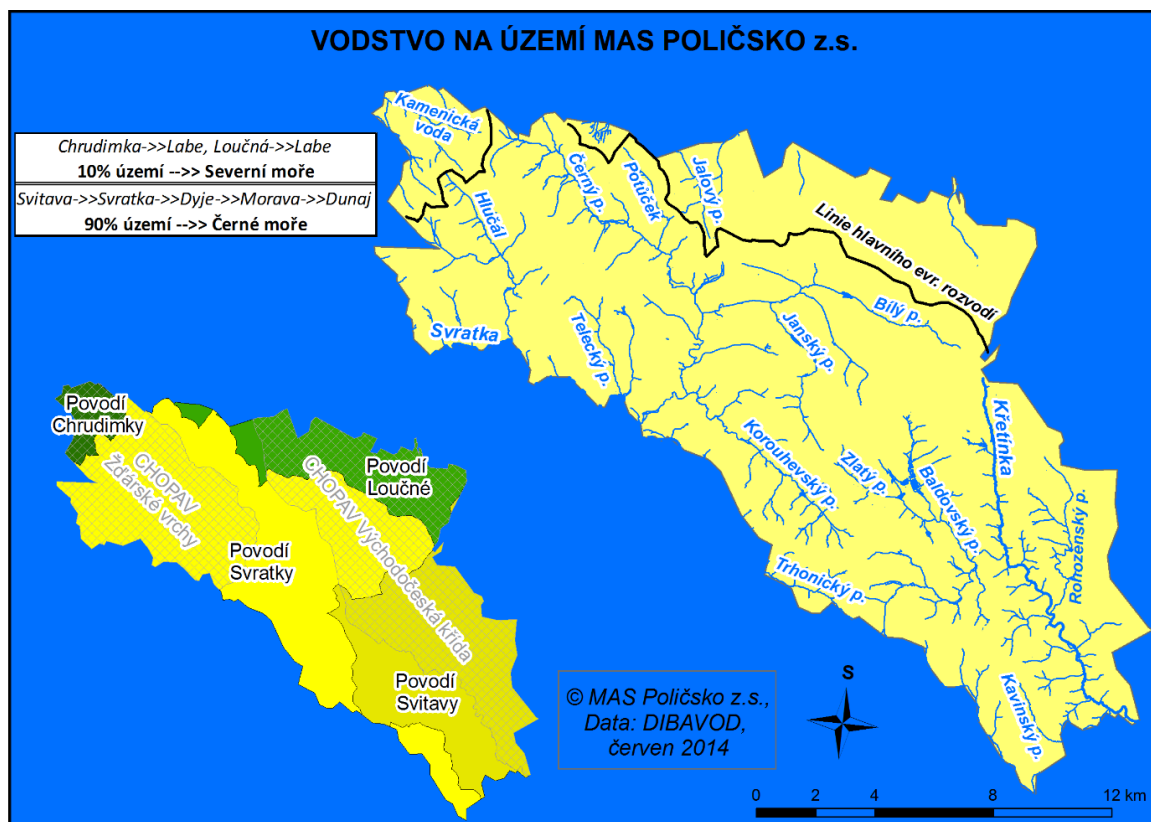
Obce mohou individuálně činit kroky směřující ke zlepšení kvality ovzduší, a to formou informačních kampaní, obecně závazných obecních vyhlášek stanovujících přípustné druhy paliv, snahou optimalizovat dopravu např. do vybraných částí obcí, apod.

Ochrana vod, kvalita vody, rybníky a mokřady

Obce napojené na ČOV: Bystré, Rohozná, Polička, Pomezí, Široký Důl, Hartmanice (ve výstavbě), Pustá Kamenice (ve výstavbě). Absence kanalizace je vážnou hygienickou závadou ve 14 obcích území MAS. Z dotazníkového šetření obcí a z jejich plánovaných aktivit vyplývá velký zájem o realizaci kanalizace a ČOV.

Zdroje pitné vody pro obce MAS

Na území MAS POLIČSKO z.s. působí svazek obcí Sdružení majitelů skupinového vodovodu Poličsko. Z 16 členských obcí je 8 obcí z území MAS (Polička, Kamenec u Poličky, Korouhev, Květná, Oldřiš, Pomezí, Sádek, Široký Důl). Vodovod je majetkem jednotlivých obcí, ale provoz zajišťuje firma VHOS a.s., Moravská Třebová. Zásobování pitnou vodou je zajištěno ze skupinového Vodovodu Poličsko. V Březinách není vybudovaný vodovod. Obyvatelé k zásobování vodou využívají svých vlastních zdrojů - studní. Ostatní obce mají vybudované vlastní vodovody. Jejich provozovateli jsou buď samy obce nebo technické služby zřízené obcí.

Ochrana půdy

Na území převažuje bramborářský typ půdy. Charakteristické jsou středně velké až mírně až středně svažité pozemky. Rizikem je silná vodní eroze především v době vegetačního klidu nebo v místě soustředěné pastvy. Doporučenou ochranou je údržba a obnova mezí a vsakovacích pásů, doplnění krajinné zeleně, případné zalesnění, přizpůsobení osevních postupů. Ochrana musí být v souladu nejen s hospodářskou funkcí půdy, ale také s ohledem na podporu ekologie krajiny a udržitelný rozvoj venkova.

Při pěstování rostlin by měly být na území podporovány základy ekologického zemědělství, např.: osevní postup a technologie musí bránit erozi půdy, musí být zastoupeny jeteloviny a luskoviny, druhotná pestrost pěstovaných rostlin, co nejdelší vegetační kryt půdy, regulace výskytu plevelů agrotechnickými metodami, ochrana rostlin proti chorobám a škůdcům založená na podpoře samoregulačních funkcí agroekosystému, existence mezí, remízků a keřových porostů.

Zeleň v krajině a sídlech

Z místního šetření vyplývá, že obce na území MAS mají ve své péči cca 96 ha veřejné zeleně.

Výměra lesních pozemků činí 9 125 ha, což je cca 30% z výměry půdy. Rozloha lesních porostů se mírně zvyšuje např. zalesňováním méně produktivních zemědělských pozemků. Je to trend v celé ČR. Druhová skladba není bohužel optimální. Vyskytuje se značné množství smrkových monokultur, dominantní je smrk ztepilý (79%) a borovice lesní. Jedná se hlavně o stromy starší

60 let, vysázených po velké kalamitě z počátku 20. let minulého století a následně po větrných a sněhových polomech (1929 – 1931). Proto je třeba podporovat rozšiřující se trend výsadby a pěstování původních druhů dřevin a rostlin.

Obnovitelné zdroje

Zásobování elektrickou energií provádí společnost ČEZ Distribuce a.s. nadzemními rozvody NN a v nových lokalitách podzemním kabelovým vedením. Celková spotřeba energie stoupá a v rámci procesu snižování energetické náročnosti se hledají možnosti úspory energie. Využití obnovitelných zdrojů není na území dostatečně aplikováno. Je využívána solární energie pro vytápění a ohřev vody (např. fotbalové šatny Jedlová, soukromé domy), biomasa (v obci Květná) a větrná elektrárna (v obci Nedvězí), bioplynová stanice (Telecí). Jejich význam je však pouze doplňující i v rámci domácností. Rostoucí význam mají tepelná čerpadla u nových, ale i starých domů, která se používají k vytápění i ohřevu vody. V rámci místního šetření vyplynulo, že obce jsou převážně plynofikovány, **je však nedostatečně využívána možnost využití obnovitelných zdrojů.viz. tabulka**

obec	obnovitelný zdroj
Borová	kompostárna
Březiny	ne
Bystré	sběrné místo bioodpadu
Hartmanice	ne
Jedlová	ne
Kamenec u Poličky	sběrné místo bioodpadu
Korouhev	sběrné místo bioodpadu
Květná	kompostárna
Nedvězí	ne
Oldříš	ne
Pomezí	kompostárna
Pustá Kamenice	ne
Pustá Rybná	sběrné místo bioodpadu
Rohozná	ne
Sádek	ne
Stašov	ne
Svojanov	ne
Široký Důl	ne
Telecí	bioplynová stanice
Trpín	ne
Polička	solární elektrárna

Zdroj : místní šetření

- CHKO Žďárské vrchy - kvalitní životní prostředí a ekologicky hodnotná krajina
- Dostatek vodních zdrojů
- Existence ÚSES (biocentra a biokoridory)

- Rostoucí koncentrace silniční dopravy
- Nízký počet a míra využívání obnovitelných zdrojů energie
- Nízký podíl odkanalizovaných obcí s ČOV
- Velké množství domácností využívající vytápění tuhými palivy
- Obce na jihovýchodní části území nemají dořešeno nakládání s biologicky rozložitelným odpadem – absence kompostáren

2.10. VEŘEJNÁ SPRÁVA

Území MAS je tvořeno 21 obcemi. Většina (20) obcí spadá do správního obvodu obce s rozšířenou působností i obce s pověřeným obecním úřadem Polička. Jediná obec Rohozná spadá do správního obvodu obce s rozšířenou působností i obce s pověřeným obecním úřadem Svitavy.

Ve městě Polička působí kontaktní pracoviště Úřadu práce Polička a Obvodní oddělení Policie ČR. Okresní správa sociálního zabezpečení a Finanční úřad sídlí ve městě Svitavy.

Příslušnost obcí ke stavebním úřadům, matrikám a počty částí obcí

Název obce	Stavební úřad	Matrika	Části obce
Borová	Polička	Polička	1
Březiny	Polička	Polička	1
Bystré	Bystré	Bystré	2
Hartmanice	Bystré	Bystré	1
Jedlová	Bystré	Bystré	1
Kamenec u Poličky	Polička	Polička	2
Korouhev	Polička	Polička	2
Květná	Polička	Polička	1
Nedvězí	Bystré	Bystré	1
Oldřiš	Polička	Polička	1
Polička	Polička	Polička	6
Pomezí	Polička	Polička	1
Pustá Kamenice	Polička	Polička	1
Pustá Rybná	Polička	Polička	1
Rohozná	Svitavy	Svitavy	2
Sádek	Polička	Polička	1
Stašov	Polička	Polička	1
Svojanov	Bystré	Bystré	6
Široký Důl	Polička	Polička	1
Telecí	Polička	Polička	1
Trpín	Bystré	Bystré	2

Zdroj: www.uir.cz

2.11. BEZPEČNOST

Řešení bezpečnosti na území Poličska zajišťuje jednak Policie ČR, na území města Poličky i městská policie. Ta je zřízena pouze v Poličce, má pouze 3 strážníky a nezabezpečuje stálou 24 hodinovou službu. Bezpečnost všech obcí kromě města Poličky, zabezpečuje Policie ČR. Ta je jednou ze složek integrovaného, záchranného systému (dále jen IZS).

Další bezpečnostní složkou IZS je Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje. Na území poličského regionu zabezpečuje požární ochranu a další činnosti podle Požárního a poplachového plánu Pardubického kraje a plánu pokrytí profesionální jednotka HZS se sídlem v Poličce a jednotky sboru dobrovolných hasičů (dále jen SDH) kategorií JPO II až JPO V.

Na Poličsku je **1 jednotka JPO I., 2 JPO II, 8 JPO III, 1 JPO IV a 13 JPO V. Stav technického zázemí** výjezdových jednotek JPO II a III je v mnohých případech **zastaralý**. Hasičské zbrojnice jsou ve špatném technickém stavu (statika budov, garáže, technické vybavení) – např. v Bystrém, Jedlové, Pomezím, Oldřiši. Pouze JPO II Bystré si pořídila novou cisternovou stříkačku.

Způsob vyrozumění a spojení je řešeno v Požárním poplachovém plánu Pardubického kraje a Poplachovém plánu IZS Pardubického kraje. Ve městech a obcích je informování a varování obyvatelstva zabezpečováno prostřednictvím místních rozhlasů, případně rozhlasů napojených na centrální informační a varovací systém obyvatelstva ČR a sirénami. Všechny obce (kromě místních částí města Poličky Lezníka a Modřece) mají obecní rozhlas. Sirény na území Poličska pokrývají 43% obcí.

Ke zvýšení bezpečnosti v požární ochraně obcí a měst je jako jeden z jejich prvků sít nadzemních hydrantů. Snahou je budovat je na místech se zvýšeným nebezpečím vzniku požáru.

Významnou složkou IZS je Zdravotnická záchranná služba Pardubického kraje. Výjezdové stanoviště je v Poličce a další nejbližší Svitavy a Litomyšl, které zajišťují dostupnost této služby na daném území.

Na území Poličska lze předpokládat potenciální možnost vzniku všech druhů přirozených povodní, avšak s rozdílnou pravděpodobností vzniku jednotlivých typů. Přirozenými povodněmi je většina obcí území ohrožena především v letním období, při intenzivních lokálních srážkách, kdy může dojít k rychlému vzestupu hladiny ve vodních tocích. Některé obce jsou také ohrožovány v jarním období, při rychlém tání sněhové pokrývky spojeném se srážkami.

Protipovodňová ochrana

Lokální protipovodňová opatření jsou v rukou jednotlivých sídel. Opatření, která zasahují nad rámec jedné obce, je třeba vykonávat na regionální úrovni. Města Polička a Bystré a obce Jedlová, Borová, Korouhev, Oldřiš, Kamenec, Sádek, Trpín a Telecí jsou v dokumentu Koncepce protipovodňové ochrany Pardubického kraje označeny jako území nechráněné nebo nedostatečně chráněné před povodněmi.

Obce ohrožené zvláštními povodněmi

Kamenec – vodní nádrž Synský rybník - vodní tok Bílý potok

Korouhev – vodní nádrž Peklo – vodní tok Korouhevský potok

Polička – vodní nádrž Limberský rybník – vodní tok Bílý potok

vodní nádrž Troubný rybník – vodní tok Baldecký potok

vodní nádrž Synský rybník – vodní tok Bílý potok

Stašov – vodní nádrž Stašovský potok – vodní tok – bezejmenný potok

Na území MAS POLIČSKO z.s je v záplavovém území Bílého potoka a řeky Křetínky definováno 9 záplavových území, a to obcí **Pomezí, Polička, Kamenec u Poličky, Sádek, Korouhev, Telecí, Stašov, Bystré, Svojanov.**

Na celém území hrozí rizika přívalových (bleskových) povodní, které v létě mohou vzniknout občas se vyskytujícími přívalovými srážkami. Ochrana před těmito povodněmi je velmi problematická vzhledem k jejich rychlému vzniku a nemožnosti je s časovým předstihem předvídat.

Kromě přirozených povodní existuje na teritoriu i nebezpečí zvláštních povodní. Jsou to povodně způsobené jinými - umělými vlivy, zejména poruchami vodních děl, která mohou vést až k jejich haváriím např. protržením. Na území Poličska se nachází několik vodních děl, které mohou být zdrojem ohrožení z hlediska vzniku zvláštní povodně. Jedná se o Suchou retenční nádrž, Pomezský rybník, Velký Stašovský rybník, rybník Peklo a poličskou přehradu, které jsou z hlediska TBD vodními díly III. či IV. kategorie, a které jsou nebezpečím pro Poličku a další obce na toku Bílého potoka. Rizikové mohou být rovněž soustavy rybníků v okolí obce Jedlová, které by mohly být nebezpečím pro obec Svojanov a další obce na toku řeky Křetínky.

Obce, které mohou být ohroženy rozvodněním vodního toku: Borová, Březiny Bystré, Jedlová, Kamenec u Poličky, Korouhev, Oldřiš a Polička.

Obce, které mohou být ohroženy přívalovou povodní: Borová, Bystré, Hartmanice, Jedlová, Korouhev, Květná, Oldřiš, Nedvězí a Polička.

Veškerá protipovodňová opatření musí sledovat dopad na životní prostředí. Opatření v krajině jsou především změny využívání pozemků, změny rostlinného pokryvu, zatravnění a zalesnění břehů, tvorba protierozních opatření a vegetačních pásů a změny ve strukturách krajiny prováděné za účelem zachycení vody v povodí a zpomalení jejího toku. Je třeba využít i přirozených záplavových území tzv.přirozené inundační území – voda prosákne do půdy a je ziskem pro hospodaření v přírodě a je ziskem i při extrémních srážkách.

Podpůrné programy – např. Program obnova, odbahnění a rekonstrukce rybníků a vodních nádrží (Ministerstvo zemědělství), Program protierozní ochrany zemědělské půdy (Ministerstvo zemědělství).

Vyloučené lokality

Na území MAS POLIČSKO z.s. se nenacházejí žádné vyloučené lokality.

Prevence kriminality

Z pohledu prevence kriminality jsou významné tzv. „nízkoprahové“ aktivity, které jsou snadno přístupné, kladou minimální nároky na pravidelnou docházku, potřebu dopředu se přihlásit či registrovat a jsou bezplatné nebo jen za minimální úhradu. Na území Poličska není provozován žádný nízkoprahový klub pro děti a mládež.

Sociálně aktivizační služby (SAS) na území MAS POLIČSKO z.s. ji zajišťuje Oblastní charita Polička.

Programy pro uživatele drog

Na území středních a východních Čech působí občanské sdružení Laxus, které je profesionální organizací, zřizující odborné programy, které vytvářejí základ sítě služeb pro uživatele drog a jejich blízké s cílem minimalizovat negativní dopady užívání drog. Organizace provozuje 3 služby – kontaktní centrum v Pardubicích, terénní programy a ambulantní léčbu, jejíž součástí jsou programy ve vězení.

Regionální terénní program probíhá v rámci okresu Svitavy v 6 městech o (Vysoké Mýto, Litomyšl, Svitavy, **Polička**, Proseč, Moravská Třebová). Do regionů se vyjíždí denně, na každé území připadají v plném provozu 2 výjezdy týdně.

Prevence dopravní bezpečnosti

Prevence v oblasti dopravní bezpečnosti je zaměřena na budování prvků, které vedou k jejímu zvýšení, a to zejména rozšíření délky chodníků zvláště v menších obcích, zvýšení počtu bezpečných přechodů pro chodce, rozšiřování veřejného osvětlení a měření rychlosti v obcích. V anketě určené obyvatelům MAS POLIČSKO z.s. obyvatelé nejvíce postrádají (téměř 50%) preventivní kontroly policie, dále absenci bezpečnostních prvků (25%) jako jsou přechody pro chodce, chodníky, bezpečnostní dopravní značení. Postrádají také měření rychlosti (12%), vyhovující a dostatečné veřejné osvětlení, preventivní akce a projekty (17%).

Environmentální a technologická rizika

- Rozsáhlé lesní požáry

Místo výskytu je dáno polohou velkých lesních masívů: Baldský les, Poličský les, les mezi Pustou Rybnou a Pustou Kamenicí. Pravděpodobnost výskytu je velmi vysoká, jelikož se jedná o přírodní prostředí přístupné obyvatelstvu a chatovou a rekreační oblast.

- Požáry ubytovacích zařízení

Místa možného výskytu jsou hotely a objekty hotelového typu, požáry zařízení a objektů internátního typu, požáry výškových obytných budov, zejména na sídlištích, popřípadě budov umístěných vedle sebe v těsné blízkosti.

- Ekologické havárie – znečištění vody, ovzduší a přírodního prostředí

Riziko havárie lze charakterizovat jako poškození vodních zdrojů, zdravotního stavu obyvatelstva, poškození potravinových zdrojů, nárůst alergických stavů u obyvatelstva aj. Předpokládá se únik těchto typů látek do tekoucích nebo stojatých vod (anorganické látky, organické sloučeniny, hnojiva a prostředky na ochranu rostlin). Ve všech případech lze předpokládat únik látek v pevném nebo kapalném skupenství. Přitom je nutno brát v úvahu, že při haváriích tekutých škodlivin se setkáváme obvykle s existencí jejich obou fází – plynné i kapalné.

- Technologické havárie – požáry, exploze a destrukce

Místo možného výskytu a možných zdrojů jsou sklady propan-butanu, zásobníky PB-čerpací stanice LPG, zásobníky PB po obcích, silniční přeprava PB, sklady sypkých látek-sila, sklady munice, sklady výbušnin, technologie, kde jsou zásoby hořlavých látek, sklady s hořlavinami, čerpací stanice PHM. Vytypované ohrožující objekty na území Poličska jsou uvedeny v HP a jsou to Poličské strojírny a.s., čerpací stanice PHM Benzina Polička, čerpací stanice PHM a LPG THT, s.r.o. Polička.

- Technologické havárie s výronem toxických látek

Pravděpodobnost vzniku zejména při poruše, opravách a odstávkách chladicího zařízení. Místo možného výskytu na teritoriu: jedná se o únik čpavku ze zimního stadionu v Poličce na ulici Revoluční, Agricolu s.r.o. na ulici Terezy Novákové 521 a Měšťanského pivovaru Polička na ulici Pivovarská 151, Randa s.r.o. na ulici Sulkovská 80 v Bystrém.

- Vichřice, větrné smrště

Uvedený jev se může projevit na celém území Poličska. Pravděpodobnost výskytu je celoroční, jedná se o území s drsnějším a větrným podnebím.

- Sněhové kalamity

Mohou se vyskytovat na celém území, zvláště riziková je silnice I. třídy I/34 SY- Polička-Borová-Pustá Kamenice. V Borové je nebezpečí pádu přenosového vedení 400 kV v důsledku námrazy.

- Havárie v dopravě s únikem toxických látek

Místa možného výskytu jsou na silnici, nebo železnici. Ohroženy jsou následující obce: Borová, Březiny, Bystré, Hartmanice, Jedlová, Kamenec u Poličky, Korouhev, Květná, Nedvězí, Oldříš, Polička, Pomezí, Pustá Kamenice, Pustá Rybná, Rohozná, Sádek, Stašov, Svojanov, Široký Důl, Telecí, Trpín.

Celé území MAS POLIČSKO bylo zařazeno v dokumentu Zajištění odolnosti a vybavenosti základních složek integrovaného záchranného systému – Policie ČR a Hasičského záchranného sboru ČR (včetně JSDH) v území, s důrazem na přizpůsobení se změnám klimatu a novým rizikům v období 2014-2020 do oblastí s vysokým výskytem:

- sněhových srážek, námraz a náledí
- Vichřic a větrných smrští

- Na území funguje 10 SDH v kategoriích JPO II nebo JPO III.
- Nevyhovující zázemí pro JPO II a III a zastaralé technické vybavení.
- 10 obcí je v dokumentu Koncepce protipovodňové ochrany Pardubického kraje označeno jako území nechráněné nebo nedostatečně chráněné před povodněmi.
- Na území MAS POLIČSKO z.s. se nenacházejí žádné vyloučené lokality.
- Na území Poličska není provozován nízkoprahový klub pro děti a mládež.
- Nízká frekvence preventivních kontrol policie v obcích.
- Nízký počet bezpečnostních prvků v dopravě (přechody pro chodce, retardéry aj.).
- Podnebí na celém Poličsku – častý výskyt vichřic, sněhových kalamit, ledovky a námrazy.

2.12. SWOT ANALÝZA

SWOT analýza je zpracována na základě analýzy území v jednotlivých oblastech, dotazníkového šetření obyvatel, podnikatelů, zástupců neziskových organizací a zástupců obcí.

Silné stránky a slabé stránky analýzy jsou vnímány jako faktory působící na území zevnitř a v současnosti. Příležitosti a hrozby jsou vnější faktory, a to zejména z oblasti politické, ekonomické, sociální, technologické, environmentální a legislativní.

SWOT analýza má být pojítkem mezi analytickou částí dokumentu a strategickou částí dokumentu. T-hrozby, O-příležitosti a W-slabé stránky mají být výrazně ovlivněny strategickou částí.

Úlohou navrhované strategické části je:

- Posílit region natolik, aby byl schopen překonat vnější hrozby v dané oblasti
- Využít příležitostí k posílení slabých stránek a dosažení cíle v dané oblasti

MAS	
S – silné stránky	W – slabé stránky
Dlouhodobá spolupráce a partnerství na území mezi obcemi, neziskovými organizacemi a soukromým sektorem	Periferní poloha v rámci Pardubického kraje – absence přímého dopravního napojení na krajské město
Zkušenost s realizací projektů metodou LEADER	
Zkušenosti ve spolupráci s jinými MAS	
O – příležitosti	T – hrozby
Efektivní využívání finančních prostředků z EU a národních dotací	Absence CLLD v operačních programech EU
Spolupráce se subjekty na území MAS	
DEMOGRAFIE	
S – silné stránky	W – slabé stránky
	Rostoucí počet obyvatel ve věku 65+ a klesající počet obyvatel ve věku 0-14 let
	Klesá počet obyvatel
Stoupá počet vysokoškolsky vzdělaných obyvatel	
O – příležitosti	T – hrozby
Připravenost obcí v přípravě pozemků pro bytovou a rodinnou výstavbu	Snižující se zájem mladé generace o návrat do regionu
Růst nároků na vybavenost a infrastrukturu pro sociální služby	Stárnutí obyvatel a s ním související růst nároků na vybavenost a infrastrukturu pro sociální služby
ŠKOLSTVÍ	
S – silné stránky	W – slabé stránky
Zkušenosti při realizaci projektů škol	Zastaralé vybavení a technický stav budov a areálů škol
Zkušenosti s realizací šablon do škol – podpora MŠMT	Absence odborných, speciálních pedagogů a psychologů ve školách
Existence dvou fungujících ZUŠ s naplněnou kapacitou	Malá metodická podpora vedení škol
3 SŠ na území MAS – gymnázium a střední školy v oblasti služeb a potravinářství	Absence SŠ a SOU technických oborů či řemesla
MAS zpracovává MAP ve vzdělávání a realizuje jeho aktivity na území.	
O – příležitosti	T – hrozby
Zvyšování kvalifikace pedagogů	Odchody kvalifikovaných učitelů
Zvyšování kvality výuky	Nedostatek finančních prostředků na provoz, investice a platy
Posílení finančních toků na provoz a investice	
Vzájemná spolupráce škol	

Využití dotačních programů EU a MŠMT pro rozvoj a zvýšení kvality výuky	
SOCIÁLNÍ SLUŽBY	
S – silné stránky	W – slabé stránky
Region reflektuje demografický vývoj, sociální služby pro seniory jsou poskytovány v terénu i pobytových zařízeních.	Nedostatečné zázemí pro poskytování různých typů sociálních služeb ambulantní a pobytové formy.
Dobře fungující terénní péče přispívá k co nejdelší možné době pobytu uživatelů v domácím prostředí.	Nedostatečné personální zdroje pro pokrytí narůstajících potřeb v oblasti terénních a ambulantních služeb.
Fungující síť poradenských a aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi.	Absence specifických druhů služeb např. pro osoby s poruchou autistického spektra.
Dokončená transformace péče pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením.	Hůře dostupná péče PL, stomatologů a psychiatrů pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením.
Na území MAS se nenacházejí žádné vyloučené lokality.	V území je nedostatek dostupného bydlení pro rodiny s dětmi, matky s dětmi, seniory a osoby ohrožené sociálním vyloučením.
V území funguje sociální podnik a dům na půli cesty.	Nejsou zcela vyřešeny bezbariérové vstupy do úřadů a institucí.
V území funguje ubytovna pro muže bez přístřeší a nízkoprahové centrum včetně sociální sprchy.	V území chybí ubytovna pro ženy bez přístřeší.
V území fungují služby potravinové banky.	Chybí terénní služby pro osoby ohrožené sociálním vyloučením.
Fungující zdravotnické zařízení následné péče v Poličce.	Informace o nabídce sociálních služeb v území nejsou prezentovány komplexně z jednoho zdroje s možností aktualizace.
Fungující síť PL a odborných ambulancí.	Nedostatečná síť péče psychiatrů a psychologů.
O – příležitosti	T – hrozby
Zahájení tvorby SPRSS pro území MAS, možnost aktivního zapojení obyvatel do plánovacího procesu.	Právní nejistota vzniklá vlivem neschválení novelizace zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách.
Ochota spolupráce jednotlivých poskytovatelů soc. služeb.	Nedostatek lidských zdrojů pro práci v sociálních službách a zdravotnictví.
Vznik katalogu sociálních služeb v rámci tvorby SPRSS s nastavením průběžných aktualizací.	Vlivem nedostatku dostupného bydlení může dojít ke snižování počtu obyvatel v území a sociálnímu napětí.
Nastavená spolupráce obcí a poskytovatelů sociálních služeb na platformě SPRSS.	Vlivem nedostatečných finančních zdrojů státu a krajů bude vytvářen tlak na větší zapojení obecních rozpočtů.
Možnost efektivního využití propojení zdravotnické následné péče se sociálními službami v území.	
SPOLKOVÁ ČINNOST V OBCÍCH, KULTURA A KULTURNÍ AKCE	
S – silné stránky	W – slabé stránky
Velký počet aktivních spolků v obcích = nositelů volnočasových aktivit	Nevyhovující a nedostatečné zázemí pro neziskové organizace

Pestrost aktivit, které neziskové organizace zajišťují	Nedostatek komunikace mezi jednotlivými neziskovými organizacemi
Polička – město festivalů	Závislost neziskových organizací na financování z rozpočtu obcí
O – příležitosti	T – hrozby
Podpora pobočných spolků svými mateřskými organizacemi na národní úrovni	
Možnost čerpání dotací z národních a evropských programů pro svoje aktivity	Nutnost profesionalizace dobrovolnických organizací
VEŘEJNÉ SLUŽBY	
S – silné stránky	W – slabé stránky
Účast obcí v soutěži Vesnice roku = aktivní zájem o zlepšení života v obci	Nízký počet obchodů v obcích a nedostatečné pokrytí službami v pohostinství
	Zastaralé vybavení knihoven
	Špatný technický stav a absence sportovního zázemí v obcích
	Zastaralý stav budov a vybavení obecních úřadů
O – příležitosti	T – hrozby
Spolupráce se subjekty v jiných oblastech (soukromé, neziskové aj.)	Neefektivní budování některých zařízení pro občanskou vybavenost, která následně nebudou dostatečně využita
	Možnost čerpání dotace má větší vliv na realizaci než samotná poptávka po službě
KULTURNĚ HISTORICKÉ PAMÁTKY	
S – silné stránky	W – slabé stránky
Velký potenciál v památkách místního významu (venkovské stavby, lidová architektura)	Špatný technický stav památek
Revitalizované 2 městské památkové zóny (Polička, Bystré) a 1 venkovská památková zóna (Telecí)	Absence prvků, které zatraktivní památku a zajistí lepší využití jejího potenciálu
Atraktivita nadregionálního významu – Hrad Svojanov, kulturně historické centrum v Poličce	Nevyhovující stav technické infrastruktury u památek
O – příležitosti	T – hrozby
Využití potenciálu kulturně historických památek	Nedostatečné finanční zdroje majitelů na rekonstrukce
Možnost čerpání dotací z národních a evropských programů pro svoje aktivity	
TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	
S – silné stránky	W – slabé stránky
Více než 60% obyvatel má možnost využít kanalizační síť v obci	Nedořešené nakládání s odpadními vodami ve 11 obcích MAS z důvodů technické a finanční náročnosti

Fungující kompostárny v Borové, Pomezím, Květné	Obce na jihovýchodní části území nemají dořešeno nakládání s biologický rozložitelným odpadem
	Špatný technický stav místních komunikací a neupravené části veřejného prostranství
	Absence chodníků v obcích podél frekventovaných páteřních komunikací
	Špatný technický stav veřejného osvětlení a zastaralé technologie rozhlasu
	Zastaralý stav transformačních stanic a NN sítí
	Nerozvinuté využívání OZE
	Nerozvinuté napojení na páteřní optickou síť vysokorychlostního internetu
	Absence opatření pro zlepšení hospodaření s vodou v krajině a obcích
O – příležitosti	T – hrozby
Možnost realizace výstavby či rekonstrukce při zapojení získaných finančních prostředků z programů EU.	Absence finančních zdrojů na rekonstrukce a obnovy sítí tech. infrastruktury
Možnosti rozvoje OZE a založení aktivit komunitní energetiky	
Možnost napojení na páteřní optickou síť vysokorychlostního internetu	
DOPRAVA	
S – silné stránky	W – slabé stránky
	Absence přímého napojení na rychlostní komunikaci
Dostatek spojů do obcí železniční dopravou	Nedostatek spojů o víkendech a večer autobusovou dopravou
Fungující MHD v Poličce a přilehlých obcích	Absence obslužných cyklostezek v okolí Poličky
	Vysoká intenzita dopravy na hlavní komunikaci regionu I/34
	Nedostatek parkovacích míst v Bystrém a Poličce
O – příležitosti	T – hrozby
Napojení na vybudovanou rychlostní komunikaci R35	Omezování četnosti spojů hromadné dopravy
Vybudování obslužných cyklostezek v okolí Poličky	Trvalý nárůst automobilové dopravy
NEZAMĚSTNANOST	
S – silné stránky	W – slabé stránky
Nízký podíl nezaměstnaných osob v území.	Nedostatečná síť kvalitních silnic a spojů VD může být v okrajových částech regionu příčinou vyšší nezaměstnanosti.
Sociální podnik v území.	Odliv absolventů škol za prací do větších měst.
Možnost rekvalifikačních kurzů pro nezaměstnané.	
Fungující projekt prostupného zaměstnávání.	
PODNIKÁNÍ	

S – silné stránky	W – slabé stránky
Využitá průmyslová zóna v Poličce	Nízká hodnota podnikatelské aktivity v porovnání s hodnotou v Pardubickém kraji
Vysoké procento malých a středních podniků na území	Nízká konkurenceschopnost malých a středních podnikatelů v regionu
O – příležitosti	T – hrozby
Tvorba a uvádění na trh produktů s regionální značkou	Úpadek nebo snížení konkurenceschopnosti některého z důležitých nebo tradičních odvětví regionální ekonomiky vlivem vnější situace na trhu (automobilový, dřevozpracující průmysl, cestovní ruch)
Spolupráce škol a firem v oblasti rozvoje odborného vzdělávání	
Možnost zakládání co-workingových dílen	
Možnosti a ochota inovativních aktivit v podnikání	
ZEMĚDĚLSTVÍ, LESNICTVÍ	
S – silné stránky	W – slabé stránky
Území vhodné pro pěstování zdravé sadby brambor	Celé území splňuje definici ANC oblasti
Velký podíl chovu skotu, ovcí je přínosný k zachování půdní úrodnosti v méně příznivé oblasti	Nízká orientace na spotřebitelský trh
Významní zpracovatelé potravin na území	Nedořešené skladování hnoje a močůvky v návaznosti na novou legislativu
	Zastaralé technické vybavení
	Velké množství nevyužitých budov ve špatném technickém stavu
	Nízký počet obcí se zpracovanými komplex. pozemkovými úpravami
Velká zásoba dřevní hmoty	Nevhodná druhová skladba lesních porostů
	Nevyhovující stav lesních cest a husto sítě lesních cest
	Poškození lesních porostů a velké množství těžby dřeva poškozeného napadením brouka
O – příležitosti	T – hrozby
Podpora šetrných způsobů hospodaření v lesích a využití přirozeného zmlazení lesa	Nařízené zvláštní režimy hospodaření ve zvláště chráněných územích
Podpora šetrného hospodaření na půdě pro zemědělskou činnost	Výpadek vyrovnávacího příspěvku na podporu podnikání v zemědělství v méně příznivých oblastech
CESTOVNÍ RUCH	
S – silné stránky	W – slabé stránky
Výhodná poloha vůči městským aglomeracím	Absence rozhleden a vyhlídek
Vybudovaná síť cyklotras na komunikacích II. a III. třídy	Absence cyklotras a cyklostezek v terénu
Potenciál bohatého přírodního bohatství pro turistiku	Nedostatečná a nejednotná propagace regionu
	Absence doprovodných služeb cest. ruchu
	Absence regionální značky místních výrobků a služeb
Vybudované sjezdovky a lyžařské trasy	Chybějící zázemí u sjezdovek

Vytvářející se podmínky pro venkovský cestovní ruch (agroturistika, ekoagroturistika)	Nízké využití sítě stávajících cest pro zvýšení propustnosti krajinou
O – příležitosti	T – hrozby
Zvýšení turistického zájmu zejm. u tuzemské klientely	Nezájem turistů o návštěvu regionu
Efektivnější podpora propagace služeb cestovního ruchu	Nízká atraktivita regionu ve srovnání s jinými lokalitami
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
S – silné stránky	W – slabé stránky
Kvalitní životní prostředí a ekologicky hodnotná krajina – CHKO Žďárské vrchy	Absence nebo nedostatečná návštěvnické infrastruktury (odpočívadla, naučné stezky, lesní okruhy apod.)
Existence ÚSES (biocentra a biokoridory)	Absence prvků vedoucích zádržnosti vody v krajině
Dostatek vodních zdrojů – rybníky = retenční kapacita při záplavách	9 obcí se nachází v záplavovém území
	Nízký počet a míra využívání obnovitelných zdrojů energie
O – příležitosti	T – hrozby
Využití potenciálu přírodního bohatství v regionu	
Podpora využití obnovitelných zdrojů	Ohrožení systému ekologické stability (biocentra a biokoridorů)
Rozvoj nových metod likvidace odpadů a recyklace	Ekologické a přírodní katastrofy (požáry, ničivé větry, povodně, námraza, přemnožení škůdců)
Zachování a zlepšení biodiverzity	
Rozvoj environmentální výchovy obyvatel regionu	
BEZPEČNOST	
S – silné stránky	W – slabé stránky
	10 obcí je v dokumentu Koncepce protipovodňové ochrany Pardubického kraje označeno jako území nechráněné nebo nedostatečně chráněné před povodněmi.
10 jednotek SDH v kategorii JPO II nebo JPO III	Nevyhovující stav zázemí a zastaralé vybavení jednotek SDH a jednotek v kategorii JPO II nebo JPO III
Nízký index kriminality na území	Nedostatečná prevence kriminality
	Nízká frekvence preventivních kontrol policie v obcích
	Nedostatek chodníků zbudovaných podél komunikací II. a III. třídy
	Nedostatek bezpečnostních prvků v dopravě (přechody pro chodce, retardéry aj.).
	Zařazení celého území Poličska mezi území s vysokým výskytem větrných smrští, sněhových kalamit a námraz
O – příležitosti	T – hrozby

Podpora realizace protipovodňových opatření vedoucích k eliminaci rizika povodní	Zvýšení kriminality na území
Podpora modernizace zázemí a vybavení SDH	
Podpora opatření vedoucích ke zlepšení hospodaření s vodou v krajině a intravilánech obcí	
Podpora zvyšování bezpečnosti v dopravě	